

"Em neguiteig per la meua filla i per Internet sempre, encara que ara és massa petita per entrar-hi. Vet ací allò que em burxa. Em fa cavil·lejar que dins 10 ó 15 anys, ella em vingui i digui: Papa, on ereu quan la llibertat de premsa fou anul·lada fora d'Internet?"
(Mike Godwin).

"El qui augmenta el seu coneixement augmenta també la seva dolor" (Cohèlet 1:18).

<http://www.iespana.es/tramaprestige/prestige.html>

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C.
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

www.racocatala.com/esteldemallorca
E MAIL esteldemallorca@racocatala.com

ANY XXIII. NÚMERO 512

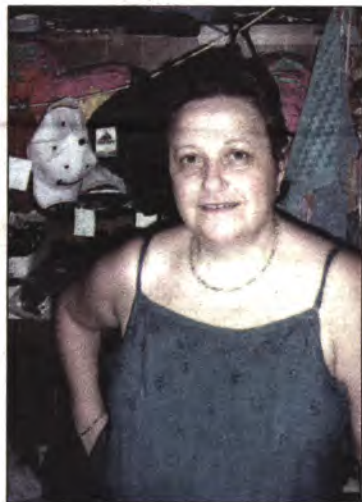
1er D'AGOST DEL 2003

PREU: 2 €

P O R T D ' A L C Ú D I A

Fa 10 anys que En Nicolau Julià de Ciutat regenta el restaurant Plaça a la carretera d'Artà, 50 del Port d'Alcúdia. Abans, en Nicolau va regentar durant 30 anys un restaurant escandinau al carrer Bellveure de Ciutat. Se menja a la carta per una mitjana de 7 €. Tel. 971 891 605

Fa 7 anys que na Gicliola Terrenghi de Milà regenta el Souvenir l'Olimp a l'Avinguda Tuncan del Port d'Alcúdia. Tel. 971 892 374

Fa 12 anys que en Joan Paieres de Muro regenta el Rent a car Carpay a l'Avinguda de Mas i Reus del Port d'Alcúdia. Son pare va obrir aquesta empresa l'any 1972. Tel. 971 891 779

Fa 5 anys que la família Prats va obrir la Cafeteria ca na Maganeta al carrer de Llorenç Vilallonga, 3 del Port d'Alcúdia. Berenars i tapes. Tel. 971 547 611

Fa 23 anys que en Bernat de can Sopena de Vilafranca i sa filla Margalida regenten el Super Alcudienc al carrer de sa Fotja, 3 del Port d'Alcúdia. Tel. 971 892 967

Fa 10 anys que en Miquel Viver va obrir el Ranxo ses Roques al camí des Puig al Port d'Alcúdia. Te 30 bisties de muntar que lloga a 15 € l'hora. Tel. 971 892 809

Fa 10 anys que n'Antoni Riera va obrir la botiga de venda de cotxes Toyota a l'Avinguda Mar i Estany, 1 del Port d'Alcúdia. Te el taller a la carretera d'Inca, 1 de sa Pobla. Tel. 971 545 550

Fa 14 anys que en Jaume Raió i na Ute Moser obriren l'oficina Mallorca Animació al carrer del Marisc, 8 del Port d'Alcúdia. Tenen espectacles nacionals i estrangers per a hotels, discoteques, bar, festes privades etc. Tel. 971 546 364

En Pere Daniel Reinés és l'amo del Restaurant Llorent del carrer de l'Enginyer Gabriel Roca, 33 del Port d'Alcúdia. Serveix a la carta la cuina marinera i l'arròs pobler per una trentena d'eüróns. A la foto amb el cuiner que és en Pep Santiago. Tel. 971 545 058

Fa 5 anys que n'Apol·lonia Mascaró i sa filla Carolina regenten la botiga de Moda Diessel a la carretera d'Artà, 56 del Port d'Alcúdia. Tel. 971 891 580

Fa 11 anys que en Jaume Mas a qui veiem amb la seva cambra Maria del Mar, regenta el Bar Bananes-Alcúdia al carrer Mas i Reis. Se menja a la carta per una mitjana de 7 €. Tel. 971 890 653

Fa 3 anys que na Maria Caimari va obrir el souvenir Alfa al carrer del Coral, 5 del Port d'Alcúdia. Tel. 670 721 172

Cinc anys del tancament d'Egin

Euskadi, 18/07/2003 - Coincidint amb la previsible decisió del jutge del Olmo de prorrogar sis mesos més el tancament d'Egunkaria, avui se celebren els cinc anys (i tres dies) del tancament del diari Egin. Un grup de directius del diari i del grup Orain, editora d'Egin i de l'emissora Egin Irratia han recorregut les seves instal·lacions i han comprovat que ha estat saquejada i destruïda....

ROSTRES DESENCISATS

Molts s'estan demanant què li passa a la gent de les nostres illes. Arran de les darreres eleccions, i les reaccions polítiques observades, s'interroguen i es demanen si tothom s'ha tornat boig. Volen saber on s'ha amagat el seny. Necèssiten que qualcú expliqui què ha passat.

De cop sec, sense esperar-s'ho ni haver-ne bellumat la més remota possibilitat, s'han vist desproveïts del coratge i la força que desprenia la imatge inicial, encisadora, d'aquell incipient govern del Pacte de Progrés.

Tenen la sensació d'haver perdut el temps, i els ànims, per seguir endavant en una espècie de mar hostil.

Creuen i afirmen que s'ha perdut una oportunitat històrica, que pus mai més no es tornarà a repetir.

A mesura que passen dies, la inquietud augmenta: ¿s'està gestant algun projecte il·lusionant? ¿s'hi han produït reaccions? ¿s'hi ha fixat alguna estratègia de futur? En definitiva ¿hi ha sang a les venes...? Es demanen.

Consideren que no es pot passar, així com així, de tenir molts projectes de futur a la deixadesa més absoluta. Ho consideren anti-natural.

Així i tot, no afluïxen gens ni mica. Intenten contribuir a aixecar la moral i les ganes de continuar, treballant en la construcció d'aquest país.

Apunten també el suport a iniciatives que llancin els partits d'esquerra: articulades entorn d'assumptes d'Estat, per damunt de gelosies partidistes i del repartiment de càrrecs públics.

Considerant que governar és quelcom més que sumar vots, apunten a no deixar-ne passar ni una que comporti agressions del nou Govern al territori, la llengua, la cultura i els drets de la gent treballadora.

Assenyalen un nou discurs nacionalista, integrador, de segle XXI, que contempli la realitat sociològica de Mallorca. Per aconseguir enfortir, a tothom qui viu en aquest país nostre, la consciència que també és el seu país.

Creuen que solament aconseguint que l'estimin, el respectin i se'l facin seu, es pot progressar cap a quotes més altes d'autogovern, independència, sobirania i solidaritat. Ω

CECILIA BUELE I RAMIS,
MILITANT D'ESQUERRA
REPUBLICANA A MALLORCA

PALMA, 23 DE JULIOL DE 2003.

Sobre el nul pes científic ni sociològic de l'anticristianisme de moda ca la progressia catalana

Jo diria del cristianisme una cosa semblant al que diem de la democràcia burgesa o dels USA: que és la pitjor religió o creença...si exceptuem totes les altres.

De fet, els països poderosos, amb democràcia, separació de poders, llibertats individuals, nacionals, societat civil forta, etc. són quasi tots d'arrel cristiana.

Donem un colp d'ull al món i la cosa és incontestable. Gràcies indirectament o directament al cristianisme s'aboliren l'esclavatge, els sacrificis humans, el canibalisme, l'extrema marginació de les dones, el dret del pare a assassinar tota la descendència (vigent fins al 480, any de l'oficialització del catolicisme com a religió imperial), etc.

Igualment, els personatges de major talla mundial solen ser cristians, a ca nostra tenim per ex. un Gaudí (el nostre major artista, segurament) o un Lluís (el nostre major místic i autor més prolífic, a més de normalitzador lingüístic). En Muntaner, potser el major patriota dels temps gloriosos era un creient fervent. El mateix Macià sabia tractar molt bé amb les esglésies (a diferència del seu inepte entorn, tal com ell molt bé coneixia).

Igualment coses com els drets humans, el marxisme, l'anarquisme, la separació de poders, les ONGs, el feminisme, els moviments nacionals d'alliberament, els de les minories sexuals, etc. tots naixen d'un context cultural cristià i són prou impensables en cap altre context.

Això prova a bastament la fertilitat del cristianisme a tots els nivells front a la relativa eixorquosa d'altres creences. Per alguna cosa deu ser, perquè les casualitats no existeixen, existeix la causa-efecte i les causalitats (per a un bon investigador i un bon científic).

Crec una manera molt parcial i esquemàtica tractar un fenomen tan complex i variat com el cristianisme -o d'altres grans fenòmens- amb simples visions pròpies. Cadascú és molt lliure de pensar el que li plagi més, però hi ha fets incontestablement lapidaris que cauen del propi pes: les nacions més poderoses són protestants, vivim en un món fet a cops d'invents "protestants", els règims ateu han estat absolutament repressius, miserables i desastrosos...els majors catalans de tots els temps eren místics cristians i fins i tot conec pocs personatges públics ateu que hom tingui en bon concepte (potser en Twain, i encara aquest no tinc clar que ho fos, Russell -la família de qual és plena de suïcides...). Pensar autísticament, al marge proves fefaents, no sols és escolàstic i anticientífic, ans és tancar-nos portes a la realitat i al futur.

Altrament hi ha també una gravíssima errada en l'explicació tradicionalista que l'Església ha fet del cristianisme, en presentar-lo, tal com feien els fariseus, com a llistats d'obligacions, rituals, dogmes i prohibicions. Si llegim els Evangelis t'adones que no hi té res a veure: és llibertat, misericòrdia i un esperit molt nou, fresc, obert i creatiu, desconegut en general en altres creences i ideologies. El text bíblic és un text obert, no dogmàtic o encarcerat, sinó exegetí (d'estudi i consciència, vitalista).

El cristianisme en si no té la culpa directa de les interpretacions rígides, esbiaixades i impositives que

certs clergats n'han fet en propi interès i per tripijocs amb els Estats. I és que aquest tema, com a muntó d'altres, és molt complex, car en les religions hi ha molts aspectes diversos: els textos, els contextos històrics, les variants, les creacions socials i culturals, els grups, les institucions, les traduccions, les interrelacions... Simplificar-ho tan extremadament com alguns fan trob que és no entendre'l gens, segurament per aversió (en part comprensible, donades les circumstàncies històriques i sociològiques que hem patit i hem provocat els catalans).

Veig que la ignorància i el menyspreu tancat de la majoria dels independentistes catalans sobre aquests temes són tan durs, blindats i refractaris com els que poden mantenir els blavers en temes filològics. Llur supèrbia supera llur misèria, i això impedeix el sorgiment de partits independentistes de centre o ample espectre, la tendència al marginalisme d'extrema esquerra -encarcerat i incapaç d'evolucionar ni renovar-se, que és l'autèntic progressisme-, i la desconfiança de gran part de la ciutadania catalana, que sí creu en Déu (cap al 75%, front als independentistes catalans, la gran majoria ateu o agnòstics) i, encara que no ho digui "perquè no s'estila" (hi ha pressió social contra parlar d'aquests temes públicament, com n'hi ha contra altres com ara els temes lingüístics, nacionals, polítics, etc.), no es refia dels dogmatismes antireligiosos d'arrel jacobina.

<http://campanyes.org>

<http://www.personal.able.es/cm.perez/>

<http://www.fundacioperlapau.org/iraq/>

<http://www.unitat.org/>

<http://storm.prohosting.com/extraofi/>

<http://www.kalegorria.net/cgi-perl/>

<http://perso.club-internet.fr/jppujol/MIAS.html>

<http://wave.prohosting.com/~fortesa/index.htm>

<http://www.edu365.com/diariescola/>

<http://www.leebs.com/Ibec/index.htm>

"El Progrés, lluny de consistir en el canvi, depèn de la capacitat de retenir: Quan l'experiència no és pas retinguda, com entre salvatges, la infantesa és perpètua. Els qui no recorden el passat es troben damnats a repetir-lo...Aquesta és la condició dels infants i dels bàrbars, en els quals l'instint no ha après res de l'experiència" (George Santayana, 1863-1952, escriptor castellà ignorat per l'espanyolisme per escriure en anglès).

"Ai de la generació els jutges de la qual mereixen ser jutjats!" (Talmud).

"...és un bon català aquell que es descatalanitza...per a ser, cal que no siguis" (Manuel de Pedrolo, autor d'"Algú sota l'altre") "...han reduït (els catalans) a lluitar per totes les causes, menys per la seva" (Jordi Romaguera). "En el colegio nos decían que los indios eran haraganes, mala gente... Se les excluía socialmente. Imagínese... ¡Yo evitaba que mis amiguitos viniesen a casa para que no viesen que vivía con una india! -la seva àvia era guaraní-" (Adolfo Pérez Esquivel, argentí Premi Nobel de la Pau, La Vanguardia). Ω

**Necessitam comercials arreu de
la nació catalana i especialment
a Eivissa i a Menorca. Telefonau-
nos a l'Estel. Tel. 971 265 005**

M a l l o r q u í
La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears,
és oficial a Mallorca.
Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix
escoles catalanes al teu poble o barriada

Estam al servei de les institucions internacionals de l'imperialisme

El Consell Europeu dels dies 19, 20 i 21 de juny, reuniren els primers ministres o caps d'estat dels 15 països de la Unió Europea, donà l'illuminada en Salònica al projecte de Constitució Europea proposat per la convenció presidida per l'ex president francès Giscard d'Estaing.

¿Que és el que defineix aquesta Constitució Europea que una vegada elaborada haurà de ser ratificada a l'Estat espanyol eventualment per referèndum el 13 de juny de 2004?

En primer lloc, lleva, substancialment, sobirania a les instàncies estatals –govern i parlaments–, en benefici de les institucions de Brussel·les: la Comissió Europea, el Parlament Europeu i el Consell Europeu.

En segons lloc, ratifica el control del sistema monetari, El Banc Central Europeu de Frankfurt, que pel seu propi estatut depèn de la llei de Wall Street. D'aquesta manera, l'euro, jugeta del dòlar, es confirma com l'instrument dels mercats financers internacionals, de l'especulació i del dictat de les multinacionals, particularment nord-americanes. En el mateix sentit confirma el pacte d'estabilitat, el dèficit de Maastricht, que han suposat, en aquests darrers deu anys, una acceleració mai vista de la privatització generalitzada d'empreses i serveis públics.

La Convenció de Giscard promou la contrareforma de les pensions i els règims de la Seguretat Social.

L'inefable Solana que, segons sembla, segueix essent dirigent del PSOE, responsable de la Política Europea de Seguretat i Defensa (PESD), reunint als ministres del ram, ha elaborat una estratègia d'acció preventiva, al gust d'en Bush, que aprofunditza la dependència total dels exèrcits de la Unió Europea respecte de l'OTAN, tal com ja estipulava el tractat de Maastricht.

Alguns, sobretot polítics institucionals, i periodistes, anomenen a això Constitució Europea. Jo, des de la pàgina de L'ESTEL, preferesc anomenar-la pel seu nom: **Constitució al servei del govern i de les multinacionals nord-americanes, instrument de saqueig i sotmetiment dels estat europeus.**

A l'Estat espanyol tenim un privilegi: la Constitució del 78, encara reconeixent una sèrie de llibertats conquistades, protegeix

l'antic aparell franquista, posant-la al servei de les institucions internacionals de l'imperialisme.

L'altra dia, comentant el contingut de la Constitució Europea, el portaveu del PP en el Parlament Europeu deia de manera encertada: *"A lo largo de su articulado se constitucionalizan propuestas que tienen mucho que ver con aportaciones españolas des de nuestra adhesión (a la comunidad Europea) i hasta el presente momento"* (El País, 19 de juny). D'aquesta manera, el Govern Aznar està a l'avanguardia de moltes contrareformes socials, i de l'atac a les llibertats, particularment en nom de l'antiterrorisme. No és casual que la llei anti-partits, la prohibició de candidatures municipals, el tancament de periòdics sien avalades en nom de l'antiterrorisme per les institucions europees.

A aquells que a Europa i a Espanya cantaven les excel·lències de la **Constitució Nord-americana** (amb perdó), i particularment als qui se reclamaven dels treballadors i els seus interessos, com en Zapatero, en Llamazares i certs responsables sindicals, caldria recordar-los algunes qüestions:

-La llei de partits esta duent la situació política en Espanya a *"un carreró sense sortida"*, com diu el constitucionalista Javier Pérez Royo, perquè *"limita el dret a la participació política"*, i, per tant, prepara la prohibició de tota participació política.

-Cada vegada s'alcen més veus en UGT i en CCOO per a dir que són necessaris sindicats dels treballadors i no de *"la societat"*, que fa falta una UGT i no 17, que el balanç de la transició és que els treballadors i els sindicats han perdut moltes plomes.

-Que la majoria, expressada al carrer i en les vagues aquests darrers mesos, reclama democràcia, i cap pacte amb n'Aznar.

Els *"constitucionalistes"* espanyols no dubten en recolzar-se en la Constitució de Giscard. Potser aquesta és l'aspiració dels pobles d'Espanya i els treballadors veure reforçat a nivell europeu un entramat antisocial i antidemocràtic). **Ω**

PERE FELIP BUADES

Prenen possessió els nous consellers executius del Consell de Mallorca

Dilluns dia 14 de juliol el vice-president del Consell de Mallorca i els set consellers executius que formaran el Consell executiu de la primera institució mallorquina prometeren o juraren els seus càrrecs.

Gràcies a la Llei de Consells Insulars, el Consell de Mallorca es pot dotar d'una organització que el configura com el Govern de Mallorca. El poder organitzar un Consell executiu, similar al Consell de Govern de la CAIB o al Consell de Ministres estatal ha suposat un gran avanç que ara ja és mirat com a model a seguir.

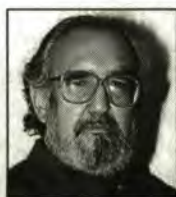

Aquests són els consellers executius amb els seus corresponents càrrecs:

- Miquel Nadal i Buades: vice-president primer;
- Dolça Mulet i Dezcallar: vice-presidenta segona i consellera executiva de Cultura;
- Antoni Pascual i Ribot: conseller executiu d'Obres Públiques;
- Miquel Àngel Flaquer i Terrassa: conseller executiu d'Hisenda i Pressupostos;
- Miquel Àngel Borràs i Llabrés: conseller executiu de Medi Ambient i Natura;
- Bartomeu Vicens i Mir: conseller executiu de Territori;
- Miquel Riera i Servera: conseller executiu de cooperació local;
- Ferran Trujillo i Zaforteza: conseller executiu de presidència. **Ω**

* Un poble que està d'enhorabona és Montuïri. Fa un parell d'anys, el batle socialista de Marratxí va fotre fora del seu terme Ràdio Marratxí, la ràdio d'aquí que deien comandada per un tal Company i patrocinada pels anticatalanistes de Mallorca. Ara, el batle pepero de Montuïri també l'ha fotut fora. Per intoxicar el poble i crear discòrdia, ha dit. I és que en campanya electoral, els peperos poden ser anticatalanistes, però com que no són beneïts, van alerta a passar-se, no fos cosa que els mallorquins els passin factura. Enhorabona, aquesta vegada als partits espanyols que operen a Mallorca.

* Aquesta vegada se'ls ha vist el plomer al terratinents de la muntanya. Durant els 4 anys del Pacte de Progrés fan campanya perquè no se declarin les seves possessions Parc Natural, una

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

nominació que fa d'aquestes terres muntanyenques que no donen quasi res,

receptores d'ajudes de la Unió Europea, del Govern Espanyol i del Govern

Balear. Idò ara, tot d'una que comanden els seus, una dotzena dels esmentats propietaris ja ha demanat entrar dins aquest parc. Aquesta gent hi entén molts de mentides i de confabulacions.

* Tanmateix, els termes del Nord de Mallorca, són els millors de l'arxipèlag. Tant el de Pollença com el d'Alcúdia, governats per batles nacionalistes. Tots dos pobles, nets com una patena i amb un urbanisme impecable, sobretot els nuclis antics. Aparcar és molt fàcil per tot arreu dels dos termes. Els ajuntaments han habilitat solars per tot arreu a fi que la gent pugui aparcar el seu cotxe. La gent, com que no té problemes és amable i simpàtica. No hi veus elements amb pinta de lladre o de mal ànima. En una paraula, un lloc ideal per a viure. **Ω**

Comunicat Endavant: Repressió al mundial de Natació

El passat dissabte 12 de juliol, durant la inauguració dels mundials de natació, la policia reprimí les diferents persones que intentaven reivindicar la presència catalana als esdeveniments esportius internacionals. Nombroses persones, inclosos nens i gent gran, foren escorcollades, amenaçades i se'ls requisaren pancartes, estelades i senyeres, en un intent de les forces d'ocupació espanyoles de silenciar i amagar al món l'existència de la nació catalana fins i tot quan els mundials es celebren a Barcelona.

El passat dissabte 12 de juliol, durant la inauguració dels mundials de natació, la policia reprimí les diferents persones que intentaven reivindicar la presència catalana als esdeveniments esportius internacionals. Nombroses persones, inclosos nens i gent gran, foren escorcollades, amenaçades i se'ls requisaren pancartes, estelades i senyeres, en un intent de les forces d'ocupació espanyoles de silenciar i amagar al món l'existència de la nació catalana fins i tot quan els mundials es celebren a Barcelona.

Comunicat d'Endavant:

Endavant, organització política de l'esquerra independentista, vol mostrar el seu malestar pels darrers casos de repressió que han patit diferents persones compromeses políticament, durant la celebració de la inauguració dels Mundials de Natació ahir a Barcelona.

Per això, volem manifestar el següent:

- 1) Denunciem la continua pressió que pateix la dissidència política per part dels cossos de seguretat de l'Estat en un intent d'amagar la discrepància.
- 2) Que totes aquestes accions repressives, s'emmarquen dins una ferotge campanya del govern espanyol iniciada fa uns anys contra tots els moviments socials de base.
- 3) Subratllem la continua retallada de drets i llibertats que estem patint als Països Catalans, i a tot el món en general; amb atacs constants al dret a la llibertat d'expressió (tancament d'Egunkaria), al dret a la llibertat ideològica (il·legalització de Bata-suna), al dret a la lliure circulació de les persones (Llei d'Extrangeria), al dret a la manifestació i a la protesta (no permetre la manifestació del 23 d'abril de 2003 en defensa de la llengua), etc.

- 4) Denunciem també la criminalització i discriminació que pateixen els nostres símbols i la nostra llengua.

Mantenim ferm el nostre compromís de protestar i reivindicar allò que és just, i de defensar els nostres drets com a persones i com a poble.

Per tot això, demanem que els partits polítics denunciïn aquests actes de repressió públicament, assumint la seva responsabilitat amb els ciutadans i garantir els seus drets bàsics.

Endavant, Organització Socialista d'Alliberament Nacional

Barcelona, 13 de juliol de 2003

Repressió al mundial de Natació

Jo hi he estat. M'han seguit secretes i m'han demanat la documentació. De totes maneres el que em sap més greu és l'actitud de la gent de Barcelona.

Sou una colla de cagats/des (qui es senti al·ludit/da ell/a mateix/a). Em van arribar mails de Maulets, Òmnium i amics de Josep Sunyol i d'aquestes organitzacions no he vist a ningú. Sincerament, quan passen coses d'aquestes, venen de ganes de dir "foteu-vos la vostra ciutat on us càpiga".

Són aquests els moments en què ens hem de fer veure. Uns mundials els retransmeten per mig món i nosaltres a casa tancats dins el vàter cagant.

Felicitats senyors/es! Si de veritat el que voleu és enfonsar la lluita (i que consti que aquesta crítica va des de les JNC fins a Maulets passant per jerc i endavant), potser ho aconseguireu. Sabeu quin és el problema? Que actualment cadascú a ca seva. I si una mani no porta el nom de la meva organització escrit, no hi vaig. I així està el país. Es clar, ara sortirà tothom a dir, ei que jo sóc de tal org però vaig a les manis de l'altra org també. Perdoneu que us ho digui però tots plegats fem riure.

Perdoneu per la mala llet però és que em rebenta que en una ciutat de 1.500.000 persones només n'hi acudeixin una dotzena a defensar les seleccions catalanes. Feu vos ho mirar. Em pensaré si el proper 11 de setembre vinc a manifestar-me a una ciutat on tot és divisió. No hi haig de fer res a una ciutat que dona l'esquena a les seleccions catalanes.

[Respondre]

Ei ei xaval. Jo hi he anat, m'han demanat el DNI també. Segons vilaweb a plaça Espanya érem un centenar. Jo no vaig trobar la mani, només vaig veure cinc persones perdudes a part de mi que em van reconèixer per

la meua samarreta del correllengua. Devia haver-hi bastants grups reduïts, és a dir, va ser un fracàs però no érem una dotzena perquè dubto que tu i jo ens trobéssim. El problema és que érem pocs i massa policia, a part de que tothom es queda a casa.

[Respondre]

Hi ha gent que treballava en tot això del mundial i VAN SER ACOMIADATS de la feina per militar o tenir simpaties amb organitzacions independentistes com la que signa el comunicat de més amunt.

Els policies de país es dedicaven a perseguir la gent que duia estelades o feia pinta de tenir-ne, els portaven a llocs amagats del palau per amenaçar-los i prendre'ls les banderes.

AIXÒ ÉS COM UNA DICTADURA!

[Respondre]

No us recorda tot això que està passant amb els Mundials de Natació amb la repressió policial dels JJOO del 92? Totes les detencions, totes les mesures sense escatimar esforços per evitar qualsevol acte catalanista?

Perquè quan passeges per les Rambles de Barcelona no hi veus tanta policia com en aquest Mundial? Què passa? Els delinqüents som els que portem estelades o els que roben carteres pel carrer?

És que només de pensar-ho, ja pateixo de com estarà el pati de cara al 'misteriós' Fòrum 2.004!

Per cert, el primer comentari té tot el meu suport. Quanta veritat...

[Respondre]

No sóc qui per valorar l'assistència de la gent al mundial, visc molt lluny i a més curro durant el dia, en tot cas m'hauré de creure que hi va anar poca gent, no és pas nou d'altra banda, suposo que part de raó al primer missatge no li faltava, o és que senzillament som poca gent i no donem per més.

En tot cas el que si que volia comentar és que sabent d'antuvi que hi haurà controls, que ens demanaran documentació, requisaran pancartes i provaran d'intimidarnos pot ser hauriem de cuidar una mica més la nostra estètica. No vull dir que haguem de canviar de forma de ser i els nostres gustos estètics, només que ens arreglem una mica fins el moment de muntar el pollastre. Que igual ens agafen de totes maneres, d'acord, però els hi hauré ficat més difícil i els haurem obligat catxegar a tothom i per tant a que

tothom conegui les seves formes. No cal molt, unes sabates, camisa per dins dels pantalons, pentinat discret i si voleu a sota la roba una estelada de 1000 metres quadrats, la camisa de la crida i el que vulgueu. A més penseu que aquesta estètica surt dels canons de marginalitat i per tant està ben vist per la població, vaja, que tindríem més bona premsa.

[Respondre]

Tens raó, i penso que és una qüestió tàctica a tenir en compte.

Fa un parell d'anys, amb motiu de la desfilada militar a Barcelona (que es va interpretar com una desfilada de la Victòria per la majoria absoluta del PP) va córrer per algun fòrum la proposta de llençar bolletes al pas dels soldats amb la intenció de frustrar l'acte.

Desconec si tal acció es va dur a terme. Però vaig seguir algun noticiari. En un d'ells la policia -que havia muntat un control d'accés amb corredor de tanques- escorcollava bosses de la gent que assistia a l'acte.

El cas és que la proposta en qüestió ja demanava que qui ho fes actués fins i tot amb simpatia manifesta si calia, i que hi havia mil llocs on amagar les bolletes.

Realment, vaig pensar que l'escorcoll -un segon pla que cap regidor se'n va adonar- seria degut a aquell missatge penjat.

Una cosa així porta al límit, i en el límit és on es cometen més errors. Si la policia "actua" davant de gent gens compromesa, difícilment podran justificar-se. A ningú li agrada ser un "dany col·lateral".

[Respondre]

Hola. Sóc l'autor del primer missatge d'aquest fòrum. Tot i que tinc el nick registrat al portal, el poso com a anònim perquè per aquí hi corre molt fill de puta, que tots i totes sabem qui són. Si vaig enviar aquell missatge va ser perquè a mi també em varen identificar i la secreta, que ja he esmentat, em va estar seguint per tota la muntanya. Només recalcar que em vaig sentir indignat quan vaig veure la gent que érem i per això m'he queixat. De totes maneres, i encara que el missatge el vaig escriure "en calent" continuo pensant que el fet d'anar per separat com sempre hem fet només ens perjudica a nosaltres i els beneficia a ells. Això ho hem de reconèixer. Ens estant venent i només han aplicat la mítica frase "divide y vencerás". Reflexionem-hi i sentem-nos a parlar en una taula sense mirar-nos els noms.

Salut! Ω

Aquest article tractarà dels

sofistes (segle V a.C., època de Sòcrates). Els sofistes foren conferenciants d'ètica, i crearen teories de caire escèptic i agnòstic. No obstant, foren ells els primers que definiren el pacte social per filiació: el seu escepticisme no els conduí, en cap cas, a actituds anarquistes, ans al contrari, molts d'ells cregueren que la cultura millora l'home i, per això, es dedicaren intensament a la millora moral, social i cultural del poble d'Atenes.

No obstant, abans d'anar al gra, crec preferible definir uns quants dels paràmetres bàsics en que faré el llarg reportatge del pacte social. És senzill d'entendre (i de memoritzar, si se n'entén la lògica). Tots els autors que surtin analitzats definiran el pacte social, el definiran, o bé per filiació, o bé per antítesis, o bé per absència. (Si no fos per cap d'aquests tres casos, no sortirien en el reportatge, si més no, no extensament).

Els qui defineixen *per filiació* el pacte social són els que l'apliquen fidelment, amb totes les causes: defensa dels "valors dels homes" a tota costa (ja sigui democràtica o aristocràticament); negació del "manament diví" com a vàlid per a definir les lleis i la convivència humana (o, si més no, la reducció d'aquest manament a un "segon pla" inofensiu; no tots els defensors per filiació del pacte social són ateus, adhuc Voltaire afirma la necessitat d'un déu per a la moral); intent (si més no, general) d'intentar entendre l'home des d'una creació i uns inicis no divins, o sigui, naturals; etc..

Els qui defineixen *per antítesis* el pacte social són "els del manament diví", i les seves tesis generals són: afirmació de "valors metafísics"; també d'un origen diví de l'home, i de la creença que les lleis socials i normes morals tenen una "justificació divina" (i per tant, són infringibles, "justes" i eternes); etc.. No tots els defensors del manament diví són necessàriament antidemocràtics.

Els qui defineixen *per absència* el pacte social són els "nihilistes", els "sense norma". L'exemple més popular en podria ésser Nietzsche. Les tesis bàsiques dels que defineixen per absència el pacte social són: una barreja de passivitat i rebuig envers les normes socials; actitud pessimista dels valors de la vida (per negar l'optimisme metafísic); actitud exageradament crítica; agnoscicisme o ateisme; etc..

I perquè poso els que defineixen per absència el pacte social, si en comptes de fer filosofia política la combaten? Precisament per això: perquè la millor forma d'entendre el pacte social és entenent, no només els del pacte diví, sinó els del no-pacte. No estic dient que els qui el defineixen per absència siguin necessàriament i en tot millors que els qui el defineixen per filiació. Potser no. Però en tot cas, crec que el pacte social no es pot entendre si es defineix merament com un codi teòric-regulador i se'l separa d'aspectes ètics, religiosos, històrics o filosòfics (o fins i tot, encara que sigui tenuament, biogràfics). El pacte social és, per filiació, antítesis o absència, un tema amplíssim, complex, temàticament plural. Ara en veurem una mostra en els sofistes, que foren els rivals ideològics de Sòcrates, en el segle V a.C..

Considero preferible donar uns detalls bàsics sobre els sofistes. No defensaren una doctrina comuna, de forma que, com que disposo de prou espai, en parlaré individualment.

El pacte social: els sofistes (I)

Els aspectes més o menys comuns entre els sofistes són: 1) agnoscicisme-ateisme; 2) relativisme, adhuc escepticisme i nihilisme; 3) antimetafísicisme (o sigui, actitud antimetafísica); 4) amor cap a la retòrica (o sigui, l'art del bon parlar) com a eina per a convèncer; 5) dedicació a l'educació del poble; 6) cobrar una suma força elevada als alumnes que volien accedir a les seves classes (la qual cosa feia que només els rics i acomodats hi poguessin anar); 7) defensar les lleis "de la naturalesa" enfront de les normes socials (que reduïen a unes convencions "saltables"); 8) estudi de diferents ciències per separat (per exemple, Protàgores feu una crítica al concepte pitagòric de les matemàtiques i Hipies investigà la mnemotècnica o ciència de la memòria), etc..

Els aspectes que foren més criticats als sofistes en general foren: 1) el preu elevat i elitista de les seves classes (al respecte, cal dir que les classes particulars eren caríssimes, però assistir a una conferència pública dels sofistes era barat; però no només era criticat quant cobraven els sofistes, sinó el mer fet de cobrar); 2) que, sobretot segons Sòcrates, Plató i d'altres, els sofistes destruïen els valors tradicionals i els substituïen per una actitud àcrata; 3) que els sofistes neguessin el concepte de moral i de "veritat"; 4) la crítica a la religió tradicional (i adhuc als nous valors morals de Sòcrates); 5) l'ús immoral que feien molts de la retòrica i la doble moral dels sofistes (sovint no precisament els mateixos sofistes); etc..

He de dir que la època més influent dels sofistes fou principalment al segle V a.C., en ple esplendor dels presocràtics i en vida de Sòcrates. Al segle IV a.C. la sofística perdé originalitat i influència, i es reduí a un conjunt de conferenciants xerraires que actuaven per pur interès personal. De totes maneres, la sofística, en el seu moment més brillant, fou sense dubte un dels fonaments de l'ètica antiga. Per exemple, la sofística fou la creadora decisiva (per filiació) del pacte social, el qual defensà aferrissadament, i foren dels primers a defensar un relativisme ètic i a institucionalitzar l'ensenyament, entre d'altres coses. En la web [cibernous](#) diuen, no sense raó, que "sense la crítica sofista, el pensament de Sòcrates i de Plató no s'hauria pogut crear". La influència més immediata del pensament sofista (deixem apart el munt de joves que els seguïren i els sofistes posteriors, ja només dedicats a l'estudi de la retòrica), és sobre els petits socràtics (cínics, cirenaics), o sobre els pensadors helenistes (especialment Epicur i els escèptics). Però allà on els sofistes deixaren més marca fou, molt després, en el pensament de la il·lustració (Rousseau, Voltaire) i en l'empirisme (Hobbes, Locke). Hom diu que Nietzsche, per a negar el cristianisme, arribà a certes conclusions properes a la "doctrina del més fort" de certs sofistes. En resum, que el pensament de l'edat mitjana no feu sinó esborrar parcialment l'esperit dels sofistes, que (amb tota la seva criticabilitat) ha perdurat en els nostres dies. Senzillament, les respostes sofistes (que ningú donà abans que ells) són bones, segons molts, per a respondre certes preguntes.

Donaré un breu esquema sobre els sofistes que tractaré. Protàgores, pare de la sofística. Gòrgies. Escola de Gòrgies: la defensa del més fort. Escola de Gòrgies: la defensa del més dèbil. Pròdic. Hipies. Crities. Antifont. La sofística anònima.

Tots aquests sofistes no estan per ordre

cronològic (perquè foren aproximadament contemporanis, i no es conserven datacions molt exactes). Quan la idea ja estigui dita per un altre sofista, procuraré no fer-me repetitiu. Els sofistes més importants foren Protàgores i Gòrgies. El trist és que la memòria dels sofistes es conservi sobretot a través dels seus rivals (Plató, Aristòtil), pel que no és molt de fiar la imatge que d'ells es tingui.

Protàgores, pare de la sofística

Protàgores, un dels primers sofistes i dels primers escèptics, visqué aproximadament entre el 486 i el 396 a.C.. Possiblement conegué a Plató (qui li dedicà un diàleg) quan aquest era jove, i a Sòcrates (hom diu que Sòcrates assistí a les seves lliçons). Ja he explicat algunes coses bàsiques, si més no bona part, a [diguem no](#), capítol 11. En donaré un repàs fonamental. Analitzem la frase més famosa (i la més polèmica, ja des de l'antiguetat) de Protàgores: "l'home és la mesura de totes les coses (de les que són en tant que són i de les que són en tant que no són)". No vol dir que "l'home és la mesura fins la qual les coses existeixen o no", el qual seria ridícul (un home no pot fer, pel poder de la seva opinió, que ell mateix sigui la mesura segons la qual una poma existeixi o que la poma esdevingui un arbre). No, l'home és la mesura de les valoracions ètiques, no pas ontològiques. Així, l'home no seria la mesura segons la qual déu existeixi o no, sinó la mesura segons la qual les afirmacions de déu (en la actualitat) són creïbles, o bé la mesura segons la qual el culte als déus és digne d'ésser practicat o no. Un teòleg o un científic podria arribar a demostrar definitivament (potser algun dia?) la existència o no existència de déu, però Déu no passaria a existir o a no-existir perquè ell ho decidís: com a molt, descobriria una veritat que ja estava. (Diguem-ho així).

Així doncs, l'home és la mesura de totes les opinions, no "la mesura de l'existència de les coses". Però, quin "home", que vol dir Protàgores quan es refereix a la paraula "home", que, si més no estrictament, té múltiples significats? Una opinió seria la dels empírics moderns: la frase seria: "l'home, ésser empíric, és la mesura de la percepció de totes les coses". La opinió seria acceptable, de no ésser perquè Protàgores, que nosaltres sapiem, no tenia cap tesis pròpia de l'empirisme modern. Plató creu que l'"home" de Protàgores és l'home individual: la frase seria: "el caprici individual és la mesura de l'opinió de totes les coses". Pensar així seria gairebé propi de l'anarquisme. Si qualsevol home és "la mesura de totes les coses", no hauriem de pensar que un assassí té igual de raó que un capellà, per donar un exemple? Però alguns crítics creuen que l'"home" de Protàgores és una metàfora, que "l'home" és "la societat". Així, doncs, "la societat, o si més no la col·lectivitat, és la creadora de les mesures de l'opinió de les coses que fonamenten la existència humana". La opinió més acceptada és que Protàgores creu que el nen, quan neix, és la seva pròpia mesura de totes les coses ("el perfecte home individual, la total mesura de les seves pròpies coses"), fins que les costums de la societat, junt amb l'educació, el canvien cap a millor (i aleshores la seva mesura és compartida i, si més no idealment, aquesta mesura millora).

Així, doncs, Protàgores es mostra com un educador del poble, de la gent (malgrat l'elitisme que desprenia l'alt preu dels seus cursos). En contra del "pessimisme anticul-

tural" de Rousseau i de Voltaire (malgrat que aquests dos últims pensadors foren un símbol de la il·lustració; senzillament senten pessimisme davant la cultura, però els queda una escletxa d'esperança), Protàgores, en contra d'ells, sosté que una elevada cultura ajudarà a una millora tècnica i ètico-moral de la societat (fins sense renunciar-ne al relativisme). No és rar que molts creguin que la sofística és "la primera il·lustració, la il·lustració atenesa".

Conseqüentment amb el seu relativisme, hi ha l'agnoscicisme de Protàgores. Simplificant, es pot dir que l'agnoscicisme diu que *no es podrà* descobrir mai la veritat sobre els déus, mentre que l'actitud més purament escèptica diu que *potser* es descobrirà algun dia la veritat sobre els déus (si fos segur que cap dia es descobrirà la veritat dels déus, aleshores això seria una veritat; per un escèptic, la frase "la foscor mai es podrà il·luminar" voldria dir: "l'inexistència de llenternes és una veritat", i l'escèptic diria: "potser ("potser") les llenternes es poden trobar" (per donar un exemple)). Protàgores, però, sobre els déus, manté una actitud agnòstica i no purament escèptica i, evidentment, s'oposa a la religió homèrica. És lògic: si els déus fossin "el dogmatisme i la no-mesura de totes les coses", el relativisme seria inafirmable. (Hom diu que, si els déus poguessin crear el món "de qualsevol manera" (voluntarisme), la filosofia no tindria sentit perquè no hi hauria veritat filosòfica creada per déu, però això és una forma de veure les coses). Analitzar amb cura la lluita contra el relativisme i el teisme ens ocuparia massa lloc, però crec que no queda dubte que ambdós temes estan (parcialment?) en contraposició.

Quina fou la postura de Protàgores en la política? Defensor de la cultura com a eina per al millorament social, relativista (però no fins al punt d'arribar al nihilisme), agnòstic, sembla clar que d'un pensador així hauria d'ésser un defensor ideològic de la democràcia. I ho fou, en la teoria i en la pràctica. Amic de Pèricles, Protàgores arribà a fer una constitució de les illes de Thurii, constitució que possiblement la feu democràtica i que pogué fer gràcies a la gran popularitat de les seves doctrines. En temps de Protàgores (és de suposar que poc abans de la seva condemna), algú feu una lectura pública del seu llibre "Sobre els déus", en el que trasllueix el seu agnoscicisme, però que també critica algunes pràctiques i sagraments religiosos del seu temps, el qual resultà escandalós provocà que Protàgores fos violentament exiliat d'Atenes (hi ha qui diu que ni tant sols s'arribà a un judici, sinó que se'n feu un vot condemnatori majoritari per les bones, el que era legal en aquells temps) i els seus llibres foren cremats en una gegantesca foguera. Protàgores morí poc després, en un naufragi.

El còmic Eurípides el recordà amb simpatia, tot i les seves diferències ideològiques. Tot i la ràbia amb que Atenes reaccionà contra Protàgores, el mateix Plató s'enfadava perquè en el seu temps "la fama de Protàgores encara no havia decaïgut" (quan Protàgores morí, Plató rondava els 32 anys). Encara que cap alumne directe de Protàgores hagi passat a la posteritat, la seva influència sobre polítics i sofistes és ben clara. I hi ha una estàtua curiosa de l'època helenística, en la que apareix, junt amb altres 10 personatges famosos del seu temps, el mateix Protàgores, el que és una mostra de l'estima de la que fruí el nostre sofista, almenys en l'època antiga.

No crec que sigui necessari profunditzar més en Protàgores, però continuaré sobre els altres sofistes en el següent reportatge. Salut i catalanisme. Ω

APUNTS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA MENUDA

EL CAVALLER DE MONCAIRA CONSIDERAT PERSONA D'ORDRE PER LA GUÀRDIA CIVIL DE SÓLLER EN UN INFORME DE L'ANY 1982

19 juliol de 1902

Don Práxedes Mateo Sagasta, president del Consell de Ministres del Regne d'Espanya —observant el que estableix el Reial Decret de dia 19 de juny del corrent any el qual crea una medalla nomenada d'Alfons XIII per tal de commemorar l'acte solemne de la jura de Sa Majestad el Rei— atenent les circumstàncies que concurren en Joan Ginestra Bisbal soldat del Regiment de Balears número 2: manifesta haches dia que “Su Majestad se ha dignado conceder la medalla de cobre al expresado soldado”, el qual era natural de Mallorca i de la vila de Fornalutx on se'l conexia per En Marquès.

Práxedes Mateo Sagasta, darrer cap de govern de la Reina Regenta Maria Cristina i primer cap de govern del Rei Alfons XIII era natural del poble de Torrecilla de Cameros a la provincia de Logronyo (avui 2003 Comunitat Autònoma de la Rioja) on havia nascut el 21 de juliol de 1825 dia de Santa Práxedes o Pixedis. Morí a Madrid el 5 de gener de 1903.

El condecorat Joan Ginestra Bisbal desapareixeria en circumstàncies encara no aclarides el 13 de març de 1923 en aigües de Tuent rera la seva detenció per un escamot de carabiners.

24 juliol del 1902

Ha mort avui Pere Antoni Nadal Mayol més conegut com a Mestre Pere Batle puix quan la primera República Espanyola havia exercit el càrrec de batle al municipi de Fornalutx. El seu pare —Antoni Nadal Homar era de Valldemossa i feia de curander: La mare, Maria Mayol Alberti, de Can Xoroi, ella, era la neboda del primer batle de Fornalutx quan el 1812 aquest poblet es separà de Sóller.

16 abril del 1979

El tinent general de l'exèrcit espanyol Don Manuel Nadal Romero envia un saluda a haches cavaller, servidor vostre com a Fiscal del jutjat de pau de Fornalutx acomiadant-se del mateix com a Capità General de les Balears

Any 1980

Per causa d'haver decidit anar a treballar a

l'estranger —concretament a Niça i fixar-hi la seva residència habitual— aquest any ha presentat la renúncia de regidor de l'ajuntament de Fornalutx i del càrrec de tinent de batle, Miquel Vicens Calafat. De 26 anys, Miquel Vicens feia part de la candidatura d' “Independents de Fornalutx” encapçalada per l'actual batle Alexandre Vidal Vicens i que fou la guanyadora de les eleccions municipals del mes d'abril de l'any passat, les primeres de caire “democràtic” després de la mort del General Franco. El dimitit regidor fornallutxenc era besnet de Josep Vicens Ros “Trota” que fou batle del seu poble a finals del XIX i principis del XX. L'avi patern, fill únic de l'anterior, Vicenç Vicens Estades (1884-1947) ell formà part de la primera gestora que se constituí a Fornalutx després del 18 de juliol de 1936.

Aceptada la renúncia del regidor Vicens Calafat, el seu escó fou ocupat pel cinquè membre de la llista d'Independents de Fornalutx Francesc Mas Mira mayoral de la finca de “Es Pla del Bisbe”. Com a tinent de batle, el batle Alexandre designà

al seu parent, el regidor Antoni Andreu Coll gendre de l'ex batle Antoni Busquets Bernat (1954-1956)

Novembre de 1982

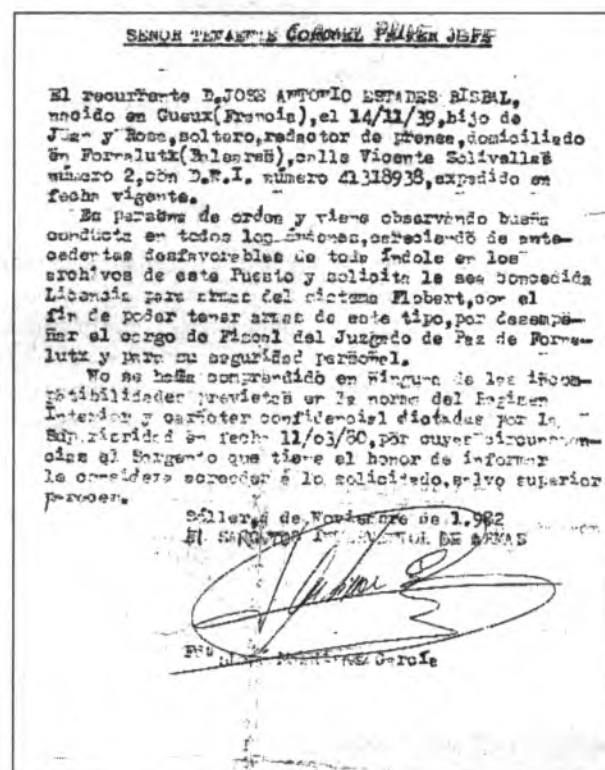
El sergent interventor d'armes de la Guardia Civil de Sóller, Don José Martínez García emet haches mes un informe que diu: “El recurrente Don Juan Antonio Estades Bisbal —es refereix, com podeu comprovar a aquest ara avui dia molt de pics malintés servidor vostre— nacido en Gueux Francia el 14/11/39 hijo de Juan y Rosa, soltero, Redactor de prensa, domiciliado en Fornalutx calle....con DNI 41318938 expedido en fecha vigente es persona de orden y viene observando buena conducta en todos los ordeners, careciendo de antecedentes desfavorables de toda índole en los archivos de este puesto y solicita le sea concedida la licencia para armas del sistema Flobert por desempeñar el cargo de Fiscal del Juzgado de Paz de Fornalutx y para su seguridad personal. L'informe de l'expressat sergent acabava dient: No se halla comprendido en ninguna de las incompatibilidades previstas en la norma de regimen interno de carácter confidencial dictadas por la Superioridad de fecha 11/03/80 por cuya circunstancia el Sargento tiene el honor de INFORMAR LE CONSIDERA MERECEDOR DE LO SOLICITADO salvo superior parecer.”

21 desembre de 1982

Des de Madrid escriu a aquest servidor de vostès, el president del govern del Regne d'Espanya —el socialista Felipe Gonzalez Marquez— tractant al Fiscal de Pau de Fornalutx d'Estimado amigo i expressant-li que li agraeix i aprecia sincerament la felicitació i els bons desitjos d'exit en la gestió del nou govern de l'Estat Espanyol; “el cual espero - diu el president González —a la ilusión de

cambio creado entre los españoles... I el 2003 hi haurà qui voldrà donar-nos lliçons de democràcia i antifeixisme. Ω

APUNTS PRESOS PEL CAVALLER ESTADES DE MONCAIRA

NOTA DE PREMSA D'ÒMNIUN CULTURAL

Jordi Porta crida a la desobediència civil de la comunitat educativa si el PP imposa estudiar ‘identitat espanyola’

El president d'Òmnium anuncia campanyes per incidir en la creació del nou Estatut i per demanar l'oficialitat del català a Europa

El president d'Òmnium Cultural, Jordi Porta, ha fet una crida a la comunitat educativa perquè “desobeeixi” les mesures que pretén aplicar el Govern espanyol per reforçar la identitat espanyola. Porta ha assegurat que aquesta mesura significa una marxa enrere en el reconeixement de la diversitat i plurinacionalitat de l'Estat i ho ha comparat amb la formació del espíritu nacional que s'impartia a l'escola franquista. Porta ha fet aquestes declaracions en el transcurs d'una entrevista en el programa La R-pública que condueix Joan Barril a Com Ràdio.

A més, ha afegit que Aznar persegueix moltes de les finalitats que també volia Franco però amb mètodes diferents, utilitzant el paraigua de la democràcia i de la majoria absoluta que li van donar els ciutadans espanyols a les urnes “però no els catalans”, ha recordat.

Al llarg de l'entrevista ha assegurat que Òmnium promourà una gran campanya de pressió per reclamar una altra vegada l'oficialitat del català a Europa i també ha dit que l'entitat que presideix farà un seguit de propostes a totes les formacions polítiques que han presentat un projecte de nou Estatut per a Catalunya. En aquest sentit Porta ha recordat que ja s'ha reunit amb tots els líders polítics catalans excepte amb el president del PP català, Josep Piqué, amb qui ha dit que té la voluntat de

reunir-se en breu.

En el debat sobre la incidència de la nova immigració en la salut de la llengua catalana, Porta ha destacat que els nouvinguts tenen molt bona predisposició a aprendre la llengua pròpia de Catalunya. Aquest fet, segons Porta, queda demostrat en diversos estudis com el presentat la setmana passada per la Plataforma per la Llengua i la Fundació Jaume I d'on es desprèn que la demanda dels immigrants per aprendre català supera de molt l'oferta de places. El president d'Òmnium ha acabat l'entrevista afirmant que “la immigració no és un problema, és un repte”. Ω

Àrea de comunicació:
Miquel Martín 93 319 80 50 – 629 54 61 76

RCD Mallorca: A la tercera vegada va la vençuda

A la fi ho ha aconseguit, el nostre equip de tota la vida: El Reial Mallorca ha guanyat la tant esperada Copa del Rei de Futbol. Ha hagut d'esperar a la tercera vegada perquè aquest trofeu pogués ser lliurat per Joan Carles I al capità del equip barralet: Miquel Àngel Nadal.

Les altres dues vegades havia estat a punt de guanyar. La primera va ser vençut pel At. Madrid en un partit que acabà en el resultat final de 0 a 0, era l'any 1991. A la pròrroga, l'equip madrileny pogué batre al Mallorca en un partit en que el Mallorca mereixia guanyar. La mala sort, a part de que jugava en un ambient hostil i en unes circumstàncies gens clares tal manifestà aleshores el president Miquel Contestí: "Al Mallorca li robaren el partit". El match es jugà a Madrid, quan s'havia de disputar la final a un terreny neutral. La Federació no volgué fer cas al Mallorca i el nostre "Mallorqueta" patí aquesta greu injustícia. Amés, es va dir que s'havia de fer un favor a un àrbitre que es retirava i que tocava xiular la final d'aquell any.

El Mallorca caigué amb honor aquell any, degut a que l'At. Madrid suà molt per guanyar la Copa. Set anys després, el equip mallorquí repetí la final. Aquesta vegada jugà amb el Barça. La victòria se li escapà als penalties. El triomf del Barça no fou merescut.

El comentari del Rei d'Espanya fou clar quan digué que s'haurien de lliurar dues copes. El Mallorca no pogué guanyar la final de Copa del any 1998 per qüestió de sort. Quan s'arriba a la tanda de penalties, el guanyador surt a cara o creu. Es a dir, pot guanyar el que sigui, fins i tot el que no ha fet mèrits per fer ho.

El Barça tornà a casa amb la Copa del Rei rompuda. Abans d'arribar a Barcelona, es xapà per la meitat. Aquesta meitat hagués pogut ser pel nostre "Mallorca". El comentari del Rei quasi es va complir.

Cinc anys després, la Copa ha arribat a la fi a casa. El 28 de juny de 2003 serà una data que recordaran molt els socis del Mallorca. Serà el dia en que el RCD Mallorca es proclamà Campió de la Copa del Rei de Futbol. La dita de que a la tercera vegada seria la bona, s'ha dut a terme.

Pandiani i Eto'o foren els encarregats de donar l'alegria als nombrosos aficionats, socis i seguidors mallorquinistes que es desplaçaren cap Elx per veure en directe aquest partit tant memorable i que més d'un podrà veure més d'una vegada al seu magnetoscopi per recordar vells temps que com se sap: "Qualsevol temps passats foren millors". Els mallorquinistes desplaçats cap aquesta ciutat d'Alacant son dignes mereixedors d'un premi de fidelitat cap al seu equip. El Mallorca ha tingut de tota la vida una afecció modèlica, que anima al seu equip en tot moment i que es troba disposada a recolzar-lo, es trobi on es trobi. La final de Copa d'enguany és un clar exemple de fidelitat per part dels seus socis, aficionats i seguidors cap al seu equip. Aquesta aficció mallorquinista és mereixedora d'un excel·lent.

La trajectòria que ha seguit l'equip més representatiu de les illes Balears en el futbol és digne d'elogi. Aconseguir eliminar al Real Madrid, considerat per molta gent com el millor equip de tots els temps, per mor del seu historial i el Corunya, actual campió de Copa i als darrers anys, un dels millors equips de la Lliga espanyola. El Mallorca no ha perdut mai cap partit en aquesta competició.

El periodista especialitzat: Miquel Vidal, en el programa de televisió local de Mallorca, manifestà que era mereixedor d'un 20, en una puntuació de 0 a 10, perquè s'ha superat a ell mateix.

El Mallorca en aquesta competició jugà un partit en pro d'Anna Eva Guasch i Melis. Aquesta noia desaparegué l'any 2001. L'"Associació Amics d'Anna Eva" mogué fils perquè la nostra amiga Eva pogués tornar a ser entre nosaltres. No pogué ser així. Eva, encara no ha aparegut. Comfiam que ben aviat sigui entre nosaltres i que aquest cas es resolgui.

La final entre el Mallorca i el Recreativo de Huelva serà recordada com un partit en que l'esportivitat i el respecte entre les dues aficcions estigué present en tot moment.

Els seguidors de l'equip mallorquí i de l'equip andalús esdevingueren amics i fins i tot s'intercanviaren estrenes. Fou un exemple a imitar per futurs partits. Si tots els partits fossin com el que jugaren el Mallorca i el Huelva, donaria gust gaudir del futbol. Per desgràcia, no es pas així.

El futbol és de cada vegada un joc on els "supporters" (seguidors radicals) fan mal als altres. Al final, el perjudicat és el equip que ells mateixos recolzen.

Quan l'àrbitre del partit, Iturralde González xiulà la fi del partit, assenyalant 3 a 0, favorable al Mallorca, els seguidors mallorquinistes desplaçats a Elx esdevingueren contents. Fou el deliri, que es traslladà a Mallorca. El nostre "Mallorqueta" havia aconseguit un altre títol. El darrer va ser l'any 1998 quan guanyà a doble partit al Barcelona la "Supercopa". Aquesta vegada la Copa ja era nostra. El guanyar fa riure, i això és el que feren els mallorquinistes tant si eren a Elx com a la Font de les Tortugues, a Ciutat com a Son Moix i sense oblidar als que seguien el partit per televisió.

Va valer la pena desplaçar-se cap Elx per veure aquest partit, gaudir de les celebracions després del partit i poder tornar a casa amb un trofeu tant prestigiós com és la "Copa del Rei".

Els dies després d'aquesta final feren un homenatge dels seguidors mallorquinistes i de les institucions que recolzaren al Mallorca a la final de Copa. L'Ajuntament de Ciutat, encapçalat per la batlesa Caterina Cirer (sòcia del Mallorca), el Consell de Mallorca, amb la seva presidenta Maria Antònia Munar i el Govern Balear, representat pel seu president Jaume Matas estigueren presents a l'estadi "Manuel Martínez Valero" d'Elx.

El darrer dia de juny, reberen al Mallorca a les seues de les respectives institucions de Mallorca, Balears i Ciutat de Mallorca on el president Mateu Alemany rebé plaques lliurades per les nostres autoritats.

Amb aquesta victòria el Mallorca ha aconseguit donar una passa per ser un equip en que els altres equips el respectin. Gràcies a la consecució de la Copa és una mica més gran. Si fa 25 anys, als socis els haguessin dit que el Mallorca seria campió i que li donaria dret a jugar una competició europea com és l'UEFA no s'ho haguessin cregut. Hem de tenir en compte, que el Mallorca fa 25 anys patí una forta crisi econòmica que li hagués costat la vida si un grup de seguidors encapçalats per Miquel Contestí no hagués dut un pla per poder salvar-lo. Contestí ho aconseguí. I 25 anys després podem escriure una pàgina brillant del futbol de Balears. Cal felicitar al Reial Mallorca, començant pel seu president Mateu Alemany que ha sabut dirigir bé i prendre decisions que han fet guanyar l'equip més representatiu de la nostra terra, a Goyo Manzano per saber dirigir l'equip i als jugadors que han suat la samarreta.

Aracalpensar en el futur. El Mallorca, en aquest moment té problemes econòmics. No son tant greus com fa 25 anys, però poden agreujar-se. El Grup Zeta, màxim accionista mallorquinista ha posat a la venda part de les seves accions.

És el moment ideal perquè els mallorquinistes, institucions i sobretot els aficionats facin un esforç, invertint per poder salvar el Mallorca.

La consecució del trofeu pot animar a la gent per ajudar econòmicament al Mallorca. El nostre equip necessita moltíssims d'euros per poder sobreviure i afrontar amb alegria un futur que pot donar molts de dies de glòria a la família mallorquinista.

Seria una bona notícia que el Mallorca es trobés gestionat per gent d'aquí i no pas per gent de fora, malgrat a que Antonio Asensio Pizarro convertí al Mallorca en un gran equip, cosa d'agrair. El dia en que el Mallorca solucioni aquests problemes i guanyi més títols serà respectat jugui allà on jugui. Esperem que sigui així. Visca el Mallorca! Ω

MIQUEL ALEMANY I
BATLLE

El sòtil poblacional

Caldrà posar-hi fre. Això ha dit na Maria Antònia Munar en la presa de possessió del càrrec de presidenta del Consell de Mallorca. Bé, ja ho afirmava amb rotunditat en la campanya electoral que realitzà el seu partit, UM, en les passades eleccions. Sembla que ho te clar. Com també ho sembla la creença i la voluntat que ha de construir més autopistes, més cinturons, més carreteres...

D'entrada sembla contradictori. Na Maria Antònia Munar vol posar fre a l'increment poblacional. Però, per altra banda, vol construir més autopistes, cinturons de circumvalació, carreteres, per poder atendre l'increment poblacional. Contradictori, o no?

Els hotelers se queixen. Se queixen de la inseguretat ciutadana. Se queixen de la brutor de les platges, dels carrers, etc. Sembla que se queixen de tot. Se queixaven de l'ecotassa del govern del Pacte de Progrés. Exigeixen al Govern de PP que la retiri al mateix temps que demanen més diner públic per a promocionar el seu negoci privat, l'hoteler. També exigeixen més autopistes, més cinturons, més carreteres. Per ara no se sap que vulguin posa fre al sòtil poblacional. Curiós.

Potser el que passa és que na Maria Antònia Munar s'ha proposat defensar els interessos hotelers fins i tot en allò que no li han demanat (segurament per ignorància), i ho fa graciosament, sense demanar res a canvi (això no o faria el PP, no) o, potser, la presidenta del Consell de Mallorca és el premi atorgat pels hotelers, via Partit Popular, per la postura tan valenta protagonitzada en solitari per Maria Antònia Munar i la seva UM: la d'intentar (al manco ho diu) posar fre al constant i imparable creixement del sòtil poblacional.

Perquè, sens dubte, a qui més perjudica aquest increment és als hotelers. Els perjudica més al PSM o a UM. Perquè, la veritat, a qui perjudica l'increment del sòtil poblacional és als hotelers a qui amenaça en foter-los el negoci.

A qui beneficia aquest increment és als constructors, als grallers i al Govern espanyol del PP que, fins ara, han estat els seus aliats més fidels contra el Govern del Pacte de Progrés que a llarg termini, era qui en realitat, els hagués pogut ajudar preservant el territori i promovent el turisme de qualitat amb les notòries contradiccions esquerranoses del PSOE i de EU, que són partidaris de no posar sòtil a l'acolliment de la població immigrant, cosa que representa l'empobriment general i la precarietat en la ocupació i la disminució de les rentes i salaris.

El passat dea 29 de juny, en la pàgina 3 del Diari de les Balears, apareixia un article que reflexa la realitat del constant increment poblacional a la Ciutat de Mallorca que amenaça de veritat el negoci hotelier "A Ciutat hi ha domicilis on oficialment hi viuen deu o més persones. L'Ajuntament te constància de pisos on hi ha empadronades fins a una vintena de persones". "En la barriada de Pere Garau hi ha 49 llars amb més de 10 residents, 444 amb més de 10 persones, 334 amb 9 o més i 660 amb vuit o més, 1464 amb 7 o més i amb sis o més hi ha 3393 habitatges".

On també se poden veure aquests formiguers és a la Platja de s'Arenal, els dies feiners i sobretot els caps de setmana. També s'hi poden veure turistes, però mensy. Turistes allotjats als hotels de s'Arenal que cada vegada menys poden gaudir de la platja saturada, bruta, amb clavelleres, xoriços, maners, tiqueters, carteristes, escamots amb moto, esportistes ocasionals que fan truí, etc., etc.

Davant d'aquesta realitat que posa en seriós perill la supervivència del negoci hotelier, no seria estrany que s'oblidassin que dins de 4 anys, hi haurà altra vegada Pacte de Progrés que tornarà a imposar l'ecotassa (con ha de ser). Dins de 4 anys, l'ecotassa, com a problema pels hotelers, serà "pecata minuta". Ja ho és ara. El que passa és que els hotelers són molt de dretes, com els comerciants de Ciutat. Tant els uns com els altres són coherents i, és clar, votaren les dretes. Els qui no foren coherents, durant 4 anys foren els del PSM, que oblidaren aviar al seu electorat fidel: el nacionalista, el que reivindica la terra, la cultura, la llengua, aquell qui esta fart de mitges tintes i de fer de perdedors, aquell qui clama que si cal perdre, que sia amb dignitat i amb honor d'haver estat coherents amb una ideologia i unes idees, i sobretot, amb el compromís, colze a colze, amb tots i cada un dels qui lluiten per sobreviure en aquesta terra maleïda, sense haver de renunciar a la llengua, a la cultura a la tradició i a la dignitat. Ω

Pere Felip i Buades

CITACIONS HISTÒRIQUES SOBRE LA GUERRA

GUERRA I HISTÒRIA - 2ª part

PER RICARD COLOM

GENÈRIC

* “La creença en la possibilitat d’una curta i decisiva guerra pareix ser una de les més antigues i perilloses il·lusions humanes” (Robert Lynd, 1879-1949, periodista amb el pseudònim gaèl·lic ocasional de “*Roi-beárd Ua Floinn*” o “*Ó Floinn*”, nat a Belfast, Irlanda del Nord).

* “La gent no conta mai tantes mentides com després d’una cacera, durant una guerra o abans d’unes eleccions” (Otto von Bismarck-Schönhausen, 1815-1898, el Cancellier de Ferro).

* “La nova estratègia militar passarà per regular, controlar i manipular els mitjans de comunicació” (Alvin Toffler, científic nord-americà de Prospectiva, autor d’“*El xoc del futur*”).

* “Totes les guerres són santes, us rept a trobar un bel·ligerant que no cregui tenir el cel de la seva part” (Jean Anouilh, 1910-1987, dramaturg occità).

* “Les guerres més grans naixen de les causes més trivials” “La Humanitat predica la unitat, però viu de la divisió i per a la divisió” (Anònims).

* “Pots descobrir el començament de cada guerra, no ja en el primer acte d’hostilitat, sinó en els consells i els preparatius que hi vénen davant” (John Milton, 1608-1674, poeta èpic anglès).

* “No existeix ni una llibertat perduda per sempre més ni una llibertat conquerida per a sempre: la història és un entrellat dramàtic de llibertat i opressió, de noves llibertats contestades per noves opressions. De velles opressions abatudes. De noves llibertats retrobades, de noves opressions imposades i de noves llibertats perdudes” (Norberto Bobbio, filòsof polític i home de lleis italià, *1909-).

* “Deixeu l’emperador fer guerra al cel, deixeu-lo dur el cel captiu en el seu triomf; deixeu que posi guàrdies en el cel; deixeu que imposi impostos al cel! No pot...” (Quint Sèptim Floreu Tertulià, cs. 160-ca. 240; escriptor cristià llatí).

* “En temps afortunats, la ploma pesa més que l’arma. En realitat, mai no hem conegut temps afortunats” (György Konrad, escriptor hongarès contemporani).

* “Hi ha un temps per a totes les coses, un temps per a predicar i un temps per a pregar, però aquests temps han transcorregut ja. Hi ha un temps per a combatre, i aquests temps és arribat ara ja” (John Peter Gabriel Muhlenberg, 1746-1807, independentista demòcrata de Virgínia).

* “Tots els profetes armats han triomfat; tots els desarmats han perit” (Niccolò Machiavelli, 1469-1527, historiador, polític i teòric italià de la *realpolitik*).

* “Combatem amb gran desavantatge quan lluitem contra els qui no tenen res a perdre” (Francesco Guic-

ciardini, 1483-1540, historiador italià).

* “La guerra acabava si els morts poguessin retornar” (Stanley Baldwin, 1867-1947, escriptor britànic).

* “El soldat és una anacronisme del qual devem desembarassar-nos” (George Bernard Shaw, 1856-1950, escriptor irlandès).

* “El bé pot resistir derrotes, el mal no pas” (Rabindranath Tagore, 1861-1941, filòsof i escriptor bengalí, convertit al cristianisme).

BESTIALITAT

* “La guerra és, cada vegada en major proporció, no pas una lluita sinó un extermini de la tècnica” (Karl Jaspers, 1883-1969, filòsof alemany).

* “L’humanisme de la guerra terminà amb la desaparició del cavall, l’element èpic i líric d’aquella” (Manuel Gutiérrez Mellado, militar espanyol anti-colpista).

Legionaris espanyols amb caps tallats de guerrillers rifencs durant la Dictadura de Primo de Rivera.

* “Qui ha tingut cap ocupació en aquest món mai no ha estat guerrer” (Emile Chartier Alain, 1385-1433, escriptor i diplomàtic francès.)

* “Si dones primer, rebràs després” “En temps de belluga, camps qui puga” (Refranys catalans).

* “Tota guerra termina quan damunt el cos del vençut cau exhaust el cos del vencedor” (Juan Domingo Perón, cabdill populista argentí, 1895-1974).

* “La misèria esdevingué poeta i escrigué en els camps en forma de trinxeres, i els homes anaren cap a elles. Cadascú fou un mot del victoriós poema”.

(*Campanades a mort*, cançó dedicada als sis obrers morts per la policia del PPer Fraga el 1976, cantada per en Lluís Llac, cantant català contemporani).

* “La fiscalia de Munic (Alemanya) ha convocat el president del Front nacional Jean Marie Le Pen en el marc d’un procediment per incitació a l’odi per haver dit que les cambres de gas eren “un detall” en la història” (*El Periódico de Catalunya*, 12-1-99).

* “Les coses de la guerra més que d’altres es troben subjectes a contínua mudança” (Miguel de Cervantes Saavedra, 1547-1616, escriptor castellà, cim del Segle d’Or foraster).

* “Una era construeix ciutats. Una hora les ensofrega” (Luci Anneu Sèneca, 4 a.C.-65, escriptor i filòsof estoic hispanoromà).

DE GUERRA EN GUERRA

* “La guerra deixa àrdua herència de guerres” (Guglielmo Ferrero).

* “La guerra fa estúpid al vencedor i rancuniós al vençut” (Friedrich Wilhelm Nietzsche, 1844-1900, filòsof alemany).

* “D’un total de 74 guerres internacionals esdevingudes entre 1816 i 1965 que una sèrie d’especialistes dels Estats Units — als quals plau de fer aquesta mena de coses — han ordenat pel nombre de morts que causaren [...]” (Eric Hobsbawm, *Historia del siglo XX. 1914-1991*).

* “La tornada a la normalitat és l’esforç dut a terme després d’una guerra, per a tornar a les mateixes condicions que els hi dugueren” (Noel Clarasó, 1905-1985, comedígraf català).

GUERRES CIVILS

* “Els anys futurs no coneixeran mai l’infern en ebullició i el negre rerefons infernal, les incomptables escenes menors i els interiors de la guerra de Secessió; i és millor que no ho coneguin. La guerra de debò no arribarà mai als llibres” (Walt Whitman, 1819-1892, poeta estatunidenc, cantor original i molt vital de la llibertat).

* “La Guerra Civil no s’acabà.. Em deman si cap guerra civil greu acaba mai” (T. S. Eliot, autor en llengua anglesa).

* “Antes que el Estatuto la guerra civil” (Titular de “*El Imparcial*”, diari ultraespanyolista a l’estil Anson, 1932, ...i menys mal que era imparcial).

els camps de concentració i d’extermini de hitler i franco, grans amics per al crim.

* “Le felicito de lo más profundo de mi corazón por los brillantes éxitos del Ejército Nacional bajo sus órdenes. También confío que el final próximo y victorioso de la guerra traerá al pueblo español la paz y con ella se abrirá una nueva época de brillante desarrollo de la nación española. Adolf Hitler, Canciller de Alemania” (Telegrama de Hitler a Franco, primeries del 1939). Ω

Manifest per la normalitat efectiva de la Llengua Catalana

En suport de l'ús social del català

www.racocatala.com/manifest
manifest@racocatala.com

Manifestació

1. El català ha de tornar a ser l'única llengua oficial de Catalunya. Mentre no sigui així, el marc jurídic no ha de restringir, en cap cas, el dret de tota la població a usar el català.

El català, per sobreviure, ha de ser necessari en tots els ordres de la vida pública. Aquesta normalitat, que no exclou el coneixement de diverses llengües, és necessària perquè el català sigui:

- a) Llengua de comunicació pública habitual entre els ciutadans.
- b) Llengua de confluència de les persones que viuen en el territori, sigui quina sigui la seva procedència geogràfica i lingüística.
- c) Factor de cohesió social i d'identificació col·lectiva.
- d) Un bé patrimonial comú.

2. L'ús del català ha de ser preceptiu en tots els àmbits públics i socials que s'adrecin a la població.

Les administracions s'han d'expressar en català. La premsa, la ràdio, la televisió, el cinema, els transports, els bars, la restauració, els centres lúdics i esportius, el comerç, la sanitat, la justícia, la banca, l'ordre públic, etc. també ho han de fer. Ha d'haver-hi competència exclusiva en mitjans de comunicació, per tal que el Parlament pugui regular tots els mitjans que arriben a la població, sense cap ingerència, i amb els únics límits que marquen els instruments internacionals. Només així se n'aconseguirà una normalització efectiva.

3. Totes les activitats socioeconòmiques que es desenvolupin dins el territori de Catalunya s'han de fer en català, sens perjudici de l'ús addicional d'altres llengües. En cas que, a més, en la documentació escrita, es vulgui utilitzar una altra llengua, el català sempre ha d'ocupar l'espai preferent.

Les activitats empresarials i laborals, la comunicació informàtica, els serveis d'atenció al consumidor, tant públics com privats, les instruccions d'ús, els certificats de garantia, els embalatges i etiquetatsges, les joguines parlants, etc., han de respectar la llengua del territori. S'han d'incentivar organismes d'assessorament lingüístic en les organitzacions sindicals i empresarials.

4. El català ha de ser la llengua vehicular i d'aprenentatge en tot el sistema educatiu, des de l'etapa preescolar fins a la Universitat.

El món de l'educació té un paper fonamental en la normalització de la llengua catalana. És imprescindible que el treball realitzat a Primària tingui continuïtat a Secundària, a la Formació Professional, a la Universitat i també a l'ensenyament privat reglat i no reglat. És evident que ara per ara, aquesta continuïtat no existeix, i que la incorporació tardana de molts estudiants estrangers al sistema educatiu, no l'afavoreix.

5. Tots els residents a Catalunya han de tenir el deure de conèixer la llengua catalana.

Actualment, el coneixement del català només és un dret. Per tant, des d'un punt de vista legal és una llengua supèrflua i prescindible, tret d'algunes excepcions. Per garantir plenament els drets lingüístics dels catalans, s'ha de regular el deure constitucional del seu coneixement, tal com actualment es fa amb la llengua castellana i, a la vegada, continuar posant a disposició de tota la població, les eines necessàries per poder conèixer la nostra llengua.

6. Tota la població immigrada ha de tenir accés a una formació gratuïta en llengua catalana, la superació de la qual s'haurà d'acreditar al cap de dos anys de presència, per poder continuar gaudint de tots els drets atorgats als ciutadans de nacionalitat catalana.

L'origen divers de la població de Catalunya requereix una convivència intercultural equitativa; per tant, comporta un esforç d'aproximació i d'adaptació a la cultura del país d'acollida per part dels nous ciutadans. És evident que l'aportació d'aquests ciutadans ha d'enriquir la nostra llengua i la nostra cultura; però les circumstàncies extremes en què es produeix aquesta incorporació no han de posar en perill la continuïtat del català. La diversitat d'orígens no ha de ser obstacle per construir una societat amb l'ús del català com a llengua comuna de trobada i d'identificació. Amb un esforç col·lectiu de solidaritat i generositat, la nostra llengua pot esdevenir, novament i amb normalitat, l'eina de comunicació ideal entre tots els ciutadans de Catalunya.

7. El català ha de ser la llengua general de relació social en tota la seva àrea lingüística.

Cal un gran pacte social pel català, és a dir, una gran empresa social compartida, per recuperar aquesta relació perduda. Cal promoure campanyes amb tots els mitjans al nostre abast, per encoratjar els ciutadans a superar les inèrcies i els hàbits socials que, de fet, impedeixen a molts i en moltes situacions quotidianes, d'expressar-se lliurement en català. A més, cal vetllar per la qualitat d'aquesta llengua d'ús, cal demanar a tothom una ferma lleialtat lingüística per mantenir l'ús del català, i motivar-ne l'ús per part dels conciutadans que no el tinguin com a idioma principal.

8. S'ha d'aconseguir el reconeixement de l'Institut d'Estudis Catalans, organisme amb una composició territorialment representativa, com a única entitat institucional coordinadora i supervisora dels diferents instituts i acadèmies de la llengua en tot l'àmbit lingüístic, per tal de preservar la unitat del català.

Intentar fragmentar la nostra llengua, negant la seva unitat, és una de les pràctiques de genocidi cultural, i requereix una resposta institucional contundent.

9. S'ha d'impulsar la redacció d'una nova Llei de Normalització Lingüística que, a més de fomentar, promoure o afavorir l'ús del català i la creativitat cultural expressada en aquesta llengua, en reguli i en desenvolupi l'ús públic. Aquesta llei ha de contenir les sancions oportunes indispensables en qualsevol normativa legal.

Una llei sense règim sancionador no té sentit, més enllà d'una buida declaració d'intencions. Nogensmenys, el respecte i el compliment de la voluntat popular expressada a través del Parlament, hauria d'evitar, en la pràctica, l'aplicació d'aquest tipus de sancions.

10. Cridem als representants polítics del nostre país perquè recullin aquesta Manifestació i articulin els textos legals i altres mesures polítiques que la desenvolupin.

Amb aquesta finalitat, si cal, hauran de promoure la modificació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la Constitució espanyola. I, si algú els ho impedeix, donat que el futur del nostre país va lligat amb el de la llengua, s'ha d'exercir, sense por ni ambigüitats, el dret inalienable d'autodeterminació. Ω

EL TOUR, L'EUSKERA I BATASUNA

Els camins del nacionalisme espanyol solien semblar, com els dissenys del Senyor, inextricables, però últimament s'estan manifestant amb una nitidesa espordidora. Quan la (In)Justícia (No)Nacionalista Espanyola (a partir d'ara JNE) va decidir tancar el diari "Euskaldunon Egunkaria", únic diari que s'editava en euskera, varen afirmar que ho feien per defensar la llengua basca (sic!) i contra el terrorisme (sic!). Dificilment cap incaut podia creure's una afirmació d'aquestes característiques, però JNE i acòlits les difonien amb total acriticisme per part de la majoria de mitjans de comunicació, intel·lectuals, escriptors, polítics, etc., etc., de les Espanyes totes.

Ara encara se'ls ha vist més el llautó: l'organització del Tour de França —la volta ciclista més important del món— va pactar amb l'associació Euskal Herrian Euskaraz (ço és, Al País Basc en Basc, com sembla que fóra de sentit comú) i amb alguns regidors de Batasuna (partit del tot legal a França) l'ús de la llengua basca en l'etapa del Tour que transcorre per dins territori d'Euskal Herria. Immediatament el nacionalisme espanyol (el de dretes i el d'esquerres, com una sola fera) va posar el crit al cel —o a França, que per al cas ve a ser la mateixa cosa— i va exigir que... que no s'usàs l'euskera en aquesta etapa de la volta a França!

Sembla ser, doncs, que per al nacionalisme radical espanyol l'euskera, la llengua pròpia dels euskalduns, constitueix, en si mateixa, objecte de delictes. I que l'ús del basc genera immediatament algun tipus de connivència amb el terrorisme. Com si no hi hagués hagut bascos euskalduns assassinats per ETA, bascos euskalduns que han patit en carn pròpia l'atac del terrorisme, bascos que tenien el basc com a llengua pròpia que han sofert atemptats! Però per al nacionalisme espanyol totes aquestes evidències constitueixen un no res, perquè l'objectiu final, en definitiva, no és acabar amb el terrorisme, sinó amb el basc, amb els bascos com a nació diferenciada.

Si no fos així, el govern espanyol s'hauria pogut queixar —interferint els afers interns d'un altre estat, això sí; però ja no ve d'aquí...— de l'acord entre el Tour i regidors de Batasuna. S'hauria pogut queixar que existissin contactes entre l'organització de la cursa ciclista i membres d'un partit que a Espanya la JNE ha declarat il·legal. Però abans de res haurien d'haver tengut una cura exquisida a demanar —en primeríssim lloc— que l'euskera sigui present a l'etapa del Tour que transcorre per dins territori basc. Si el ministre Rajoy hagués començat dient que l'euskera és patrimoni de tots els bascos, i de la Humanitat, i que s'ha de promoure i defensar, i que, per tant, és de justícia que el Tour usi la llengua basca, i després hagués amollat una diatriba contra Batasuna, la gent hauria pogut pensar que el ministre avantposa la lluita contra el terrorisme a la lluita contra la cultura basca. Potser s'equivocarien, però ho haurien pogut pensar, amb una certa lògica. Però si el resultat de la injerència nacionalista espanyola en el Tour és que no hi hagi euskera, mentre Batasuna manté tranquil·lament les seues regidories i la seua representació, haurem de concloure que allò que molestava realment a Aznar, Rajoy, Michavila, Acebes i tots els que han dit una paraula en aquest tèrbol assumpte era fonamentalment la presència del basc al Tour. Que allò que tots plegats no volien era que, a l'etapa entra Pau i Baiona, al costat de l'indefugible francès, hi aparegués la llengua dels bascos.

És obvi que Aznar, Rajoy, Michavila o Acebes no consideren el basc com una llengua d'Espanya, ni hi consideren el català, ni per descomptat hi deuen considerar el gallec. I no diguem ja l'aragonès o l'astur-lleonès.

La pregunta final no pot ser més elemental: si les nostres respectives llengües i cultures no són considerades com a espanyoles per tot aquest personal, per què s'entesten a afirmar que gallecs, asturians, lleonesos, bascos, aragonesos, catalans, valencians, mallorquins, menorquins, formenterers, eivissencs... som espanyols? I si no ho som, què fan ells dictant-nos lleis i proclames? Ω

BERNAT JOAN I MARI

PORT D'ALCÚDIA

Fa 14 anys que na Magdalena Cànaves, a qui veiem amb la seva dependenta Fàtima Garcia regenta la botiga Cuca Chuches i videoclip al carrer Teodor Canet, 30 del Port d'Alcúdia. Tel. 971 546 742

Fa 7 anys que en Bartomeu Martorell regenta el Restaurant sa Bota al Passeig Marítim del Port d'Alcúdia. Se menja a la carta per una quinzena d'eürs. Tel. 971 545 072

Fa 20 anys que en Pere Fiol, a qui veiem amb la seva empleada Margarida Santandreu, va obrir l'Agència de viatges Alcúdia Tours al carrer dels Pins del Port d'Alcúdia. Recomanen viatges a Port Aventura i a Terra Mítica. Tel. 971 545 119

Fa 3 anys que na Caterina Homar de Portocristo regenta la botiga Regals del Moll al Port d'Alcúdia. A la foto amb l'encarregada de la botiga Lorraine Budd d'Escòcia. Tel. 971 547 765

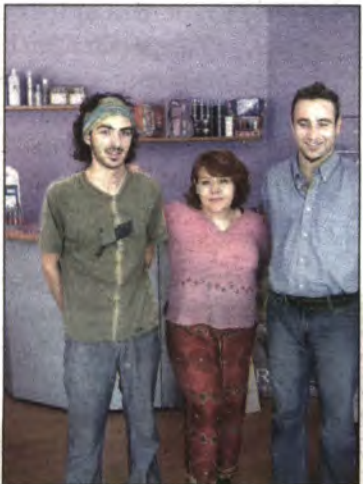
Fa 4 anys que na Francesca Aina Arbona fa de dependenta a la botiga de decoració Ambient al Port d'Alcúdia. Tel. 676 565 746

En Franco Barcaro i n'Alexandre Maestro són els amos del Restaurant Tractoria s'Espiga al Passeig Marítim del Port d'Alcúdia. Un lloc on se menja a la carta per 9 € de mitjana. A la foto amb en Josep es Mestís que és un bon client. Tel. 971 547 106

Fa 5 anys que n'Elisabet Seguí de sa Pobra va obrir la Perruqueria Nou Estil al carrer dels Mariners del Port d'Alcúdia. Tel. 617 328 262

Fa 4 mesos que en Pep Campaner, a qui veiem amb els seus oficials, ha obert la Perruqueria Unisex, Triar Estil al carrer de la Mareperla, 10 del Port d'Alcúdia. Tel. 971 545 927

I Put a Spell on You

(1949) Screamin' Jay Hawkins, Slotkin
Cantada per Nina Simone,
in memòria a la seva recent mort.

I put a spell on you

'Cause you're mine

You better stop the things you do

I ain't lyin'

No I ain't lyin'

You know I can't stand it

You're runnin' around

You know better daddy

I can't stand it cause you put me down

I put a spell on you

Because you're mine

You're mine

I love ya

I love you

I love you

I love you

I love you anyhow

And I don't care

if you don't want me

I'm yours right now

You hear me

I put a spell on you

Because you're mine

Et vaig fer un encanteri,
per tal de fer-te meu.

Ara atura't, no facis res,

no t'estic dient cap mentida,

no, no te n'estic contant cap.

Saps que no m'ho puc remeiar,

vas i véns per aquí i allà,

bé que ho saps, *papi*,

no ho puc resistir perquè em vas deixar
de costat.

Et vaig fer un encís

perquè ets meu,

ets meu.

T'estim, sí,

t'estim,

t'estim,

t'estim,

t'estim sigui com sigui.

I ja tant em fa

si no em desitges:

just ara sóc totalment teva.

M'escoltes,

et vaig encisar

perquè ets meu. Ω

MALLORCA ANIMACIÓN, S.L.

JAIME RAYÓ SERRA
UTE MICHAELA MOSER

• Shows nacionales e internacionales • Karaokes
• Discotecas • Animadores

Marisco, 8 - 07410 Puerto de Alcúdia
Tel.: 971 546 364 - Fax: 971 545 203
Móvil JAIME: 629 260 473 - Móvil UTE: 607 917 086
mallorcaanimac@terra.es

Trattoria Italiana
S'Espiga

Paseo Marítimo, nº 18 - Pto. de Alcúdia
Mallorca (Balears) - Tel.: 971 54 71 06

sa lluna
casa decoració i regal

C/ Cristòfol Colón nº 11
Alcúdia 07400
971 545 214
www.salluna.com

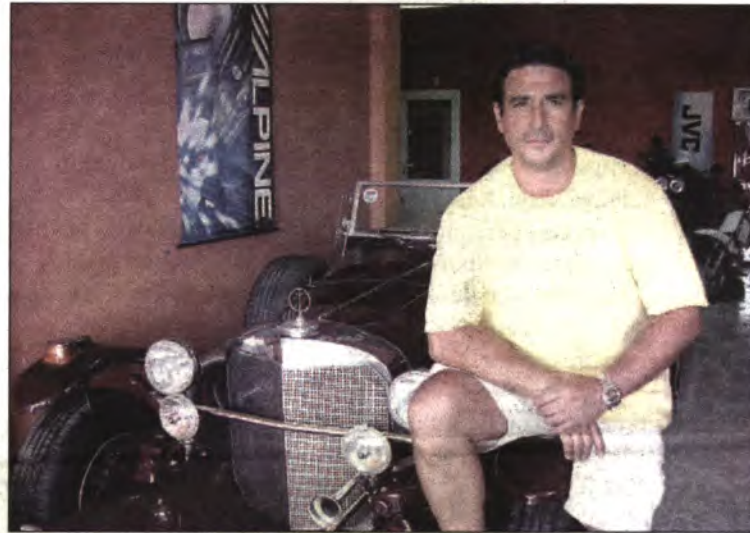
A L C Ú D I A

Fa 16 anys que n'Antoni Gelabert va obrir la Carnisseria Ramis al Passeig de la Mare de Déu de la Victòria d'Alcúdia. Ara també cuina plats preparats per endur-se. Tel. 971 546 101

Fa 2 mesos que na Carme Caldeutei ha obert la botiga de regals sa Lluna al carrer d'en Cristòfor Colom, 11 d'Alcúdia. Tel. 971 545 214

Fa mig any que en Gonzalo Lirios ha obert la botiga de cotxes i motos de segona mà Mediterrània a l'Avinguda Marina, 4 d'Alcúdia. Tel. 971 897 315

Fa 3 mesos que en Josep Serrano amb la seva dona Luz Marín, ha obert la botiga Pontiac Telecom al carrer de Sant Vicenç, 4 d'Alcúdia. Internet, telefonia mòbil.... Tel. 971 897 611

Fa 2 anys que na Mercè Fuertes regenta el Bar Jove a la Plaça de Carles V d'Alcúdia. Abans hi feia de dependenta, però ara és independent, és a dir, és la madona. Despatxa els plats combinats, els entrepans, les tapes... Tel. 971 897 350

Fa 2 mesos que na Cristina Martorell ha obert la botiga de moda Contratemps al carrer Pollentia, 43 d'Alcúdia. Tel. 971 547 19

És la segona vegada que en Miquel Ferrer és al batlle nacionalista de la Fidelíssima Ciutat d'Alcúdia. Aquestes setmanes passades ha estat organitzant les festes de sant Jaume. Ara, la seva preocupació és la temporada turística que està al bull. Tel. 971 548 811

Fa un any que n'Eloi Sánchez i la seva dona Ana Campillo regenten el Bar Guindola al carrer de la Creu, 1 d'Alcúdia, al lloc on hi havia el Bar d'en Toni Boy. Despatxa els entrepans i les tapes. Tel. 637 867 704

En Pere Ventaíol acaba d'obrir l'hotel d'interior i restaurant vegetarià Can Simó al carrer de sant Jaume, 1 d'Alcúdia: habitacions amb aire condicionat, bany complet amb tots els luxes, minibar... Costa 50 € per persona. Tel. 971 546 273

Fa 10 anys que en Pere Company va obrir la Galeria Les Arts al carrer de Jaume II d'Alcúdia. Fa 40 anys que en Pere és pintor i escultor. Tel. 971 546 354

Fa 2 mesos que la família Gálvez - Rodrigo regenta al Cafè La Sala a la Plaça d'Alcúdia. Tel. 657 851 445

Fa dos mesos que na Lúcia Martínez a qui veiem amb els seus fills, ha obert una botiga de roba infantil al Passeig de la Mare de Déu de la Victòria d'Alcúdia. Tel. 971 897 615

Fa un any que n'Antoni Cortés i na Magdalena Serra han obert la botiga Sacs al carrer Major, 24 d'Alcúdia. Tel. 971 548 617

CA NA MAGANETA

Berenars calents - Tapes - Paelles

Travessa de Llorenç Villalonga
Edif. Provialsa, local 3
Tel. 971 54 76 11
07410 PORT D'ALCÚDIA

Carnisseria - Xarcuteria RAMIS

Menjars semi-preparats
Pollastres a l'Ast

Passeig de la Mare de Déu de la Victòria, 11
07400 ALCÚDIA, Mallorca

54 61 01

VIAJES ALCUDIA
TOURS S.L.
AGENCIA IATA
C.I. BAL 257

C/ Dels Pins, 6
07410 PTO. ALCÚDIA - Mallorca

Tel. 971 545119 - 971 546886
Fax 971 545478

Maria Alberdina

- Centre de dia per a Persones Majors
- Assistència a Domicili
- Serveis Assistencials
- Activitats

Tel. 24 H
667 447 947

C/. Trencadors, 1 bis
07600 EL ARENAL
Tel.: 971 445 101

Pintar la senyera a mitges

En la meua condició d'ensenyant interí rodo com una baldufa, des de fa alguns anys, per unes comarques que coincideixen amb les de la Catalunya Vella. Anant d'aquí cap allà, em sobta veure que un tant per cent important d'adolescents llueixen senyeres sense acabar de dibuixar. Les pinten i les repinten a l'agenda escolar, a les llibretes, en els llibres de text... Sempre, però, obliden de manera premeditada dues de les barres catalanes i, per postres, coloren la bandera en sentit horitzontal.

Aquesta dèria de fer les coses a mitges tintes data de l'època de Carles III. I és que aquest borbó era rei d'un regne sense penó. A efectes navals, la catalana és una ensenya molt visible. I sa majestat no va dubtar a fer-se-la seva. Per tal d'inventar-se la bandera d'Espanya, va fer suprimir dos dels quatre pals vermells com si la senyera fos un bonsai. Per tant, els borbons espanyols van crear un dels seus símbols a partir de l'apropiació i retallada d'un dels nostres. D'aquestes maneres d'actuar en diuen mestissatge. L'Espanya voraça en canta les virtuts tret de quan l'univers castellà, en tant que referent local, ha de conviure amb una altra cultura, com en el cas de Puerto Rico amb l'anglès.

La jovenalla que deixa empantanegat a posta el dibuix de la quatribarrada acostumen a ser els néts d'alguns espanyols afincats a Catalunya a les acaballes del franquisme. Salvant excepcions, un gruix destacable dels seus pares s'han integrat i parlen un bon català. Amb tot, aquest segment d'alumnat ha interioritzat una certa agressivitat cap al fet català. A més, el soroll que fan acoquina gran part de l'institut. I és que s'expressen amb la força dels que van per la vida de guanyadors. El sociòleg Roger Martínez ressalta que l'anticatalanisme que impera ara entre molts joves és nou: «No fa gaire, el que duia una bandera espanyola a la carpeta o al xandall era considerat un paio rar, i ara l'exhibeixen sense cap vergonya, en fan emblema (...) són visceralment espanyolistes i no volen saber res dels catalanofos» (dins el llibre *Viatge a les entranyes de la llengua* d'Eugení Casanova). Ve a tomb considerar l'estudi Granollers: *Llengua i futur*, en el qual l'equip d'ensenyants que el signa assenyalava que l'actual sistema educatiu no assegura (de fet) que qualsevol nen, sigui d'on sigui, fins i tot si és nascut a l'àrea lingüística catalana, acabi immers en continguts i valors de catalanitat, cas que és del tot insòlit: «Pitjor encara, es pot transformar, paradoxalment, en un anticatalà (...) Ha semblat que amb la llengua n'hi havia prou, quan caldria haver aprofundit en la seducció per aquelles actituds afavoridores de l'autoestima i del reconeixement de l'identitari cultural com a requisit per a la integració i la cohesió socials».

Els espanyols no només emigraren als Països Catalans. Molts d'altres s'establiren al centre d'Europa (Alemanya, França, Holanda...). I en cap cas els néts han tingut reaccions en contra de l'alemany, el francès, el neerlandès... Sinó tot el contrari. Tant els fills de Michael Portillo, un dels líders del conservadorisme anglès, com els d'Anne Hidalgo, tinent d'alcalde de París, no senten cap tipus de rebuig per la terra que els ha vist néixer. Tot i que són polítics d'origen espanyol, Portillo i Hidalgo no tenen el més mínim inconvenient a fer-se dir Michael i Anne. Hidalgo fins i tot parla en francès amb la seva germana malgrat que totes dues va néixer a Andalusia. I reconeix que el castellà «no lo hablan muy bien» els seus dos fills de 15 i 13 anys. Sense que l'hi demanin, ho justifica dient «yo no podía imponer el español en casa (...) Mis hijos viven en un ambiente completamente francés» (*El País Semanal*, 5-8-2001). Els espanyols poden arribar a ser molt empàtics amb les cultures que consideren superiors. I molt iracunds amb les que consideren inferiors.

A la divisa que uns van esqueixar, altres li atorguen la màxima consideració. La catalana és la bandera que hi ha estampada a la samarreta del Galatasaray, el principal equip de futbol d'Istanbul. I la senyera també apareix en els escuts de l'illa grega de Thassos, de la regió occitana de la Provença, de la província i de la vila italianes de Lecce i de Salern respectivament. Fins i tot a l'escut de la ciutat d'Almeria hi llueix tant la bandera catalana com la de Sant Jordi. **Q**

QUIM GIBERT, ENSENYANT

Els Països Catalans sota la bota feixista de n'Aznar

Quan creus que ja s'acaba, torna a començar, i torna el temps dels monstres que no són morts -i el silenci fa niu en la vida, fa niu en les coses-, quan creus que ja s'acaba, torna a començar. Potser una nit l'ascensor que sempre puja es parà al teu pis, i tu i jo haurem d'obrir, i jo i tu, impotents front a la nit

-haurem d'obrir: aquesta vella, odiada nit. Haurem d'obrir i no ho pots dir:

quan creus que ja s'acaba, torna a començar.

Raimon.

D'El Temps, nº 983.

Torà, matar mosques a canonades.

De nou, la legislació antiterrorista espanyola es manifesta amb tota la seva duresa. Aquest cap ha estat a Torà (Segarra). Aquest poble va ser ocupat per un desplegament policial sense precedents, ordenat pel jutge Baltasar Garzón i executat conjuntament per Mossos d'Esquadra i policia espanyola. L'objectiu d'aquest desplegament era detenir, sota la legislació antiterrorista, tres joves del poble.

La tranquil·litat a la Segarra s'ha vist alterada d'unes setmanes cap aquí. Al principi d'abril, una macrooperació policial va omplir Torà de policies uniformats i de paisà, i policia secreta, de la brigada d'informació de la policia espanyola, que deixava clar que aquell "moviment d'efectius" havia de correspondre per força a una gran operació "antiterrorista". L'operatiu actuava sota les ordres del famós jutge de l'Audiència Nacional, Baltasar Garzón.

Tot plegat ha acabat amb la detenció de tres joves del poble, Jordi Vilaseca, Jordi Tomé i Antoni Codina. A tots, se'ls van aplicar les estrictes i dures condicions de la legislació antiterrorista. De fet, un dels detinguts, el primer, i segons ha denunciat la família, va haver d'acabar la seva estada en dependències policials de manera precipitada, perquè va ser ingressat a l'UCI d'un hospital de Lleida, afectat de taquicàrdies i un quadre d'ansietat, produïts pels maltractaments físics i psicològics rebuts durant els dies d'incomunicació. Precisament a aquest detingut, la policia li imputa una desena d'actes comesos entre el 2001 i el 2002 (del tipus de destrosses en caixers automàtics, un atac en un repetidor de Retevisión a la Panadella...). Als altres dos detinguts, els imputen dos d'aquests actes, i basen l'acusació en

les declaracions obtingudes amb els interrogatoris policials del primer detingut -el que van haver d'hospitalitzar.

La història de l'operació. Els fets han esclatat ara, però vénen de lluny. Mesos enrere, diverses persones de la població havien detectat, al poble i a la rodalia, la presència de cotxes de desconeguts. Ningú no els coneixia, però gairebé tothom donava per fet que era policia secreta. A més, fins i tot, el primer dels detinguts, Jordi Vilaseca, es mostrava preocupat perquè l'havien seguit en nombroses ocasions. Aquests seguiments van arribar a ser tan evidents que Vilaseca va presentar una denúncia als jutjats de primera instància de Cervera per persecució. Des de feia mesos, el seguien, de nit i de dia, se'ls trobava davant de casa, davant de casa la xicota, a la feina, fins que va arribar a tenir por per la seva seguretat. Arran de la denúncia, semblava que aquest tipus de seguiment va disminuir durant uns dies.

Però al cap de poc temps, segons diversos testimonis, es van començar a veure cotxes a la rodalia del poble amb unes grans antenes. Llavors, ningú no va relacionar res. Ara, però, després de les detencions, hi ha qui creu que les antenes eren d'escàners de la policia per fer escoltes telefòniques.

1 d'abril. Aquest dia, Jordi Vilaseca, en sortir de la seva feina a Calaf, no va tornar a casa dels pares, on viu. Ningú no sabia on era, ni la família, ni els amics. Amb el record de la denúncia per seguiments, es va organitzar una recerca en la qual van participar bombers, veïns, amics, familiars i, fins i tot, Mossos d'Esquadra. La recerca va durar tota la nit. Fins que l'endemà al matí, es va presentar denúncia als Mossos per desaparició. La sorpresa de la família va ser que, en el moment de fer la denúncia, se'ls va comunicar que era lògic que no trobessin el seu fill perquè havia estat detingut; sota la legislació antiterrorista.

Un dia després de la denúncia, es va desplegar l'ampli dispositiu policial a Torà. Enmig de tot això, Jordi Vilaseca, que presentava un estat lamentable, segons la mateixa família, va tornar momentàniament a casa seva, custodiat per la policia, per procedir a un registre del domicili.

Alguns testimonis parlen d'una mena d'"ocupació policial" del poble, amb mossos d'esquadra, uniformats -alguns amb casc- i de paisà, com també agents de la Policia Nacional espanyola de paisà. Segons el portaveu de la policia

catalana a Lleida, el dispositiu va ser d'una trentena d'agents. I l'elevat nombre de policies destinats a aquesta operació tenia un objectiu de caràcter "preventiu", per "evitar mals majors" i possibles "incidents".

L'endemà, el dispositiu es va repetir per detenir els altres dos inculpats. En aquest gran operatiu policial, també es va escorcollar el Lokal, un centre de trobada dels joves de Torà. Allà, la policia assegura que hi va trobar substàncies inflamables, com gasoil i querosè. Dues substàncies que, segons el regidor de la CUP (Candidatura d'Unitat Popular) a la població, Josep Antoni Vilalta, eren les restes del combustible d'un grup electrogen -el gasoil- utilitzat en un concert celebrat recentment, i el querosè era utilitzat per fer jocs malabars amb foc, que alguns dels joves practiquen en aquest centre social. A banda, en els registres, la policia va confiscar altres materials, com adhesius, revistes i una pancarta.

Contestació contra l'operació. A banda del desconcert que ha general en aquest poble, de poc més de 1.000 habitants, un dispositiu policial d'aquesta magnitud, per practicar unes simples detencions de tres joves, hi ha hagut diverses reaccions de crítica a l'operació. Al poble i a ciutats com Barcelona i Lleida, s'han organitzat mobilitzacions de protesta. Però destaca la moció aprovada pel ple municipal del consistori de Torà, governat per CiU, que reclama la presumpció d'innocència dels tres detinguts i expressa solidaritat amb els joves.

Tot i això, una de les reaccions més crítiques ha estat la del manifest de la Comissió de Defensa dels Drets de la Persona del Col·legi d'Advocats de Barcelona. En el text es considera una "aberració jurídica" l'ampliació del concepte de terrorisme fins al punt d'aplicar-lo als detinguts de Torà, per "uns comportaments que, en cas de ser provats, serien constitutius com a màxim d'un delictes de danys, com en tants casos similars al present s'ha pronunciat la jurisdicció ordinària". El manifest també denuncia "l'afany incontenible del jutge Garzón per ampliar el seu àmbit jurisdiccional". El text d'aquesta comissió diu que Garzón "assumeix un paper actiu i bel·ligerant segons les seves ambicions personals, que el porta a envair competències d'altres òrgans jurisdiccionals".

En aquest cas, la iniciativa presa contra tota lògica jurídica d'imputar de terrorisme als detinguts li permet de sostreure'ls al seu jutge ordinari i reclamar-ne

la competència". Els advocats també denuncien que amb aquestes practiques hi ha un intent de criminalització de determinats col·lectius i recorden que per segon cop en poc temps als Països Catalans "uns fets de violència de carrer, de tan poca transcendència social, han estat qualificats d'actes terroristes i sotmesos a la competència de l'Audiència Nacional, en que ja es pot interpretar com un salt qualitatiu en el procés de criminalització dels moviments socials radicals i de totes les manifestacions

mossos. Fins i tot el ! dia que va sortir de l'hospital, sota la recomanació mèdica de descans, que li van permetre tornar a casa, poc abans d'arribar al poble una unitat dels Mossos va interceptar-lo per comunicar-li que el dia següent, a les 11.30 h havia de presentar-se a l'Audiència Nacional, a Madrid. Durant tota la nit, un cotxe de la policia va estar vigilant la llar familiar. I l'endemà al matí, els Mossos van impedir als seus pares que trasllessin el jove a l'Audiència Nacional.

Així doncs, va ser una unitat

ria. La detenció dels tres joves ha provocat moltes manifestacions de solidaritat arreu del país. Des que van ser detinguts, hi ha hagut concentracions a Torà i a altres punts del territori, i alguns ajuntaments s'han pronunciat en contra de la seva detenció. La plataforma de suport als joves de Torà ha recollit 7.000 signatures per demanar que siguin posats en llibertat. Precisament, dissabte es farà una manifestació a Barcelona. En aquesta notícia hi ha els vincles a les nombroses webs de suport als joves de Torà.

de contestació a l'actual sistema econòmic-social". I el paper dels Mossos. La desproporció en les acusacions i en els desplegaments policials d'aquesta operació han estat els elements que més contestació han generat. I en aquest punt, no ha quedat gaire ben parada la imatge dels Mossos d'Esquadra, un cos en ple procés de desplegament a Catalunya. De fet, ha començat a circular el terme de "Mossos d'Espanya", en to despectiu, per denunciar la supeditació de la policia catalana a l'espanyola.

Com apuntàvem anteriorment, la investigació policial fa mesos que es porta a terme. Inicialment, van ser els Mossos els que començaren a investigar els incidents que finalment s'han acabat imputant a aquests joves de Torà. Però els responsables de la investigació van considerar que els estralls que investigaven podien ser considerats com a actes de "terrorisme". Per aquest motiu, com que la policia catalana no té competències en matèria antiterrorista, les investigacions es traslladaren a la policia espanyola i passaren de la via judicial ordinària al' especial de l'Audiència Nacional de Madrid.

A partir d'aquest moment, aquest tribunal especial antiterrorista va ser el que va comandar tota la investigació. I va ser sota les ordres del jutge Garzón que la policia espanyola va actuar a Torà, amb el suport territorial dels Mossos.

Ha estat precisament en el desenvolupament d'aquest suport "sobre el territori", que els Mossos s'han guanyat certes antipaties en alguns sectors. Així, per exemple, amics dels detinguts han denunciat el marcatge sobre Jordi Vilaseca. Un cop a l'UCI va ser custodiat constantment per

de la policia catalana la que el va traslladar a Madrid. Aquest zel contra els detinguts ha generat, doncs, un estat general de desconfiança entre determinats sectors de la població. Ara, els tres detinguts són empresonats a Madrid, en espera que el jutge de l'Audiència Nacional, Baltasar Garzón, torni d'unes vacances, el pròxim 21 d'abril, i els prengui declaració.

Enric Rimbaud

Cinquanta dies de la detenció dels joves de Torà

> Els recursos interposats pels seus advocats no han estat resolts a hores d'ara

> Dissabte es fa una manifestació a Barcelona per demanar la seva llibertat

Quan es compleixen cinquanta dies de la detenció dels tres joves de Torà (Segarra), l'Audiència Nacional no ha donat cap explicació sobre l'ajornament de la resolució del recurs que va interposar Fidel Sánchez, l'advocat d'un dels joves. Sánchez ha explicat que l'espera es deu a la feina que tenen per trobar proves contra ells i ha afegit que l'ordre de presó dictada pel jutge Garzón és "una altra de les mesures coercitives" que aquest ha aplicat contra els joves detinguts. Aquesta tardança en resoldre el recurs contradiu la Llei d'Enjudiciament Criminal que "obliga a tractar amb màxima prioritat i urgència" aquest tipus de recursos. Davant d'aquesta situació, els representants dels joves estudien interposar un recurs d'emp! ara al Tribunal Constitucional. L'advocat Sánchez ja va interposar una demanda per tortures. Cal recordar que un dels joves, de vint anys, va haver de ser ingressat a l'hospital amb taquicardia després de fer la seva declaració a comissaria.

Gran rebuda dels joves a la vila

Prop de 500 persones s'han aplegat aquest dijous davant de l'ajuntament de Torà per donar la benvinguda als tres joves.

L'acte, que ha sigut molt emotiu, s'ha iniciat amb una llarga ovació en el moment en que els tres joves s'han personat a la plaça. Després del parlament del portaveu de la plataforma Unitat Solidària de Torà, els joves han donat les gràcies a tothom per les mostres de suport rebudes durant tot aquest llarg període de dos mesos. Seguidament han encès també unes espelmes, tal com venien fent diàriament els assistents a l'acte.

Per finalitzar s'han apagat totes les espelmes, en senyal que el seu motiu principal, l'alliberament dels joves, ja s'ha aconseguit. Ara continua la lluita per tal d'aconseguir que es retirin tots els càrrecs presentats en la seva contra.

<http://campanyes.org>
<http://www.personal.able.es/cm.perez/>
<http://www.unitat.org/>
<http://www.aznar.net/>
<http://storm.prohosting.com/extr.aofi/>
<http://perso.club-internet.fr/jppujol/MIAS.html>

"El Progrès, lluny de consistir en el canvi, depèn de la capacitat de retenir: Quan l'experiència no és pas retenguda, com entre salvatges, la infantesa és perpètua. Els qui no recorden el passat es troben damnats a repetir-lo... Aquesta és la condició dels infants i dels bàrbars, en els quals l'instint no ha après res de l'experiència" (George Santayana, 1863-1952, escriptor castellà ignorat per l'espanyolisme per escriure en anglès).

"Hi ha una generació els jutges de la qual mer! eixen ser jutjats!" (Talmud). Ω

Irlanda, entre el mite i el menyscapse

Cartell del film de Ken Loach, *Agenda Oculta*.

En els darrers anys s'han realitzat un cert nombre de pel·lícules que retraten amb força simpatia la lluita d'alliberament nacional a Irlanda. Especialment a Irlanda del Nord). Es tracta de films de qualitat, com *Agenda oculta*, de Ken Loach; *En nom del pare*, de Jim Sheridan; *En el nom del fill*, de Terry George; *Miquel Collins*, de Neil Jordan; *The boxer*, també de Sheridan, i encara *Bloody Sunday*, de Paul Greengrass.

Anteriorment, John Ford havia assajat amb fortuna la temàtica irlandesa amb *El delator*, *l'home tranquil* i *Quan surt la lluna*, sense oblidar el David Lean de *La filla de Ryan*. En conjunt, aquestes obres cinematogràfiques a més d'altres que òbviament han contribuït a crear un model de pensament popular que fa conèixer, respectar i, fins i tot preuar la plenitud nacional d'Irlanda, incloent-hi, és clar, el "quartó" d'Ulster.

En aquest sentit, cal destacar la lluita constant de reivindicació patriòtica que està portant a terme la comunitat nord irlandesa des de fa més de trenta anys. Ara sembla que, finalment, les converses de pau entre nacionalistes irlandesos, unionistes pro-britànics i el govern laborista de la gran Bretanya, conduiran a una resolució pacífica del conflicte. El resultat final d'aquesta llarga contesa serà probablement la integració de l'Ulster en la República d'Irlanda, amb un estatut especial per a la població d'origen britànic.

Tanmateix, semblen encara extremament remotes les possibilitats d'una recuperació de la llengua gaèlica irlandesa, secularment identificada amb el món rural i amb la marginació. L'anglès, en canvi, ha estat la llengua que ha permès l'ascens social, econòmic i polític, com a conseqüència d'una llarguissima i dura colonització que es remunta al segle XIII. En aquesta línia, tots els governs irlandesos que s'han succeït fins ara, des de la creació de l'anomenat Estat lliure d'Irlanda (1921), han establert sempre una política lingüística de bilingüisme oficial anglès-irlandès que, com era previsible, ha portat a la primera (llengua forana imposada) a un lloc de total preeminència com a llengua oficial, atesa la precarietat de condicions que què partia la segona (llengua nacional pròpia). No cal dir que aquest estat de la situació fou afavorit, subreptíciament, per Londres. Així, els dirigents irlandesos més compromesos amb una Irlanda lliure, unida i gaèlica desaparegueren de l'escena política (més: gairebé tots passaren d'esta vida, afusellats), circumstància que resta parcialment palesa en el film *Michael Collins*.

L'irlandès ja era clarament minoritari en començar el segle XX, fet recollit tangencialment en l'esplèndida *Dubliners*, de John Huston, segons un relat de James Joyce. A la cinta, el protagonista, un excel·lent Donald McCann, hi manifesta les seves preocupacions metafísiques per la vida, la mort i el pas inexorable del temps, però rebutja enèrgicament el gaèlic com a llengua de cultura i de comunicació. Ben entès, l'obra de Joyce representa, en certa manera, el triomf definitiu de l'anglès com a veritable llengua nacional, i ergo cultural, d'Eire. Els set segles de colonització britànica despietada no havien aconseguit doblegar les ànsies de llibertat del poble, però la llengua pròpia, el gaèlic irlandès, havia estat pràcticament liquidat... amb l'aquiescència del governants irlandesos.

La manca de voluntat política, doncs, pel que fa al compromís decidit amb l'ús i promoció de la llengua, juntament amb el desconeixement o menysteniment dels factors sociolingüístics que hi intervenen (com el cas greu que no sigui la llengua vehicular de tot l'ensenyament ni tampoc dels *mass media*) han situat l'irlandès en el nivell superflu de les idealitzacions compensatòries i, per tant, proper a l'extinció, car qualsevol societat nacional usa només una eina lingüística d'intercomunicació... i aquesta funció l'exerceix plenament l'anglès. Ω

ANDREU SALOM I MIR

Com és que ens cercau fer plorera, Sr Miguel Payeras?

L'enquesta del català o la botella mig buida o mig plena, segons com ho mireu

No sé si era la darrera de juny o la primera de juliol que va sortir la notícia que la majoria dels alumnes de les Illes Balears (un 63,1%) han triat el català a l'hora de fer les proves de selectivitat. Només una mica més d'un 20% han triat el foraster i la resta han triades les dues llengües alhora. A més a més, resulta que hi ha hagut un augment d'un dos per cent tan sols en un any d'alumnes que han fet servir el mallorquí enguany en comparació amb els que el feren servir l'any passat. I encara més: la tendència és a l'alça a favor del català a totes quatre illes, Eivissa inclosa.

L'especialista en crear derrotisme dins el mallorquinisme i, per afegit, des de les planes d'un diari nostrat i estimat com és el *Diari de Balears*, en **Miguel Payeras**, no n'ha dit res. Imaginau-vos què n'hauria dit si la notícia fos estada a l'inrevés, és a dir, que el foraster avançés en aquest àmbit i el mallorquí hi reculàs: ja el tendríeu triant un diumenge, que és quan hi ha més gent a qui lleu llegir, per fer d'àngel de l'Apocalipsi, dient que això s'acaba, que ens podem preparar, que no hi ha res a fer, que, com demostrarien els seus números, devers l'any dos mil i busques ja no hi haurà cap alumne ni un que faci les proves en català, i tot l'enfilall de misèries a què ens té avesats. Ara hauria pogut dir que s'ha demostrat que la nostra llengua pot avançar sense pràcticament cap problema. Que la majoria dels futurs prohoms de carrera de Mallorca i de les Illes Balears tendran més per mà escriure en la nostra llengua que no en foraster. Però no. Per aquesta criatura, que confon el paper que vol fer, d'estar part damunt el bé i el mal, amb el foment del derrotisme dins el moviment mallorquinista, quan una cosa ens va bé no és més que una casualitat, una circumstància de no-res que no ho paga ni comentar.

En Payeras sempre ens cerca fer plorar

En canvi, un parell de dies abans, va sortir una enquesta segons la qual un 60'35 per cent que parla català i un 85'36 per cent que l'entén. La veritat és que, amb aquests números a les mans, un poder institucional que es proposi acabar d'imposar l'espanyol i d'exterminar el català ho pot aconseguir. I sense fer renou. Però també un poder institucional que es proposi recuperar el català, ho pot aconseguir igualment sense cap problema. I sense fer renou. Sabeu la conclusió a què arriba *mi hombre*? Ve-la-t'aquí: "*el català és quelcom socialment cada cop més residual*" (**Miguel Payeras**, *Diari de Balears*, 9 de juliol del 2003. Escolta, **Payeras**: si els mallorquins et mereixem l'insult de "residu" dins Mallorca no em facis

dir què et mereixes tu que et diguin. No m'ho facis dir perquè t'assegur que faré llarg! Què voldrien, a més a més, en **Miguel Payeras** i tots els qui fan la grunya davant l'enquesta: que la immigració vengues ensenyada? Que els immigrants només fessin trepitjar el moll i de cop es posassin a parlar tots en català? No saben que el 10 per cent que no parla català, en bona part tampoc parla espanyol? Si per mi encara és una gran notícia que n'hi hagi tants que el parlin català amb tres segles d'imposició política de l'espanyol i amb un bum migratori que va començar els anys seixantes i encara continua! A més a més, un 37'22 % d'entrevistats reconeix que sap parlar, llegir i escriure en català, cosa impensable fa tan sols vint anys i que —no en mancava d'altra!— tampoc es mereix ni el més petit comentari de l'àngel de l'Apocalipsi! A hores d'ara en **Miguel Payeras** no té altres feines més que dir que el Partido Popular pot fer la seva política de genocidi del català ben tranquil perquè l'ha predicada a les eleccions i el poble l'ha votat. Anem a pams. És vera que, a Mallorca, el nacionalisme no fa votera. Però no en fa ni el nacionalisme mallorquí ni el nacionalisme espanyol. Allò que fa votera a Mallorca és la idea de defensar la butxaca i de poder fer allò que vulguem amb la nostra propietat privada. I els qui han sabut fer veure millor que defensen aquesta idea, pel discurs que han fet i pels mitjans de què disposen tant públics com privats, són els del partit franquista. Al meu veure, idò, si el mallorquinisme vol fer la competència a l'espanyolisme, ja sap a què s'ha d'atendre. I en dir que el nacionalisme espanyol fa tan poca votera com el mallorquí, no ho dic per dir. Reparau com tant ASI com se Cláu, que no han predicat res pus més que espanyolisme i anticatalanisme, no han fet res. I això que, abans de les eleccions, bé es va cuidar en **Payeras** de fer-los propaganda i de magnificar concretament el partit gonella dient que es presentava a no sé quants de pobles, cosa que, al seu dir, era altament significativa si la comparàvem amb l'opció pancatalanista, ERC, que només es presentava a un poble. Això sí: anava ben alerta a retreure els recursos econòmics que eren arribats a les mans dels dos partits antimallorquins ni a demanar-se d'on procedien aquests recursos ni a comparar-ho amb els recursos que manejava el partit pancatalanista que, per començar, dubt que comptàs amb gaire suport ni tan sols des de Barcelona. Bé, ni ASI ni se Cláu han aconseguit entrar ni tan sols al Parlament. I, se Cláu aquesta, ni tan sols ha tret un regidor en tota Mallorca. N'ha dit res, en **Payeras**, de la poca votera que fa a Mallorca el nacionalisme espanyol? Ni un mot! Minoritzar l'espanyolisme (minoritzar-lo, no: tan sols dir la veritat) no li lleu. No li fa il·lusió. No és la seva feina. En té de

més necessàries. De què anau, Sr. **Payeras**? Per qui feis feina? Qui sou vós? Com és que escriviu en el *Diari de Balears* i en *El Temps*? No estaríeu més a pler si us n'anàveu a fer derrotisme i anticatalanisme des d'*El Día del Mundo* o des de l'*ABC* o des de *La Razon*?

Els qui ens tocarien donar llum ens donen fum

La cosa més preocupant de totes és que, amb els prohoms que tenim, perquè de **Miguel Payeras** en tenim ben molts per no dir que no tenim res pus, ens podrien regalar quatre canals de televisió, quatre emissores de ràdio i quatre diaris i encara no sabrien crear opinió favorable a la nostra reconstrucció nacional. Reparau com ara n'**Aznar** és anat pels països de Centreamèrica i pels estats hispans dels Estats Units a fer-hi espanyolisme. Bé, resulta que la situació de l'espanyol a moltes de zones històricament hispanes dels Estats Units és llàstima a més no poder. L'espanyol s'hi salva per la immigració procedent del sud que hi va a cercar manera de sobreviure. Però l'antiga base hispana, a moltes de zones!, ja havia perdut l'espanyol. L'espanyol, als Estats Units d'Amèrica, és senyal de misèria. L'anglès és senyal de triomf i d'ascensió social. Però res de tot això sentireu dir mai a n'**Aznar** ni a cap nacionalista espanyol. Ni sentireu dir mai a cap hispanista que l'espanyol és desaparegut a les Filipines. És que, en tot el món, llevat de Catalunya, no hi ha cap moviment d'emancipació nacional ni de cap altra causa política, que cerqui crear adeptes a partir de la magnificació del contrari i de la minorització de la causa pròpia, de la divulgació de les pròpies misèries. Ni un. Els nostres prohoms fan com si, per posar un exemple, se n'anassin a una empresa de publicitat i, a l'hora d'anunciar un model de cotxe, es posassin a dir: *-amb aquest cotxe, pensau que haureu de baratar l'oli cada tants de quilometres i que, per tant, haureu de pagar tant en canvis d'oli. Pensau que, en fer tants d'anys que circula, l'haureu de dur a la revisió tècnica i paga beneit. Pensau que, menant-lo, se n'hi són morts tants damunt la carretera*. Això és tota la compra que sabrien fer! Requaranta putes, si això és manera d'anar pel món!

Jo deman a en **Miguel Payeras** i a tots els de la seva corda: què hi ha darrere aquest interès vostre en esbucar la moral de combat del moviment mallorquinista? M'ho voleu dir? Ω

JORDI CALDENTEY.-
MILITANT RÒNEC D'UNIO
MALLORQUINA.
jjcaldentey@hotmail.com

C A R T E S

Carta oberta a Guillem Paieres

Hola Guillemet: Fa moltíssim de temps que no t'he vist per sa Pobla. Que no vas per dins la vila? No serà que vas per les voreres i racons? I tal vegada vas de nit, que no et vegin d'empeguet que estàs. Es que el corc de la consciència te rosegua de vergonya i no ten la gosadia d'anar pel carrer?

La passada campanya electoral et veig veure retratat en un panflet que algú va fer circular per dins sa Pobla i al veure'l vaig reaccionar dient: Pobre Guillemet! Me vares fer pena i plorera. T'acusaven de lladre d'una guarda d'empreses que havies duit a la bancarrota. Creu-me,

que me vares fer llàstima i em varen caure les llàgrimes de pena.

Emperò, si això que diuen és veritat, només deien el que te mereixes. No ho haguessis fet.

Ho record com si fos ahir. Eres el president de la C.A.P. (Cooperativa Agrícola Poblara). M'escrivies aquella fastigosa carta a la revista que fou batejada amb el nom de Tebeo que signava en J. M. Comes. Ten records?

Això és de covards, d'homes poca cosa, amagats darrera la roca. Les persones valentes mostren la cara com jo, i tu mostrares el cul, com l'estruç. En aquesta carta me

deies que havia d'adobar les meves teulades i no ficar el nas en la gestió de la cooperativa. Com si jo no en fos soci, i no tengués dret a expressar les meves idees. Ara som jo que te record que tens l'obligació d'adobar les teulades de la nostra desapareguda C.A.P. i de la P.I.C.S.A., i de s'Agrícola i de tots els veinats poblers perjudicats, si tens un mínim de vergonya. Si no ho fas així, en morir-te te n'anirà cap dret a l'infern on cremaràs eternament.

Ah, m'oblidava dir-te que mai he anat d'escriure difamacions i amenaces per les parets del safreix de son Valentí. Que m'han entès Gillemet? Te parl lar, Veritat. Ω

Guillem Cremat de sa Pobla

ÍNDIA - PAKISTAN : ES POT ATURAR LA BOGERIA ?

La primera cosa que crida l'atenció de la crisi nuclear a la regió del Sud-est d'Àsia és comprovar com es reproduïxen, a escala més petita, la majoria dels tics que van caracteritzar el no tant llunyà període de la "guerra freda": l'escalada de proves nuclears, les crides dels protagonistes a "reforçar la seguretat a la regió" després d'haver fet esclatar els artefactes, una segona línia de declaracions pretesament tranquil·litzadores cap a l'opinió pública sobre el caràcter "purament defensiu" de l'armament que els respectius governs atresoren, i tot això barrejat amb les mútues acusacions del "tu ho vas fer el primer".

L'únic element nou són les amenaces, purament retòriques, d'aplicar sancions, per part dels estats amb poder nuclear legítim, altrament anomenats "la comunitat internacional". Tot plegat ha quedat en la congelació d'un parell o tres de crèdits del Banc Mundial i uns quants exercicis de lingüística a l'ús.

La realitat és que un cop es van apaivagar les solemnes i buides declaracions inicials de rebuig es va constatar la hipocresia generalitzada que imperava en la majoria de les condemnes de la "comunitat internacional". Fem un ràpid repàs:

Pel que fa a l'Índia, i només a títol d'exemple, EE.UU. va facilitar els materials pels primers reactors nuclears de tipus BWR (aigua en ebullició) de Tarapur, l'any 1969. Canadà va facilitar els materials i la tecnologia pels 8 reactors CANDU en funcionament a Rajastàn, Madràs, Narora, Kalpakkan i Karkrapar, així com per a diferents reactors experimentals. L'antiga URSS també va participar en el disseny de projectes. La confrontació amb Xina feia a l'Índia un aliat ben vist tant pels EE.UU. com per l'antiga URSS. I com que l'enemic immediat de l'Índia era el Pakistan (un país islàmic), la potència regional delegada de l'imperi (val a dir, Israel) també el va considerar un aliat a tenir en compte.

En resum, amb nou reactors nuclears en funcionament, i aprofitant la tecnologia de reactors d'aigua pesada i urani natural, els successius governs indis han aconseguit disposar d'instal·lacions que li permeten cobrir la totalitat del cicle nuclear dins del seu propi territori, des de l'extracció del mineral als seus jaciments a la separació del plutoni per a la fabricació d'armes.

Respecte del Pakistan només

cal dir que l'ajut de EE.UU. i de l'antiga URSS (per separat) a l'Índia el va convertir en l'aliat "natural" de Xina, i que per diferents mitjans (des del contraban de materials nuclears al pur i simple espionatge) s'ha procurat els elements necessaris per tirar endavant el seu programa nuclear. Pakistan disposa d'un únic reactor nuclear de 130 MW de potència, que va començar a funcionar al 1972. Ha tingut prou amb els productes d'aquest reactor per convertir-se en "potència" nuclear amb una mica d'ajut extern.

Cal no oblidar que la invasió de l'Afganistan per part de l'antiga URSS va convertir al Pakistan en un aliat important pels EE.UU. (i també pel Regne Unit) i que, durant tots els anys que va durar el conflicte, l'ajuda econòmica i militar des d'aquests dos països no va cessar.

El resultat de tot plegat és que es calcula que Pakistan disposa d'entre 15 i 25 bombes nuclears, i uns 30 míssils de fabricació xinesa, així com altres artefactes de fabricació pròpia. L'èxit de les sis proves nuclears que ha realitzat ha provocat que l'Iran hagi passat a una posició de recolzament actiu del primer estat islàmic amb poder nuclear, i que Xina hi hagi incrementat el seu suport.

Es a dir, tant per acció com per omissió, la "comunitat internacional" té molt a veure amb l'escalada de tensió nuclear a la regió i la proliferació nuclear generalitzada.

La segona cosa que crida l'atenció és la terrorífica combinació de tecnologia avançada i misèria social que caracteritza la situació dels països protagonistes. Centenars de milions de dòlars que haurien de ser destinats a facilitar aigua potable, alimentació digna, educació i serveis socials a milions d'habitants de l'Índia i el Pakistan són dedicats a construir un equilibri del terror regional. La misèria, la ignorància i la complexitat socials dels dos països impedeixen fer un càlcul, ni tan sols aproximat, del preu humà i ecològic que hauran pagat per assolir la condició de potències nuclears de la misèria.

I, finalment, des de la nostra ubicació geogràfica dins la "comunitat internacional", cal reflexionar sobre les implicacions de la posició que han mantingut les potències nuclears legítimes davant una situació de conflicte que es remunta a la pròpia existència de l'Índia com a estat i que ha provocat diverses guerres i múltiples conflictes entre

els dos països. En aquest punt, vistos els fets enunciats més amunt, cal situar-se a la pitjor hipòtesi.

La realitat és que un conflicte regional com aquest sempre és un interessant camp d'estudi i experimentació pels "pensadors de lo impensable"; una branca de teòrics que havia perdut el protagonisme del que va gaudir durant els darrers anys de la guerra freda. Parlem dels teoritzadors de la "guerra nuclear limitada", de les armes nuclears "de teatre", de míssils "de creuer", de les "pèrdues assolibles", del tristament famós "protect and survive" que es va popularitzar a Anglaterra durant els anys Reagan-Tatcher; parlem dels que van aprofitar les lliçons de la guerra de les Malvines per a re-dissenyar les polítiques d'armament naval i aeri. En definitiva, parlem dels que encaren qualsevol conflicte armat no des d'una reacció humana de refús de l'horror, si no des de la lògica inhumana de l'economia i la guerra.

Resultaria il·lusori pensar que aquesta branca de "pensadors" va desaparèixer en finalitzar la "guerra freda". En un món en que les desigualtats cada cop s'incrementen més, en el que el brutal increment de la riquesa d'uns pocs, corre paral·lel a l'increment de la misèria de moltes persones, en el que regions senceres del planeta han quedat condemnades a l'exclusió, les estratègies per "mantenir la xusma a ratlla" —que diria Chomsky— han de traspasar els límits de la imaginació més disparada, armes nuclears incloses.

En un article publicat recentment, Manuel Castells recordava que gairebé 1.000 milions de persones viuen en situació d'extrema pobresa a Àsia del Sud i de l'Est, que l'Índia, Pakistan, Bangladesh, Indonèsia i Xina, representen junts gairebé la meitat de la població del planeta, i que en un món econòmicament interdependent com el que tenim aquest cúmul de contradiccions explosives —que sustenta l'espectacular creixement econòmic asiàtic— pot provocar tempestes que arribin a pertorbar el nostre "eurosomni".

La hipòtesi de passivitat o incitació indirecta a una guerra nuclear limitada, de la que "aprendre" coses, no es pot descartar. Recordem el confús origen de la guerra amb Iraq, i recordem que, per aquesta gent, encara cal trobar el lloc de les armes nuclears en un món en que ja no existeix una confrontació bipolar. Ω

El saber no ocupa lloc

Vostè ciutadà dels Països Catalans ha de saber que el vot que va exercir a favor del PP-PSOE, és un vot que diu que vostè està a favor d'aquesta GUERRA PIRATA, feta per a robar el PETROLI, està més que clar, que està a favor també de l'espoli dels papers de Salamanca, del monstruós genocidi del català, de l'espoli anual de milions d'euros que mai retornen...del etc. etc. etc. amb mil etc. hi hauria prou?. Es vostè una persona santa, no com els TERRORISTES de ETA, que son TERRORISTES DE VERITAT no son la força pacificadora que vostè està a favor allà a l'Iraq. Total per uns milers de morts, uns altres milers mutilats, gent amb la casa esbucada, sense menjar, sense aigua... El que deiem... és vostè una persona SANTÍSSIMA. Ω

Josep Casalta de Vila-Real

LA XARXA D'ENTITATS ESCRIU AL BARÇA

Sr. Joan Laporta, President del F.C. Barcelona
Aristides Mallol, s/n
08028 - BARCELONA

Molt distingit senyor, els components de la Xarxa d'Entitats Cíviques i Culturals dels Països Catalans, volem manifestar-li la nostra satisfacció per haver aconseguit la presidència d'una entitat tan important per al nostre país com és el F.C. Barcelona.

L'exposició del seu programa, l'ús correcte de la nostra llengua, el fet que l'entrenador i tots els jugadors de l'equip de bàsquet s'expressessin en català, amb motiu de la celebració de l'últim títol que han aconseguit, han fet, entre altres indicis, creure'ns que vostè i la seva junta tenen ben present que volen que el Barcelona sigui més que un club.

Som conscients del gran paper que pot jugar l'entitat que presideix en la normalització cultural de què tanta necessitat té el nostre poble.

En aquest aspecte, ens complau especialment la decisió que, segons els mitjans de comunicació, han presa d'exposar a la Universitat Catalana d'Estiu els motius que els condueixen a dur a terme aquesta aportació cultural, entesa tant en el sentit més global com en els més concrets del terme.

Ara bé, com que creiem que la llengua és com l'esperit d'un poble, no l'estranyem que posem la nostra confiança en la cura que esmerçaran en la propagació i difusió de la nostra llengua, especialment necessitada d'ajuda.

Tots sabem que el F.C. Barcelona és un referent de primer ordre per a una gran part dels ciutadans dels països de parla catalana i fins i tot d'altres de fora d'ells. També sabem que l'ús social d'una llengua depèn en gran part de l'ús que en fan aquelles persones que són referents dels ciutadans. Doncs bé, els directius, els entrenadors, els cracs i altres jugadors de l'entitat que presideix, són uns dels referents més importants dels habitants, antics i nous, del nostre poble. Per això creiem que no hi ha cap dubte que, si la gent s'adona que aquests seus referents usen habitualment la nostra llengua, l'ús social de l'idioma propi de Catalunya augmentarà considerablement.

Coneixem prou les realitats sociopolítiques dels nostres països per saber que els propòsits culturals que s'han marcat no estaran exempts de dificultats, i que demanaran una gran determinació per ser-hi fidels. Sàpiga, però, que no solament nosaltres, sinó moltíssimes altres entitats i ciutadans, sabran apreciar els seus meritoris esforços i que, des d'ara, els exhortem a portar a cap, malgrat tot, una tan digna comesa.

Si més endavant, algun dia disposa d'una estona, els de la Xarxa ens plauria tenir el gust de saludar-lo personalment.

Desitjant-los els més grans èxits en la direcció d'aquesta entitat tan important com entranyable per a la majoria dels catalans, el salutem ben atentament i afectuosa, pel

Secretariat de la Xarxa
Jordi Vila-Abadal i Vilaplana
La Xarxa d'Entitats Cíviques i Culturals
Dels Països Catalans.
Rocafort, 242, bis, 1r. 08029-Barcelona
Tel. 93 444 38 00. Fax 93 444 38 09

L'encaix de Catalunya a Espanya i qui és català

Text de la conferència de Josep Lluís Carod-Rovira a Madrid del dia 10 de juliol de 2003 al "Círculo de Bellas Artes de Madrid"

ESQUEMA - GUIÓ DE LA CONFERÈNCIA

La Catalunya que ve, de Josep-Lluís Carod-Rovira

1. Final d'etapa

Tres elements indicatius de fi de cicle, a nivell català, espanyol i europeu:

- La no presentació de Jordi Pujol com a candidat a la presidència de la Generalitat, és l'expressió d'un final de cicle, amb conseqüències electorals en tot el sistema de partits a Catalunya i polítiques sobre el conjunt de la societat. És també el final d'una època, un estil, unes prioritats, una cultura política: la transició.
- Amb l'actual majoria absoluta del PP, Catalunya ha conegut ja tots els colors ideològics en el govern d'Espanya: el centre (UCD), l'esquerra (PSOE) i la dreta (PP). En tots els casos, amb els matisos imprescindibles, l'experiència ha sigut insatisfactòria. Ni per a garantir una cobertura en el benestar material dels ciutadans, ni assegurar l'expressió nacional de la cultura i la llengua, ni facilitar una qualitat de vida democràtica, l'estat que paguem els catalans amb els nostres impostos no compleix, satisfactòriament, les nostres necessitats bàsiques.
- En pocs mesos, la Unió Europea va a ampliar-se amb 10 nous estats, alguns dels quals fa tan sols una dotzena d'anys ni tan sols existien com a països independents. Tots ells tenen un PIB inferior al català i 7 d'ells són més xicotets, molt més xicotets, que Catalunya. Estats com a Malta, amb poc més de 400 mil habitants, van a tenir veu, vot i llengua a Europa, però Catalunya no. Haurà de resignar-se Catalunya a seguir com fins ara, renunciant a la possibilitat d'una interlocució directa amb Brussel·les?

2. Nou paisatge electoral

- Les eleccions municipals han significat l'anunci de la fi del sistema bipartidista que ha caracteritzat la política catalana durant un quart de segle. Ni CiU, que només parla de catalanisme, ni el PSC, que només es refereix a la seua dimensió progressista, tenen ja el monopoli polític i institucional del país.
- La irrupció d'ERC i la seua consolidació com a tercera força municipal de Catalunya i cinquena d'Espanya, ha tornat a unir en un únic projecte polític les nocions de catalanisme i progrés, posant fi a un divorci irresponsable. ERC és segona força en una de cada quatre comarques catalanes, per davant del PSC i per darrere de CiU, és l'alternativa progressista real al catalanisme conservador de CiU i,

amb el seu discurs nacional integrador, cívica i democràtic, ha fet la seua aparició amb força en tot el cinturó urbà metropolità de Barcelona, on es concentra la població d'origen castellanoparlant.

Sense perdre la seua condició de partit molt ben implantat en tot el territori, ERC ha urbanitzat el seu vot de tal manera que un de cada quatre vots obtinguts ha sigut aconseguit a la capital, Barcelona.

- El PP i tot el que aquestes sigles representen han sigut desplaçades a l'última posició -el PP és el cinquè partit a Catalunya, fins i tot per darrere d'IC-EU. ERC té 905 regidors més que el PP i 116 alcaldes més que el partit d'Aznar, ja que aquest té només 6 alcaldies, la major de les quals és una població de 6 mil habitants, gràcies al suport socialista. El PP, doncs, se situa a Catalunya extramurs de la normalitat del paisatge polític, ja que és el partit amb menor suport popular, valgui la paradoxa.
- Des d'una perspectiva ideològica, s'ha produït un doble desplaçament simultani: a l'univers catalanista (CiU, ERC, IC-EU) hi ha hagut fuga de vots cap a l'ala progressista del catalanisme polític. ERC ha sigut la més directament beneficiada d'aquesta realitat i, en menor instància, també IC-EU. CiU, la gran perjudicada, no ha recuperat els 200 mil vots perduts fa quatre anys. A l'univers progressista (PSC, ERC, IC-EU) hi ha hagut un desplaçament, des del PSC, formació amb vinculacions de dependència a una força estatal, cap a ERC i també cap a IC-EU, és a dir, cap a posicions més catalanistes. Catalunya ha votat, perquè, potenciant un catalanisme més progressista i un progressisme més catalanista: més Catalunya i més progrés, en suma.

Com a conseqüència d'aquest doble desplaçament, ERC ha doblat el nombre de vots (ha obtingut 200 mil vots més que fa 4 anys), doblat el nombre de regidors, de consellers comarcals i diputats provincials i triplicat el nombre d'alcaldies.

- L'electorat català ha emès un vot de malestar democràtic contra els partits governants, en particular CiU i PSC, però cap formació política escapa a les crítiques d'una ciutadania que requereix més participació, ser escoltada, més proximitat, en definitiva, una democràcia viva. En particular, les

majories absolutes de qualsevol signe han rebut algun tipus d'avís. Amb humilitat, hem de fer doncs un sa exercici d'autocrítica.

3. Ruptura unilateral del pacte constitucional

- El marc institucional vigent és el resultat d'un pacte entre els demòcrates antifranquistes i els franquistes moderats, gràcies al qual es vertebrava un sistema democràtic, amb eleccions lliures i partits legalitzats (ERC va ser l'excepció el 15 de juny del 1977 al no ser encara una força legal per la seua condició de partit republicà). A canvi d'aquesta reforma política el franquisme, i les seues atrocitats, no van ser considerats delictes, de tal manera que cap franquista va ser portat davant de cap tribunal de la nova justícia democràtica, pel mer fet de ser-ho.
- En el nou marc institucional, consagrat en la constitució del 78, només 3 anys després de la mort del dictador, no van ser alienes les pressions i influències, per dir-ho amb finor florentina, dels poders fàctics del moment. A pesar de tot, amb l'excepció d'Euskadi, on no pot parlar-se de suport social a la constitució, en la resta de territoris de l'estat sí es va obtenir aquest suport. En el cas català, els partits hegemònics en aquell moment, van fer gala d'un pragmatisme ingenu, considerant que es tractava d'un instrument útil per a avançar, eixir del compromís del franquisme, emplaçant a la societat a una millora posterior del text.
- La Constitució Espanyola, que incorpora la noció de "nacionalitat", al costat de la de nació, l'espanyola, naturalment, ha de ser l'única constitució del món que parla de "nacionalitats" i de "llengües oficials", sense concretar en moment algun a quines nacionalitats o idiomes es refereix, ja que mai els esmenta pel seu nom. Només hi ha espai, perquè, per a una sola comunitat nacional i una sola llengua: l'espanyola o castellana.
- Des del principi s'ha imposat una lectura centralista del marc legal que, progressivament, ha anat desvirtuant el concepte mateix de "nacionalitat", adoptant normatives estatals que invadien la noció de "competència exclusiva", reduïen l'abast de les competències "plenes", abusaven de la normativa "bàsica", o impulsant una jurisprudència estatalista uniformista per part del Tribunal Constitucional francament regressiva quant al

reconeixement de la plurinacionalitat, és a dir, a l'existència de pobles distints, en el marc del mateix estat, amb llengües i cultures distintes, però també en relació a un poder polític territorialitzat. Conceptes com "competències concurrents" o bé "llengua comuna", en referència al castellà, posem per cas, són termes de caràcter polític que no apareixen en cap moment, ni en la constitució, ni en el nostre Estatut.

- L'al·lèrgia a la diversitat cultural i lingüística és encara avui manifesta en tots els àmbits. El recent episodi de l'ús de l'euscar en una etapa del Tour, al seu pas per territori basc, així el delata. Si, realment Espanya considera a l'idioma basc com una llengua que ha de ser objecte d'especial respecte i protecció, com assegura la Constitució, si considera a l'euscar com quelcom propi, hauria d'haver sigut el govern espanyol, per exemple a través de l'Institut Cervantes, que paguem entre tots, catalans i bascs inclosos, qui hauria d'haver eixit en defensa d'aquesta llengua, també patrimoni cultural d'Espanya. O no? En cas contrari, si no es percep el basc com quelcom propi què fa l'estat espanyol a Euskadi? De què els serveix Espanya als contribuents i ciutadans bascs, si ni dins ni fora de les fronteres de l'estat defensa els seus interessos, en aquest cas lingüístics?

Quelcom molt greu està succeint quan, per exemple, sense comptar amb les universitats de l'àmbit lingüístic català, el català únicament pot estudiar-se en 5 universitats espanyoles, però en canvi si pot aprendre's en 17 universitats d'Alemanya i en 17 més de la Gran Bretanya. Fins i tot França i Itàlia tenen una oferta universitària de llengua catalana molt superior a l'espanyola. És això normal? Algú pot considerar això lògic? Fins que Espanya no assumisca la diversitat lingüística i cultural com un valor que és patrimoni de la humanitat i que, per tant, ha de protegir-se, que ningú pretenga que, alguns, ens sentim còmodes en una Espanya així.

- El plantejament radial del poder, de la cultura i de les infraestructures, fonamentat en un únic referent centralitzat, atrinxerat en la continuïtat d'unes fronteres cada vegada més obsoletes en el marc europeu, va contra el signe dels temps. Això és el que no té cabuda en una Europa que estimula el treball en xarxa.

En aquests moments, aquesta concepció vuitcentista és una amenaça per

al procés de modernització de Catalunya i té el seu reflex en tot: l'aeroport del Prat, al marge del circuit transoceànic, el traçat del TGV, que impossibilita la connexió de tot el corredor mediterrani, el sistema d'autopistes de peatge, unes línies ferroviàries tercermundistes a l'interior del país, etc. Barcelona i tota la seua potencialitat de lideratge econòmic i cultural, en l'entorn europeu i mediterrani, queden així decapitats.

- L'actual sistema de finançament suposa per a Catalunya un dèficit fiscal pròxim als dos bilions de pessetes anuals, la qual cosa comporta unes conseqüències enormement negatives per al benestar material dels sectors populars catalans -molts d'ells d'origen no català- i les classes mitjanes, així com per a la modernització general del país, en infraestructures del transport i la informació, particularment, així com per al creixement de l'economia catalana i la seua potentíssima xarxa d'empreses xicotetes i mitjanes. Cal afegir a això la baixa inversió pública de l'estat a Catalunya -sempre per sota del pes demogràfic i l'esforç fiscal de la societat catalana-, així com el cost real de la vida, molt superior a Catalunya a la mitjana espanyola. Una visió demagògica i trasnuitada del concepte de "solidaritat" fa la resta.

4. Cap a una nova transició democràtica

- És necessari superar el model de relació Catalunya-Espanya, basat més en interessos partidistes que col·lectius. És a dir, passar de la cultura del mercadeig de sigles, a través del qual un partit espanyol, sense majoria absoluta al congrés, arriba a acords de legislatura per a obtenir la presidència del govern en la investidura, gràcies al suport d'uns quants diputats de CiU, a canvi de no se sap exactament què. Els països seriosos resolen aquestes qüestions d'una manera seriosa, mit-

jançant unes lleis precises que delimiten amb claredat un àmbit estable de relacions, no subjecte a les conjuntures canviants com resultat d'un procés electoral. No parle doncs d'intercanvi d'interessos i favors, sinó de drets i deures marcats per la llei democràtica.

- És precís, doncs, pensar en la necessitat un gran "acord democràtic" que establezca unes noves regles de joc, de manera que convertesca l'Espanya d'avui en el que no és: un espai de convivència igualitària, en drets i deures, per a la totalitat de pobles, llengües i cultures que l'integren. Em refereixo a plantejar l'objectiu de convertir l'actual estat espanyol no sols en l'estat d'uns, sinó en aquell en què els que no pertanyem als uns, perquè som els altres, ens trobem menys incòmodes que en l'actualitat. Hi haurà, alguna vegada, un PSOE prou valent per a liderar quelcom així, amb un gran pacte amb els partits de la perifèria plurinacional de l'estat, en particular els més progressistes?

Em referisc a un estat que assumisca la diversitat com un valor i no una molèstia i, per tant, que pluralitze el poder i corresponsabilitze d'ell a l'expressió d'aqueixa diversitat. No parle només de llengua i cultura, també de membres del tribunal constitucional, de comissaris europeus, d'accés a les institucions europees per part de les nacions perifèriques, etc, etc, etc. Si existís un partit espanyol així, capaç d'eixir del nacionalisme espanyol i centralista de sempre, decidit a promoure un autèntic canvi de règim, en aqueix cas el meu partit no dubtaria a contribuir a això, si fóra necessari fins i tot participant en el mateix govern de l'estat encara que, la veritat siga dita, he de confessar-los que aquesta no és, exactament, la nostra missió "històrica"...

5. Nous horitzons per a Catalunya

- El projecte de Catalunya com a comunitat nacional que ERC defensa és el

més obert, democràtic i integrador de tots, precisament perquè som també la força política que més lluny va en les seues ambicions de sobirania per a Catalunya. La nostra idea de nació és civil perquè es basa en les persones. Així, ser català no és per a nosaltres una herència biològica, sinó un dret, una elecció democràtica. És català qui vol ser-ho. No importa, doncs, el lloc de naixement, l'idioma utilitzat en família, o la matriu cultural dels cognoms. Aquesta idea republicana de la ciutadania, per tant, no té res a veure amb els que, en ple segle XXI, s'atreveixen a parlar de "puresa de sang" o dels qui adverteixen, en funció del cognom, del perill que mani a Catalunya "la gent de fora".

- Aqueixos sectors de classes populars d'origen al seu dia immigrant del sud d'Espanya, junt amb les classes mitjanes i populars autòctones, tenen uns interessos comuns que han de protegir, davant de les èlites econòmiques i polítiques, instal·lades a les cúpules de tots els partits, a excepció d'ERC, integrades per dirigents d'un mateix perfil: un centenar de famílies barcelonines de classe alta i cognoms d'una catalanitat inqüestionable des de Jaume I, almenys, que porten tota la vida manant, en totes parts. Però aqueixos, avui, són una minoria, perquè la majoria dels catalans d'avui no som així. El canvi polític a Catalunya haurà de comportar també l'accés d'unes noves classes socials al govern del país. Canvi, doncs, de classe social, també.
- La Catalunya que ve reclama un espai social propi, on salaris, pensions, beques i prestacions socials estiguen d'acord amb l'índex real del cost de la vida en el nostre país i al mateix temps amb el model de benestar que, lliurement, i a càrrec dels nostres impostos decidim mantenir. I també un marc de drets i llibertats, on el principal territori receptor d'immigració de tot l'estat pugui decidir la seua prò-

pia política d'acollida i integració. I això significa recursos legals, competencials i econòmics.

- Catalunya està tancant un cicle de la seua història i començant una nova etapa que ha d'emportar-nos a no renunciar a la possibilitat de convertir-nos en una Holanda del Mediterrani, pel nivell de benestar, de cultura i de democràcia. No som tan sols el país de la llengua i la cultura catalanes, sinó que volem ser també el país de la igualtat d'oportunitats, del benestar material per a tots els seus ciutadans en particular els més desfavorits, de la qualitat de vida democràtica, de la solidaritat internacional i la cultura de la pau en la resolució de tots, tots, els conflictes.
- Aqueixa Catalunya que ve, cansada, fatigada, incrèdula davant de la possibilitat de trobar no ja una major comoditat dins d'Espanya, sinó tan sols una incomoditat menor, ve en són de pau, amb el diàleg com a única arma i les urnes com a únic instrument democràtic. Però, fastiguejats davant de l'encabotament de sempre, si el model d'encaix a Espanya és l'actual, aquest model ens expulsa, ens rebutja, ens separa, perquè no ens admet tal com som. I com no estem disposats a renunciar al que som -quin poble ho estaria?-, si tal com som no ens volen, no cabem, la Catalunya que ve no tindrà una altra sortida que convertir-se en la Catalunya que se'n va. I ens veurem obligats, a buscar-nos el nostre propi camí, baix el cel lliure d'Europa.
- Fa ja un segle que el poeta Joan Maragall s'esforçava en la seua "Escolta, Espanya", com a primer vers de la seua "Oda a Espanya". I, si aquesta no escoltava, a Maragall ahir, als catalans d'avui, en l'actualitat, no ens va a quedar un altre recurs que dir amb el poeta: "Adéu, Espanya" que, per si algú té algun problema de traducció ve a dir quelcom així com "Adios, Espanya." Ω

Fa unes quantes setmanes vaig conèixer una persona inquieta i diligent, amb la qual vaig compartir un llarg cafè, que estava considerablement preocupada pel dirigisme en el món de l'educació. La xerrada va ser estimulante perquè ambdós teníem consciència de no compartir molts dels nostres punts de vista, però ens unia en molts d'aspectes una mateixa sensibilitat en relació al fet educatiu.

El moment no pot ser millor per reflexionar sobre el tema, perquè sembla que, cada vegada més, allò que s'intenta, en relació a l'àmbit educatiu, és que el sistema moldegi un determinat tipus de ciutadans, és a dir, que les institucions públiques facin una mena d'"enginyeria social" tendent a promoure uns valors aproximadament unificats, allò que algú ha anomenat com a "pensament únic". Per això s'ha d'anar molt amb compte a l'hora de tractar la qüestió del sistema educatiu com a difusor d'uns determinats valors.

Efectivament, entenem que l'Educació ha de promoure, sense fisura possible alguns valors fonamentals, però que

aquests no poden ser gaires. En primer lloc, s'hi hauria de col·locar el respecte als punts de vista diferents, el respecte a la diversitat i a la capacitat de dissentir. Quan un estudiant és capaç de mostrar un punt de vista diametralment diferent del que ofereix el professor i d'argumentar-lo adequadament vol dir que està en un procés de maduració que, per si mateix, ja compensa l'educador. La capacitat de confrontar punts de vista diferents sense provocar escarfalls, doncs, ha de constituir un dels pilars fonamentals dels "valors" a difondre pel sistema educatiu.

Un altre pilar fonamental que ha de difondre el sistema educatiu és la capacitat d'empatia, és a dir, de comprensió dels punts de vista dels altres. La capacitat d'empatia no servirà només als estudiants per realitzar exercicis més o manco plaents en les classes d'Ètica o de Tutoria, sinó que pot constituir una eina importantíssima en la vida futura dels joves i

adolescents: quan entrin en el món laboral, quan hagin de treballar en equip, quan hagin de resoldre problemes de convivència a la feina o en família, l'empatia els resultarà extraordinàriament profitosa. Tot allò que hagin après en relació a l'adopció dels punts de vista de l'altre, a la capacitat de posar-se dins la pell de l'altre, els anirà bé no ja des d'un punt de vista merament acadèmic, sinó per a la vida.

Aquests dos valors permetran, en gran part, créixer en allò que ara comença a prendre's tan seriosament que és la intel·ligència emocional. La capacitat d'entendre les pròpies filies i fòbies, les pròpies emocions, les pròpies inclinacions irracionals constitueix també una eina d'una gran vàlua per a l'activitat quotidiana de les persones i per a la seua pròpia qualitat de vida.

Tot això només és possible dins un marc de tolerància i de llibertat, dins un marc en què ningú no se senti discrimi-

nat, posem per cas, per raó de les seues idees. En aquest sentit, seria bo posar en tela de judici tots els fonamentalismes que, moltes vegades, penetren a les aules per la porta de darrera, però que s'hi acaben instal·lant amb excessiva comoditat. Caldria, doncs, sotmetre a una dissecció pública i a un debat intens el nostre sistema educatiu, per intentar que d'aquest en surtin ciutadans amb més possibilitats, més ben formats, més empàtics i més rics personalment. És a dir, persones més ben preparades per afrontar totes les dificultats de la vida.

La persona amb qui compartia el cafè, catòlica practicant, duia a terme pràctiques ben diferents de la que proposa la ministra Pilar del Castillo: com a creient convençuda i com a persona que es pren seriosament els temes de fe, no deixa que l'escola li espatlli els infants en una qüestió com aquesta i, per tant, en comptes d'apuntar-los a Religió, els apunta a Ètica. Ω

BERNAT JOAN I MARI

DIRIGISME I EDUCACIÓ

[discurs de Puigcercós (ERC) al parlament espanyol

Traducció al català d'ANNA]

1 de juliol del 2003

Sra. Presidenta.

Sres. Srs. diputats

Sr. Aznar

Fa un any vostè m'etzibava des d'aquesta tribuna que a Catalunya el seu partit tènien més suport que Esquerra Republicana de Catalunya, doncs bé Sr. Aznar ha passat un any i les urnes ja han parlat, i a Catalunya ERC és la tercera força amb 412 mil vots enfront dels seus 359 mil, amb 12,4% i vostès no arriben ni a 10%.

És més Sr. Aznar sap quant sumen els partits que volen un nou Estatut Nacional d'Autonomia per a Catalunya? Quasi el 90% dels vots.

Està Catalunya legitimada per a demanar aquesta reforma?

Jo crec que si Sr. Aznar.

Vostè i el seu partit han de aprendre a conviure amb Catalunya i el fet nacional català, la seua llengua i la seua cultura. I pel que sembla no ho ha aconseguit, vostè no entén que a Catalunya hi haja un consens majoritari per a reformar l'estatut i guanyar presència directa en la unió europea.

És difícil que vostè compregui que el Parlament de Catalunya aprova per un 90% dels diputats una resolució de suport al Parlament basc.

Durant aquests 7 anys que vostè ha governat, hem pogut entendre que es referia quan encara a l'oposició parlava d'una segona transició.

Una transició cap al passat, cap a arrere i cap al punt de partida de què segons vostè va ser la primera, és a dir, el franquisme.

I té vostè raons per a estar satisfet ja que ha aconseguit grans èxits en aquest sentit, el llegat de les seues dues legislatures al lloc de comandament del govern espanyol es pot sintetitzar amb una frase de ranci i desagradable record:

"ATADO Y BIEN ATADO"

Primer:

I és així, perquè vostè ha deixat lligat i ben lligat, el control de les empreses privatitzades, antany públiques. Encara que estigueren en l'oposició vostè i els seus seguiran

manant en Telefónica, en Repsol, en Endesa o en el BBVA.

A Catalunya estem sofrint a Endesa, grup elèctric que primer mitjançant l'incombustible Martín Villa i ara amb el seu amic Pizarro han deixat Catalunya a les fosques massa vegades. Això si Sr. Aznar, pel camí han jubilat el 80% de la plantilla en CATALUNYA i de pas han creat 800 alts càrrecs a Madrid.

O l'autèntic colp d'estat en el mercat energètic que vostès han perpetrat forçant a la Comissió de l'Energia a impedir l'opa de Gas Natural sobre Iberdrola. Com a trilers del rastre o de les rambles, canvien i amaguen la bola, és a dir, amaguen, canvien, confonen les regles de joc quan no coincideixen amb els seus interessos perquè res no escapi al seu control.

Segon

I no val que em diga, com va fer ahir amb Gaspar Llamazares que si quelcom put a podrit en Telefónica o Endesa que vaja als jutjats.

Perquè aquests estan lligats i ben lligats. Avui, i a causa del seu mandat, la majoria d'òrgans judicials i garantistes han perdut el nord, mai millor dit, i la divisió de poders és avui un miratge.

Que garantia tenen avui Catalunya o Euskadi davant d'un President del TC que firma xecs en blanc al govern espanyol i damunt ens insulta?

Quines garanties ofereix un Fiscal anticorrupció que és coaccionat permanentment pel fiscal general de l'estat?

Tercer

"Atado y bien atado", Sr. Aznar perquè quan s'ha retallat, solapat i amputat, permanentment les competències de la CCAA: portem ja molts a Catalunya aguantant el seu espoli i robatori fiscal, de baixa inversió pública, i ara damunt se'ns impedeix que el govern de CATALUNYA pugui garantir el poder adquisitiu dels pensionistes de les o viudes, o simplement impedir la Carta Municipal de Barcelona.

Però sobretot on el seu compromís amb el passat llueix amb esplendor és en l'intent permanent d'eradicar les altres llengües i cultures de l'estat, les llengües que no parlen els 400 milions!!!

Imposant l'espanyol en les escoles, deixant el català des-

protegit davant del mercat.

Fa ja algun temps deiem els catalans que CATALUNYA era una nació sense estat, i estàvem equivocats, tenim un estat però el tenim en contra.

I últimament hi ha, fins i tot, una versió més realista: els ciutadans de Catalunya paguem un estat que actua en contra nostra. I l'exemple més clar, és el seu desdeny i menyspreu cap a la llengua i la cultura catalana, quan milers de catalans demanen que aquesta llengua que parlen 10 milions de persones siga reconeguda per la UE.

Quart

"ATADO Y BIEN ATADO", la seua tornada a l'ègida nord-americana i la tornada a l'antieuropisme d'antany, Com s'entén sinó el seu suport incondicional a un atac militar que violava la legalitat internacional?

A posta, i coneixent que la gran majoria de la població i els grups parlamentaris s'oposaven a aquest acte de terrorisme internacional.

Les molles que les empreses amigues del govern puguen arrabassar en la reconstrucció, no es justifiquen amb una ajuda humanitària que lluny dels 50 milions d'euros que van prometre, s'han reduït a 7, a més de negar-se al control d'aquesta ajuda a les ONG i aquesta cambra.

Vostè ha intentat en aquests anys tornar al passat, no se li pot negar que en l'Espanya espanyola ha tingut cert èxit, però fixi's que ha passat a Catalunya, és difícil estar més sol en el Parlament català i en els ajuntaments.

A vegades Sr. Aznar em recorda a un ja exdefensa central de R. Madrid, que acostumat a acovardir a rivals i àrbitres sense que li mostraven la targeta groga i menys la roja, no entenia per què no podia fer el mateix a Europa. Perquè fixi's el que li dic, ningú de l'Europa civilitzada ha secundat el seu interès per impedir el dret d'ampliació interna de la UE. Ningú en el seu sa juf impedirà que els escocesos, bascos o catalans puguin ser nous estats de la UE si la majoria dels seus ciutadans així el desitgen.

Cap cosa senyor Aznar impedirà que Catalunya, siga un nou estat de la UE si la majoria dels seus ciutadans ho desitgen. Malgrat el seu intent de deixar-ho tot tancat, bloquejat.

És a dir, "ATADO Y BIEN ATADO". Ω

L A M I R A D A

La llengua materna

EVA PIQUER

A aquestes alçades, ja no ens sorprèn que la llengua catalana (i la basca, i la gallega) estigui exclosa del repertori de cançons d'Operación Triunfo. De fet, té certa lògica: si el guanyador de la segona edició s'ha de tornar a erigir en el Tal de España, val més que s'hi vagi acostumat. Tampoc cal que es repeteixi el cas de Serrat amb el La, la, la: no passa res perquè el representant espanyol a un festival tan tronat com el d'Eurovisió canti en castellà. Ni en Spanglish.

Però una cosa és que els concursants catalans cantin en castellà (la memòria musical catalana està feta també de cançons espanyoles) i una altra que no puguin parlar en català ni amb la família. No costaria gens deixar que la Beth i el Joan s'expressessin per telèfon amb espontaneïtat (o sigui, en català) i subtitular les converses. Seria una bona manera de fer entendre a Espanya que el català és d'ús quotidià. Fa una setmana, a l'espai En camp contrari, vam veure que els joves de Salamanca s'estranyaven que tanta gent a Catalunya parlés en català (i això que la situació al carrer no és per saltar d'alegria: us remeto a l'article de Joel Joan publicat en aquest diari el 12 d'octubre). Ells estaven convençuts que era una llengua de més a més, suplementària. Prescindible.

I ara els de La Trinca s'afanyen a esborrar qualsevol rastre que desmenteixi l'espanyolització lingüística de tot el territori estatal. No fos cas que algú de Salamanca, o de

Madrid o de Sevilla, descobrís la veritat: que els que tenen el català com a llengua materna el fan servir per parlar amb la mare. I ja tenim la Beth, que té més accent català que la Nina, adreçant-se en castellà als seus pares, per imposició de Gestmusic.

La Beth, per cert, és la concursant favorita del públic aquesta setmana. Deu ser perquè no han posat a cap resum les declaracions que es van veure pel Canal Operación Triunfo, on la noia de Sùria feia gala d'una catalanitat excessiva, pels temps que corren.

ENTRE PARÈNTESIS

DESCLOT

'Mamá, arriba España!'

El darrer dels articles memorables que Salvador Cardús publica cada setmana en aquest diari reflexionava ahir sobre l'apendicitis que pateix la llengua catalana. Apendicitis ve d'apèndix. Són els "petits detalls" -els "lapsus", en deia ahir Cardús, recordant Freud- els que ens il·lustren sobre què pensem realment en el subconscient. I en el subconscient sovint es pensa allò que els altres marquen al conscient.

No és estrany, doncs, que massa sovint parlem de La montaña mágica, en lloc de La muntanya màgica, perquè "jo la vaig llegir en castellà". O d'El dormilón, en comptes d'El dormilega, perquè "així la vaig veure al meu cinema".

Tampoc resulta estrany que ens tapéssim la cara de la vergonya -o del riure- quan a TVC vam sentir per primera vegada els indis i els soldats del Setè de Cavalleria parlant català. Com si fos del tot normal que ho fessin en castellà o en italià. ¿S'estranyen els nord-americans quan veuen els seus actors parlant anglès en una pel·lícula de romans?

I potser per això tampoc ens ha estranyat gaire que els responsables del programa Operación Triunfo (luego existo), aquells magnífics senyors de La Trinca als qui ara tot-hom aquí celebra les gràcies perquè neden en moneda homologada, hagin prohibit parlar català per telèfon a una concursant que habitualment fa servir la pròpia llengua per dirigir-se a la seva mare. Toni Cruz i Josep Maria Mainat han canviat molt. Encara no fa gaires anys feien d'abertzales del seu país amb unes cançons que ridiculitzaven precisament això que fan ells ara. D'abertzales a nacionals no nacionalistes. Els camins del Senyor són ben escrutables.

El director de TVE s'ha declarat "sorprès" per les protestes que ha suscitat obligar una senyora a parlar amb els de casa en un idioma que no és el seu. José Antonio Sánchez diu que li sembla bé l'obligació, "perquè el programa també es veu a Albacete". Lògica palmària, tot i que, si el programa també es veu per satèl·lit a Tanzània, la concursant hauria de parlar amb la seva mare en suahili. O no? ¿O el que passa realment és que el senyor Sánchez no vol que els senyors d'Albacete s'ofenguin i s'indignin perquè un senyor d'Olot pugui parlar en un idioma que els indigna i els ofèn per "la seva" televisió? Encara ha tingut sort la concursant d'OT. Tal com anem, potser aviat els obligaran a acabar les converses familiars amb un Arriba España! Ω

PLATJA DE MURO

En Rafel Fornès i el seu fill Pep Toni regenten el souvenir La Clochard a la Platja de Muro. Tel. 971 890 386

N'Antònia Ramis i sa filla Bàrbara regenten el Souvenir Stop a l'Avinguda del Mar de la Platja de Muro. Tel. 971 892 668

CAN PICAFORT

Fa 4 mesos que en Joan Pintat de Muro, a qui veiem amb sa mare, na Catalina Pintada i la dependenta Susanna de Xèquia, ha obert el bar Sa Simada a la carretera d'Artà quilòmetre 52 de Can Picafort. Despatxa el pa amb oli i els variats. Tel. 620 144 925

Els germans Paieres són els amos joves de la botiga Xesques al Passeig Colom de can Picafort. Tel. 971 851 892

Fa mig any que en Joan Carles Gost ha obert l'oficina del Club Racc al carrer de l'Alba, 1 de can Picafort. Tel. 971 850 558

En Martí Perelló d'Inca regenta el Super Perelló al Passeig Colom de Can Picafort. Tel. 971 850 092

Fa 30 anys que na Maria Lluïsa Alonso regenta el Bar Olímpia a l'Avinguda de Josep Tries de Can Picafort. També regenta el Bar Olímpia a la platja de ses Casetes des Capellans. Tel. 971 850 831

CALA SANT VICENÇ

Fa 8 anys que la Família Plomer regenta el Bar Restaurant Mallorca just davant Cala Molins. Berenars econòmics i servei a la carta. Tel. 971 534 603

EL CAVALLER ESTADES de MONCAIRA DONÀ UNA CONFERÈNCIA A LA VILA DE FORNALUTX

El passat 23 de maig a vespre, i a la sala magna de l'Ajuntament de Fornalutx, Joan Antoni Estades de Moncaira i Bisbal -col·laborador d'aquesta revista- pronuncià una ben documentada conferència sobre dues fornaltuxeres d'empenta que visqueren al segle XIX, nomenades, Maria Arbona Mir vídua de Jaume Ferrer Mas alies Carreró, i Maria Ferrer Arbona (mare i filla). Feren acte de presència, a la tal conferència que organitzava l'associació cultural Furn-al-lugg, les autoritats de la vila.

El Cavaller Estades de Moncaira suggerí que les autoritats locals fornaltuxeres iniciessin el procés per a declarar "Filles Il·lustres de Fornalutx" a aquestes dues dones d'empenta que ajudaren, l'any 1809, al bisbe de Mallorca Bernat Nadal Crespi a la fundació del Reial Col·legi de la Puresa de Maria Santíssima i entre aquest any 1819 i 1865 en foren llur rectores o directores del centre, precedint l'adveniment de l'emblemàtica, Mare Alberta (la pollencina Gaetana Alberta Gimenez Adrover).

Farà però cas l'Ajuntament del petit municipi de la vall sollerica, ara governat de nou - des del 14 juny passat - pel PP amb unió d'UM - d'aquesta proposta del seu distingit conveí? El temps ja ho dirà. Ω

Antoni Estades de Moncaira en el moment d'impartir la conferència

Senyor i Cavaller
Jo no sóc estranger
A mi m'agrada tot lo mallorquí.
Vós hi teniu res a dir?

Ramon Llull, patró d'Internet?

Ramon Llull ha esdevingut un candidat més per ésser el patró de tots els internautes del món, recordem que el santoral català compta com a 'patrona popular' a Santa Tecla i que des de la península itàlica es proposa una votació per escollir el patró. Aquesta és una iniciativa del Col·legi Oficial d'Enginyeria en Informàtica de Catalunya, que ha format una comissió i vol que sigui declarat com a tal per 'Internet Society' (ISOC).

La figura de Ramon Llull, nat en ple segle XIII (1232-1315), és de les més importants de la nostra història, fou el primer escriptor europeu a fer servir la pròpia llengua per escriure de ciència (en temps que per aquesta tasca s'utilitzava el llatí). Se'l tracta com el creador del català literari pel seu domini lingüístic (emprà entre 8.000 i 10.000 mots, quan es considera que una persona culta se n'abasta d'unes 2.000). El seu paper cultural és comparable al de Dante i Luther. Ω

totCultura.com

Primera revista electrònica cultural en català pensada per a la nova immigració

El Grup Enciclopèdia Catalana, l'Obra de Ballet Popular i el Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana han posat avui en marxa el nou portal cultural **Tot Cultura**, una revista digital sobre cultura catalana que vol convidar a fer un recorregut per l'obra dels creadors catalans dels diferents àmbits de la cultura, a partir de continguts editorials de qualitat, actuals i actualitzats, interactius i multimèdia.

L'objectiu del portal Tot Cultura, és esdevenir una eina pionera i moderna que permeti la promoció de la cultura popular catalana integrant la nova immigració. El web es pot llegir en català, castellà, anglès i àrab, i permet accedir a un ampli ventall d'accessos als esdeveniments culturals del país, notícies, entrevistes, cercadors culturals, diccionaris i revistes digitals. Ω

P O L L E N Ç A

Fa 2 anys que na Neus Cortés va obrir la sabateria infantil i juvenil Potadetes a la Plaça de les Munyeres, 6 de Pollença. Tel. 971 533 440

Fa 9 anys que na Marilén Martorell a qui veiem amb la seva cosina Sandra Vando, regenta la merceria, llenceria i perfumeria AURA a la Plaça de les Munyeres, 2 de Pollença. Tel. 971 532 237

Fa un any que n'Andreu Aguilar regenta la fregiduria La Marina al carrer de la Reina Maria Cristina, 11 de Pollença. Despatxa menús a 6 €. Tenen carta especialitzada en peixet fregit. Tel. 971 534 176

Fa 3 mesos que na Francesca Company amb na Maria Galmés han obert la botiga de moda infantil i de talles grosses Pollença Chic al carrer de Pius XI, 13 de Pollença. Tel. 971 531 087

En Miquel Alemany és el gerent, na Teresa Vives i n'Ute Siewert secretàries de la Fundació Peter Maffay, creada a Munic ara fa 20 anys. Ajuden a menors de famílies desestructurades, infant malalts etc. El passat dia 28 de juny inauguraren la casa vacacional al Casal del Metge Sureda, al carrer del Metge Sureda. Tel. 971 535 155

CAMÍ A DÉU (VII part)

RESURRECCIÓ I JUDICI

LA RESURRECCIÓ

“Rep tots els dies com a una resurrecció des de la mort, com un nou gaudi vital; troba't cada eixida de sol amb tals sentiments de la divinitat de Déu, com si l'haguessis vist, i totes les coses, creades de nou per a tu; i sota el sentit d'una tan gran benedicció, deixa el teu cor joiós lloar i magnificar un Creador tan bo i gloriós” (*Una crida seriosa a una vida devota i santa*, 1728, d'en William Law).

“Però si Crist està en vosaltres, encara que el vostre cos hagi de morir per culpa del pecat, l'Esperit us dona la vida, ja que Déu us ha fet justos. I si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell qui va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també, gràcies al seu Esperit que habita en vosaltres, aquell qui va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals” (Lletra de l'apòstol Pau als Romans, 8:10-11, des de Corint, Grècia, cap a l'any 58).

“Si prediquem que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com és que alguns de vosaltres neguen la resurrecció dels morts? Si no hi ha resurrecció dels morts, tampoc Crist no ha ressuscitat. I si Crist no ha ressuscitat, la nostra predicació és buida, i buida és també la vostra fe. Fins i tot donem un fals testimoni de Déu mateix, ja que testimoniem en contra d'ell quan diem que ell ha ressuscitat el Crist: si és cert que els morts no ressusciten, Déu no l'ha pogut pas ressuscitar. Perquè si els morts no ressusciten, tampoc Crist no ha ressuscitat. I si Crist no ha ressuscitat, la vostra fe és il·lusòria, encara viviu en els vostres pecats. En conseqüència, els qui han mort en Crist, també estarien perduts sense remei. Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà

d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però, de fet, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com a primícia de tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: ixí com per la seva unió amb Adam tots moren, així també per la seva unió amb Crist tots tornaran a la vida. Però cadascú en el moment que li correspon: Crist, com a primícia; després, el dia que ell vindrà, els qui són de Crist” (Lletra de l'apòstol Pau als Corintis, 15:12-23, d'Efes estant, cap al 55-57).

“El cos d'en Benjamí Franklin, Impressor (com la coberta d'un vell llibre, el contingut esquinçat i els rètols i daurats descolorits), jau ací, menjar per a cucs; però el treball no es perdrà, perquè apareixerà (com ell mateix creu) de bell nou en una nova i més elegant edició, revisada i corregida per l'Autor” (Epitafi de la tomba d'en Benjamí Franklin, 1706-1790, estadista científic i filàntrop nordamericà, escrit per ell mateix).

EL JUDICI.

El Paradís i l'Infern d'en Jeroni Bosch.

“Mireu no us prengui que, mentre guardeu la terra, perdeu el cel” (Valeri Màxim, ca. 20 a.C.-ca. 50, autor romà).

“...ningú no és empenyat al cel ni llençat a l'infern per ser nat l'un cal cristians i l'altre en ambients pagans o ideologies atees; perquè algú hagi experimentat l'amor, el perdó i l'acceptació de Déu, i perquè un altre no hagi ni tan sols oït promeses ni gests d'esperança...El destí etem de l'home depèn d'una decisió tan radical que exigeix també eternitat. Tothom té, en sa vida, una oportunitat per la qual pot ser totalment ell mateix- no sols l'adult qui, bé o mal, gaudi de la vida i conegué Déu i el Ressuscitat, malgrat que en vida no els hagi oït nomenar. En un llàmpec tothom rebrà l'avinentsa d'op- tar pel Crist: pagans i també febles mentals que no arribaren mai a soster de la consciència i llibertat- ¿Com fer definitiva i irrevocable la vida pecaminosa d'algú que en els fons no rebutjà mai Déu de manera clara?...” (Blasi Pascal, 1623-1662, savi i matemàtic occità, a *Pensaments*).

“El Judici Final serà la diada en el qual finirà el «ball de disfresses»” (P.Rey, clergue i autor catòlic).

“Qui coneix Déu com cal forma fites bones i reposa al cor en la temor de Déu.

Qui té un reialme efímer no és com qui en té un d'etern; no és com qui l'adultera, ni l'home benigne com el depravat; el llenguatge sincer no és com la mentida.

Ni que ens trobàssim a recer del càstig diví, i no teméssim la ira espantosa de Déu, ni ens espaordís el seu infern, creat per a tot el qui peca i falta a sa paraula,

àdhuc tindríem el forçós deure d'obeir-lo, de refusar les ambaixades de la passió, de renunciar sincerament a una vida que no és eterna.

Veiem que Fortuna obra amb els seus com la flama amb la llenya d'on brolla...”

(Ibn Hazm de Còrdova, a la seva refinadíssima obra *El Collar de la Coloma*, escrita durant el seu exili polític a Xàtiva la bella, La Costera, any 1022, mentre el Khalifat es desintegrava entre conspiracions).

“Si tens vergonya de declarar la teva falta a un home, i home pecador, ¿què faràs en la diada de la vinguda final, quan tots els homes veuran al descobert tota la teva consciència” (St. Bernat de Clairvaux, nat a Fontaines, França, 1090-1153, teòleg i predicador medieval). Ω

La marca de l'esclau

PER RICARD COLOM.

«La marca de l'esclau és parlar la llengua del seu senyor» (Tàcit).

«Ningú no pot fer de tu un esclau si tu no penses com a esclau» (pare de Martin Luther King).

«La vigoria d'una nació és mesurada per aquells qui fan coses; no pas pels qui en descriuen» (Edward de Bono).

Al Principat amb lleis, i al País Valencià i les Illes amb correllengües, n'hi ha de còmodes i ingenus qui volen fer creure que tot va rutllant. Però malgrat les triumfalistes estadístiques sobre coneixement del català, tothom sap, i a Madrid ho tenen ben clar, que la llengua catalana camina, sense presses ni pauses, cap a la tomba; cada vegada recula més el seu ús social, és pitjor parlada, perd nervi i parcel·les i matisos d'ús corrent... Esdevé un patuès del castellà, amb horribles i antiestètics cales lingüístics cacofònics promoguts no sols pels castellanopencants locutors dels canals valencians sinó també per la pusil·lànim i asèptica "professionalitat" que traspuen els canals principatins i llur "llatinització" del català, amb sovintejats i lamentables castellanismes totalment innecessaris.

Tot plegat és degut a diversos factors entrelligats que ni tan sols els "nacionalistes" corrents copsen gaire, a causa de la fondària i complexitat dels processos, sols destriables si s'hi esmerça prou d'esforç, com escriuen els jurats valencians al Magnànim a tomb de les intrigues inacabables dels *condottieri* napolitans: «No resta sinó que rompat en un colp e tallets les cordes de totes les il·lusions itàliques, subtilment e no sens gran astúcia cordillades, e no esperets, Senyor, a deslligar-les car nuus cecs tenen e insolubles, los quals jamés no veuríets acabats de deslligar» (any 1423). Ara i ací, el poder colonial també ens ha relligat amb un munt de nusos cecs i difícilment solubles, però que cal saber deslligar amb esme i fermesa, energia i prudència amitanades.

Les lleis de CiU sempre seran torpedinades -si la situació no canvia de valent- des de la capital de l'"Imperi" (i pel botifleram indígena i la resta de negrets emblanquinats tipus Michael Jackson / Sergio Dalma, que pateixen la síndrome d'Estocolm i de Zèlig). Quant als correllengües, mobilitzen molta gent, però manquen de reals conseqüències mediàtiques i de fites clau (com ara Gandhi en la Marxa de la Sal, diguéssim). Molta gent però de passeig dominical.

Sense paciència en alerta i corretja (domini propi), sense interessar-se de debò per saber on són els altres, sense tenir el cap fred (i, ço sí, servant el cor ben calent), no convencem ningú, ni indígenes ni immigrants. Desconvencem i devertebrarem, serem sols un factor més d'autodestrucció de la nostra llengua (i nació). «És veritat que som la cultura minoritzada més important d'Europa, però també ho és que som els més ridículs» (Lluís V. Aracil).

Hem d'anar pel món amb unes bases més cordials i menys cartesianes que les que fins ara han dominat en els *talking heads* (caps-xerraires / presentadors) del nostre nacionalisme. L'intel·lectualisme racionalista fa segles que és massa aclaparador als dirigents indígenes i nacionalistes. Ens cal, desesperadament, un contrapès assenyat i realista, amb la força alliberadora del sentiment, l'alegria, la generositat i l'empatia, valors ben presents quan tot Catalunya era un imperi mediterrani (els Muntaner, Lull, Llàuria...) i no pas una esclava psicològicament desestructurada com és a hores d'ara:

«...l'exaltació xarona del privilegi.

La vanitat erecta.

L'atzar estult.

L'oprobri de la beutat antiga.

La pau de l'ànima

Bescanviada per monedes i voluntat esclava.

El treball prostituint-se

en les llacors del luxe...».

(«Oda a Barcelona», Pere Quart, Sabadell, s. XX).

Les "raons" són massa sovint excuses per a defugir sacrificis i autocontrol creatius.

Quant a la sociolingüística que hem de menester no pot ser pas l'acadèmica per publicar llibres ni la triumfalista/oficialista de les Generalitats, sinó una de totalment pràctica i quotidiana per tal que la llengua no desaparegui del carrer. Aquesta sociolingüística de xoc serveix, a més de

per defensar la llengua, per enfortir el caràcter tan afeblit del catalanès i per aprendre a filar psicològicament molt fi, destriar i matisar els per quès i comprendre prou processos mentals sols comprensibles a través de la lluita diària, la tenacitat i fins i tot del patiment.

Actituds a tomb

«Els grans semblen grans car som agenollats» (Camil·le Desmoulins).

«Les coses mortes poden ser arrossegades pel corrent; sols quelcom viu pot anar contra corrent» (Gilbert Keith Chesterton, 1874-1936, escriptor anglès).

En un article llig: «el català és una llengua mal anomenada minoritària; el que sí que ha estat és una llengua minoritzada». Molt encertada reflexió d'en Josep Maria Castellet, president de l'IEC, perquè fins i tot nosaltres mateixos no som capaços d'adonar-nos d'un fet objectiu: hi ha moltes llengües a Europa amb reconeixement oficial que tenen molts menys parlants que la nostra. Per tant, no és un problema de minories, sinó de menyspreu per part de qui no la valora prou i de qui li ha posat setge per tal que no agafi embranzida i esdevingui una llengua potent i reconeguda arreu.

Si hom vol canviar una situació de castellanització haurà d'adonar-se de la pressió destructora que patim i després tocar moltes tecles, fer progressar cadascú sols a partir del seu propi nivell nacional concret (amb passos senzills i assumibles) i actuar segons tàctiques militars clàssiques (reconeixement del "terreny", correlació de forces, fites a atènyer, presentar sols les batalles guanyables, tria de l'indret i el moment, en guerra guerregada...).

Cal deixar ben clar que el monolingüisme és el pulmó de l'idioma a tots els nivells (ús, qualitat, naturalitat...) i que el fet que els catalanoparlants hem estat bilingüitzats pràcticament al 100% ens col·loca en una posició sociolingüística ben feble també a tots els nivells. Estratègicament l'única solució és tendir a fer-nos monolingües, i ben especialment els sectors tinguts per més dèbils (nins, avis...). Ens cal recrear gent i zones monolingües en català. Llavors podrem anar vers on ara són els flamencs a Bèlgica o el Quebec al Canadà, que és allò que ens interessa i el pas intermig per a reeixir. Però aquestes àrees monolingües en català no poden reduir-se tan sols a l'ensenyament, com un *ghetto*, ha d'haver-hi una autèntica guerrilla sociolingüística pertot.

En primer lloc, hem de ser prudents, asèptics i no desagradívols. Cal valorar la situació i escoltar la gent sense parlar-hi gaire ni discutir. Primer, identificar-nos amb l'interlocutor: empàtics, res de nassos arrufats (no la típica "antipatia nacionalista", conseqüència de la idolatria/totemisme per la llengua a seques, sense considerar a fons tot l'entrellat moral i humà de la greu qüestió). Tothom, o quasi, és susceptible de ser dut més a prop de la causa de la llibertat i contra el genocidi cultural, però cal esme.

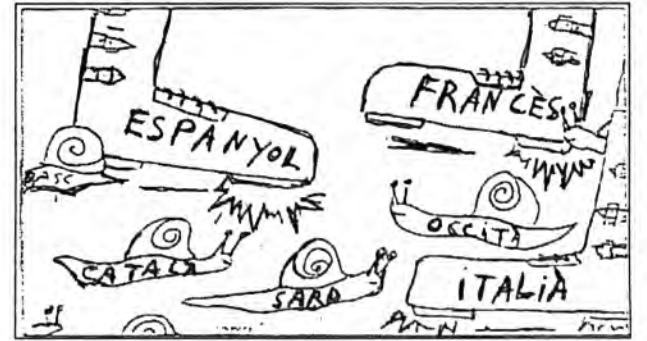
Cal saludar amb alegria i saber somriure, guanyar terreny i criar bona fama fent favors a tothom sens excepció: quan entre ells en parlen, tindrà efectes multiplicadors a favor nostre i de la nostra causa.

Ço és canviar una correlació de forces negativa. No ens enrabem. Fermesa digna i desimbolta, però cap rauxa sense sentit "militar" i "geoestratègic": no podem permetre'ns el luxe de presentar batalles per a perdre-les estúpidament. Cal atreure's amb sobrietat i força convincent fins i tot els qui han castellanitzat llurs famílies: potser llurs nés tornaran a la rabera si som un pol de referència segur i autodisciplinat enmig el marasme de mentides i manipulacions ordit per la premsa colonial. Els durs fets són els durs fets, i la veritat acaba surant.

Escenes quotidianes

«Exterminar una raça no radica tan sols a anorrear sa gent. Sobretot es tracta de fer malbé la seua autoestima, de convèncer-los que, tot allò que són, és sobrer en la faç de la terra, que la seua cultura i el seu poble són inútils» (Johnny Depp, fill adoptiu de Marlon Brando).

«El vostre pensament és un antic dogma que no pot canviar-te, ni tu a ell. El meu és novell i em repta i jo a ell, dia i nit» (Khalil Gibran).

Vet ací un grapat d'exemples de martiris sociolingüístics que suportem diàriament i les respostes que veig que donen millor resultat:

● Si cap catalanoparlant se'ns adreça en foraster, no hi cedim de cap manera. Que se n'avergonyesca. Si s'escau, podem dir-li coses com ara: «On has après a parlar tan bé el madrilenyo o l'anglès? O bé «Eu!, cada volta parles millor l'andalús», o bé «Tu ets de Valladolid, oi?», o repetir algun mot que hagi dit (convé interrompre'l amb rapidesa de reflexos quan parli ràpid, trencar-li el ritme i el fil del que diu: un torpede) i demanar-li si això, en català, és tal. Com ara si ha dit: «Voy el tercero», etzibar-li: «On, al tercer?». L'ocasió, modulació i grandària del mot dependrà de cada cas concret, és qüestió de pràctica i sentit psicològic. Perquè...

«T'avens a vendre per engrunes d'or

l'antic solar on has bastit la casa.

Als fills imposes, car els vols senyors,

guisofis agres d'una llengua estranya.

Arran sempre de terra, el teu musell

S'afina barrinant entre deixalles.

L'amo t'encerta cada dia el llom,

en fer-ne dòcil blanc d'escopinades.

Grunys de plaer i ben humil t'ajups

Sota el fuet i les burles més grasses... »

(Llibre de Synera- XVIII, Salvador Espriu, poeta de la Resistència catalana contra el franquisme, 1963).

«L'autoodi amaga sempre una lluita subterrània entre els sentiments d'admiració i els de rebuig. La pitjor manifestació d'autoodi és l'enamorament del botxí».

(Toni Mollà, "El Punt-P.V.", 5-7-98)

Particularment, quan catalanoparlants xerren entre ells en foraster o se m'hi adrecen, els dic coses d'aquest estil: «Ara me voy con el arrossito, a comérmelo en el brancalito» o -més participatiu- els dic aquests versets populars: «Els xurros (una mena de versió valenciana del mot "xarnegos") com són tan xurros, al cresol diuen "candil"; a la finestra, "ventana" i al joliver...» (i deix que em contestin)... «...perejil!».

«Poble que no s'estima,

escarneix o margina

sa llengua, sa cultura,

tal poble

diu a la resta del món,

que menysprea l'essencial,

que es perdé del camí,

que té la dignitat esmaperduda».

(Uxenu A. Florez-Queno, asturianista de Prahúa/Pràvia).

● Si algú fa la moneia amollant castellanades com qui generosament regala perles (frases, parides, cançons, mots...), tal com fa na Catalina Thomàs en «Les mil i una», n'hi ha prou de no somriure-li les gràcies. «Per honra té ésser bord. Son cor espuri sols posa arrels paràsites» (Miquel Costa i Llobera, *Als joves*).

● L'eco: quan "ellos" fan l'eco («Un cafè amb llet, si us plau!») i et responen «¿Un café con leche?» els fas un contraeco vibrant i seriós, amb dignitat, recalcant els mots amb sonoritat: "Cafè amb llet". "Ellos" estan acostumats a avasallar i, sobretot, que ens deixem avasallar i ni s'ho espe-

ren.

O, en una modalitat més rutinària, tenim casos com quan lletregen solen dir coses com "E de España", doncs bé, cal que nosaltres diguem sempre "E d'Europa", a fi que els quedi clar que ara som europeus, i que ara gaudim de testimonis internacionals de la multiseccular intolerància espanyola (amb genocidis inclosos) envers les llengües no-castellanes. M de Mataró o de Massafassar, no pas de Madrid.

Si en un local qualsevol no t'entenen en català o et parlen agressivament, ja sé que això normalment desconcerta, car hom no s'ho esperava. Cal tornar-hi al cap de pocs dies, sol o amb reforços, i etzibar-los un «bon dia!» desacomplexat i parlar-hi vocalitzant i en veu alta, segur de si mateix i un pèl autoritari. Se l'empassaran i us entendran: els desconcertats seran "ellos".

Si algun dependent o semblant us tracta de "caballero/señora" amb una mica de sarcasme (volen aparentar hipereducació per semblar superiors a la raça inferior que s'entesta a parlar indígena) perquè, sorprenentment per a ell-a, "us entesteu" a parlar català a ca vostra, la solució és tractar-los igualment de "cavaller/madona" o tractaments respectuosos i recarregats semblants, amb un to lleugerament distint amb el d'ells -per no semblar polèmics ni agressius- però que també deixi entreveure la nostra seguretat i el fet que no sols l'hem filat sinó que sabem respondre com pertoca, sense acomplexar-nos-hi gens ni mica, com a guerrillers de la sociolingüística quotidiana. Com que parlar de temes lingüístics explícitament és conflictiu (tema tabú), hem d'aprendre amb les nostres respostes ràpides, centellejants com a espurnes dins la nit de l'opressió i del prejudici lingüístics, amb les entonacions escaients, que entenquin allò que no tenim oportunitat ni temps d'explicar-los-ho explícitament amb paraules. Les entonacions de moltes cançons -com ara les veus clàssiques del jazzblues- poden ser un exemple de saviesa i expressivitat per a matisar, alhora que les electritzants converses de les novel·les negres poden donar-nos una idea de la rapidesa de reflexos i d'enginy que hem de menester per a aquestes rellescuses situacions que cada dia semblen anar a més.

Si aneu a un bar i us miren amb cara de gos per haver-los parlat en català, cal mirar-se'ls també amb posat seriós; solen baixar de l'ase. Si enlloc us diuen: «En castellano, por favor», ni cas; parlu-los més clar, vocalitzant millor i més a espai, però en català. Si us ho retreuen en mal to, podeu respondre amb tranquil·la sobirania: «Jo sóc a ma casa i parl com vull», o «Qui no ix de sa casa, no està obligat a parlar idiomes», o «parl en la meua llengua perquè estic en ma casa i vull confiar en la teua intel·ligència». O, més contundent: «Et cerques un traductor» o «Aprèn, que a les escoles d'adults és totalment gratis». Les lleis us hi emparen en qualsevol cas, car "ellos" sols ens poden obligar a entendre foraster, no pas a xerrar-lo. I si preferiu de defugir enfrontaments o tensions, demaneu que vingui a a atendre-us algú que us entengui. Podeu dir: «No tinc res en contra vostre, però que vingui algú que m'entengui». Cal dir-ho amb seguretat i seriós, a fi que no se'n passin de la ratlla. El furiós hispanista sempre hi quedarà en fora de joc

i durà la pitjor part. «Un poble que vol ser feliç no ha menester de les conquestes» (Plutarc).

Hi ha gent que fan com si no t'entenguessin quan parles en català, tot i entendre't perfectament, de vegades porten mitja vida entre nosaltres però tenen una mentalitat profundament colonial. Si et fan «Pero qué dices, qué dices...?», no us sufoqueu gens, amb un somriure els responeu en anglès. Si no en saben quedaran com a pobletans (allò que ells diuen que som nosaltres) i si en saben, hauran de copsar contundentment que amb nosaltres no valen les brometes estúpides de colons racistes. No perdeu pas mai l'agencament ni el somriure. Espereu i, quan en facin una altra doneu-los un bon cop de gràcia, contundent i sense fer remor, per ex., regaleu calendaris de butxaca en català i quan algun d'"ellos" us digui «¿qué nos das?», els contestes tan tranquil: «A tu no perquè no ho entendries, n'hi ha que no donen per a més». Els colons que adés no t'entenen t'entendran, es quedaran de pasta de moniato, sense resposta ni defensa possible (retratats) i en ridícul davant de tothom, i no pas pel que tu els has dit sinó pel que han dit ells, per l'estúpidesa provocadora de llur actitud. La meua experiència em demostra que és de les poques maneres que canvien llur actitud intolerant.

De vegades són més agressius: «Habla appañol, que ettamo en Appaña...». «Sóc a ma casa i parl com vull». «Ettamo en Appaña» «Doncs te'n vas a Appaña». I pots comentar amb algun observador: «Hi ha gent que fan de pinxo de sarau».

Si el qualsevol lloc públic ni et contesten i et llancen el canvi de males maneres evident, agafa una o dues monedes i deixa-les caure des de dalt fent soroll i guaitant amb cara de pocs amics, a fi que s'adonen que, si volen guerra, en poden tenir i que no t'ha passat per alt la seva mala actitud de menyspreu racista.

Si no t'entenen quan els dius *setze* (sovint són gent jove), els fas: *Sixteen!*, i els electritzaràs. Després els farà gràcia, però...

Els castellanoparlants són atesos en castellà, sempre; els catalanoparlants no pas, i són discriminats. Per tant, si sou els qui, a la feina, ateneu gent, si teniu treball fix o confiança en el vostre cap, ateneu invariablement en català. Si no us entenen (o diuen que no us entenen), passeu "el cas" a algun company. Que sàpien que hi ha qui no s'empassa l'abassegament colonitzador, qui no vol parlar en foraster als qui ni es dignen a entendre l'idioma indígena: Qüestió de santa justícia.

Si treballes en un lloc on hi ha qui et mana quelcom en foraster (sobretot si és un catalanoparlant), mira de no atendre'l; parla amb un altre, avantposa-hi una altra tasca, etc. Demostrea'ls fins on puguis, sense perill per al teu lloc de treball, que el castellà no sols no és una llengua d'autoritat, sinó que no és "pràctica". Que s'embeinin llurs pretensions imperials. Si et fas respectar amb energia i seguretat, et respectaran, i la gent aprendrà a respectar la llengua i la pàtria que en tu sojorna, no seràs més jueu errant. Si algú s'ofèn de les meves paraules, li deman disculpes però no dec renunciar a la meua llibertat d'expressió. "Dispensin les molèsties, estem intentant salvar una llengua de la seva desaparició".

Si hi ha gent amb la qual convius o treballes que opta per no saludar-te quan els saludes, deixa'ls tu també de saludar-los, però amb indiferència graciosa, no talles tots els ponts. Quan siau davant de tercers i se't vingui al cap qualsevol comentari graciós sobre qualsevol tema a tomb, amolla'l: el no-saludador es veurà normalment obligat a riure, i el riure és una gran arma psicològica. Enlloc de seguir una rutineta, la guerrilla psicològica requereix explorar tots els extrems però sempre amb el mínim de violència i el màxim d'humor.

Militància lingüística: generalitats

D'entrada, adrecem-nos sempre en català a tothom: siguem nosaltres! És patètic de veure com la majoria de votants "nacionalistes" no passen de diglòssics acomplexats. Al pas que van, llurs fills ja parlaran en foraster als néts. «[...] el negre de Montgomery mancava de consciència de sa dignitat d'ésser humà. Havia acceptat que no estava gaire mal el sistema injust que el segregava» (Martín Luther King).

Si hom és avesat a la diglòssia o ha parlat sempre en castellà a algú, cal canviar el xip; a poc a poc, amb humor, sense forçar la situació. Al final els parlaràs majorment en català sense que plori ningú.

En alguns casos molt excepcionals val la pena de ser flexibles. Cal no semblar bèsties (ja que "ellos" volen fer el bèstia, deixem també que ho semblin, no els llevem l'honor que tan merescudament s'han guanyat) ni donar peu a fornir titulars en l'ABC. Cal valorar cada situació: us donarà agilitat mental i no envellireu tan ràpid. Ser flexible no vol pas dir retre's sinó sols fer un cop d'ull per a copsar la tàctica adient i agafar empenya.

Convé fer entendre als forasters, amb humor i enginy, que no podem mercadejar amb la nostra dignitat col·lectiva, fet de nivell espiritual. S'han d'adonar que ens mantindrem fermes i dignes, que no som pas espanyolets lleigs que volen agrair als senyors blancs de Madrid. Cal, quan lletregem i "ellos", fins i tot agressivament, fan allò d'"E d'Appaña", no deixar ni que ens ho diguin: abans que ho amollin, els diem "E d'Europa", a fi de deixar-los clar quasi subliminalment que ara han de deixar de comportar-se com a Torquemades perquè ja estem a Europa i Europa és el nostre referent i el futur Estat (i no pas l'Espanya que ens espanya). Som un poble amb ganes de llibertat; no volem ser pallassos ni mones de les operetes madrilenyes. «Entre otras cosas, lo malo de los catalanes es que se niegan a hablar la lengua del imperio» (Comte-duc d'Olivares).

«Cada lengua que se pierde es una visión del hombre y del mundo que desaparece» (Octavio Paz).

Cada cultura és riquesa biològica, a voltes en perill d'extinció, i la llengua n'és rovell i ànima i estructura mental. No consentim d'esdevenir robots d'una maquinària de poder com és l'Estat. «Perdre la pròpia individualitat i esdevenir un simple engranatge d'una màquina és impropri de la dignitat humana» (Mahatma Gandhi).

Quan els hispanistes més o menys en actiu n'amollin alguna, cal afitar-los amb esguard escèptic i dir-los alguna frase benèvola que els faci pensar. Cal col·leccionar-ne i memoritzar-les. Sobretot no fem el ridícul semblant que tenim por. Si es mostren agressius cal etzibar-los a llurs punts dèbils, recordar-los, per ex., que el genocidi més gran de la Història de la Humanitat fou, amb molt, el que els espanyols dugueren a terme contra Ameríndia, amb més de 100 milions de morts. Cal retratar-los tal com realment són, o senzillament que es miren en un espill real i no pas en els deliris de grandesa ni en les manipulacions de les televisions espanyoles. O que vingueren a ca nostra perquè en llurs terres no podien viure bé (ací ningú no els havia pas cridat) i de seguida volen manar-nos i dir-nos com hem de parlar.

D'entrada, responeu sempre a tot desconegut en català, també a forasters i estrangers. Als estrangers, si sabeu llur idioma, podeu parlar-los en anglès, alemany, etc. Però tot deixant ben clar que la nostra llengua és la catalana (per exemple, parlar-los en català/anglès, amb versatilitat psicològica). Als forasters, no; si no ho entenen o no els sembla encara bé (sols els espanyolistes racials no us acceptaran la vostra cortesia en català), que ho demanin a la munió de no-defensors de la nostra llengua.

Catalanitzem-ho tot: noms, adreces... Responguem sempre en català i no deixem pas córrer l'ocasió de fer palès que parlem català perquè som a ca nostra (així ho han fet els nostres venerables avantpassats). Sense fanatisme, sorruts; com una mena d'irreversibles vots monàstics. Si tenim clar que no ens deixem prendre la dignitat, valor espiritual, el colonialisme d'"ellos" ja és derrotat.

Quant als nostres *Michaels-Jacksons*, cal comprendre'ls. Molts "nacionalistes" són també uns colonitzats, tan fluixos i acomplexats que són embrions d'Oncles Tom i M. Jacksons. Més que covardia, aquesta pobra gent sols fa gala d'un elemental instint de supervivència animal al qual l'obsessiu fonamentalisme espanyolista els ha reduïts: Fosc en un món obscurantista, pura modernització de la Inquisició toledana de sempre. Aquests porucs crònics són fills d'acollonits amb més raons reals; aquest ensumar el perill esdevingué rutina que ara glorifiquen els inefables (i goebbelians) mèdia-espanyol(iste)s. Cal entendre'ls, tenir-los magnanimitat i voler acollir-los com a pobres orfes que són i possibles fills pròdigs. En el fons, cal estimar tothom i no

fiar-se gaire de ningú. «El gran mal de l'home no radica pas en la pobresa ni en l'explotació, sinó en la pèrdua de singularitat humana sota l'imperi del consumisme» (Pier Paolo Pasolini).

● Portem retoladors, ceres... a la butxaca per a escriure lemes colpidors: «Immigrants sí, colonitzadors, no», «Som a ca nostra», «Dret a viure», «No al genocidi lingüístic», «Estima el teu poble, estima la teua llengua», «No a la imposició del castellà», «Castellà optatiu i voluntari», «No al racisme anticatalà», etc.

● També podem enganxar adhesius (fotocopiats de textos damunt ferratines en blanc, o demanar-ne a grups nostrats). Amb les pintades cal anar amb compte; sovint desprestigien, car hom considera que embruten parets; millor un bell mural, si de cas. O dibuixar ç com a símbol o anagrama de lluita contra el genocidi lingüístic.

● Hem d'exercir sempre de *boy-scouts*, ser afables i exemplars, evitar enfrontaments i prevenir-los. No siguem mai cerca-raons, ans mostrem-nos dignes, fermes i serens envers els qui marginen i menyspreen allò indígena. De vegades tenen raó a llur manera, i només millorant aquells actes que són d'incumbència nostra els podem fer abaixar la testa. «El caràcter que persuadeix és el caràcter del qui parla, no el seu idioma» (Menandre).

● Cal ser previsors i mirar de caure en gràcia abans que qualsevol incident se'ns avanci. Penseu que, segons la propaganda dels mitjans colonials, nosaltres som uns nacionalistes perillosos i fanàtics. Cal ser generosos, com sol ser-ho la caracteriologia basca. Nosaltres tirem massa cap al materialisme i l'individualisme, talment que ens esclafen per parts, i «ellos» sempre tenen la iniciativa, si fa no fa. De favors cal fer-ne a tothom: criar bona fama per a ser després escoltats. Una manera senzilla d'entrar, per exemple amb la gent que treballa amb tu, és convidar-los o fer-los petits regals assequibles econòmicament, com cintes o CDs regravats, pastes... He comprovat que dóna excel·lents resultats en la guerra psicològica que patim.

Vèncer implica convèncer, ja que manquem de mitjans legals coercitius. I, si ara no convencem prou, és que cal saber esmenar-nos.

«Estem farts d'haver de demanar perdó per existir...» (Joan Fuster).

Convencen més els fets que no les paraules

Ara bé, sols cal parlar de les raons abans esmentades si vénen molt a tomb (ser oportú és saber fer les coses com i quan cal, és ser convincent). Raure en el moment escaient al lloc adient és bàsic, és embolcall de la nostra idea (el mitjà és el missatge). «Qui pretén de convèncer algú, convenç molt menys que no pas aquell qui, sense cap propòsit ulterior, fa per si allò que li sembla recte» (Keyserling). O sia: fets, molt millor que no pas paraules ni doctrines. La gran massa social no pensa abstraccions ni cospa la menor subtilitat filosòfica, no ens enganyem! «Els poders establerts tendeixen al control, a la unificació i a l'explotació psíquica de llurs súbdits» (Xavier Rubert de Ventós, *Moral i nova cultura*).

Heus ací un inventari de bons principis:

— No donar explicacions, no queixar-se mai. La vida és massa curta per a empèitir-la.

— No plàyer-se mai de les coses no assolibles. Partir sempre de la situació present.

— No encetar res sense reflexió prèvia, i acabar sempre allò encetat.

— No odiar mai, però saber combatre.

— Cercar en cadascú la part millor que tingui.

— Saber admirar amb mesura: és senyal de mediocritat i lloar amb desgana.

(André Maurois, 1885-1967)

El mateix autor digué també: «En l'acció no cerquem pas la veritat absoluta, cerquem allò que cal fer en un temps donat. Una solució mediocre però immediata val molt més que no pas una de perfecta al cap de vuit dies.»

Quan anem pel carrer o allà on anem a lloure, aprofitem-ho per a parlar amb els nostres acompanyants, ben fort i en català, del que sia; si és als fills, millor encara, queda més simpàtic. Han de veure que existim. Sentir bon català encoratja la bona gent del país.

Qualitat de llengua

«[...] heu donat preferència a expressions no vernacles i abusat de mots bàrbars, fins al punt de trastocar la vostra parla

en un autèntic guirigall» (Tacià, «Discurs contra el grecs»).

«Llengua embastardida, / poble bou al fang, / Necis jocs podrien / vils cervells parats» (Salvador Espriu, *Llibre de Sinera*).

Cada gran desfeta accelera la deserció lingüística i malmet la llengua indígena (patuesació progressiva). Primer són castellanitzades les grans urbs i després les viles, no us n'heu pas adonat? Primer la llengua catalana perd paraules, després registres i connotacions, són intruïduïdes dins la conversa frases senceres en castellà, etc. Al final és un catanyol tan immund i lleig que les futures generacions preferiran davant les complicacions entre llengua catalana escrita i parlada i davant l'omnipresent standard castellà (o francès), parlar sols i directament en foraster.

Cal aprendre a parlar i escriure una llengua nacional generativa, creativa segons els recursos de la pròpia idiosincràsia, una llengua de cancelleria rica i gloriosa com la de les *Cròniques*, una llengua bella i flexible com la de Lluïl o la del nostre Segle d'Or, com en Muntaner escriu dels caps almogàvers, en aquest cas cavallers italians (Conrad Llança i Roger de Lloria):

«nodriren-se tota hora ab lo senyor Infant: enaixí apreseren del catalanesc de cascun lloc de Catalunya e del regne de València tot ço que bon e bell era, e cascun d'ells fo lo pus perfet català».

Cal conèixer bé els clàssics i la pròpia literatura. Cal escoltar els avis (millor encara: les àvies), els pagesos, els accents de socarel de comarques... Reintroduir els nostres propis refranys i dites, que sens dubte donen color i vitalitzen l'idioma.

El català parlat a les ciutats, assetjat pels mitjans espanyols i francesos i per la immigració, sense la defensa d'uns mitjans catalans (ja que els que hi ha són «llatinitzats» i no compleixen amb llur deure de contrapòl de resistència i pedagogia lingüística), sol ser dolentíssim; experimenta, a més, un ràpid i dramàtic empobriment de vocabulari, d'expressions, de sintaxi, etc. (pèrdua de pronoms adverbials, allau de castellanismes, com ara «(tenir) morro» per *(tenir) barra*, «llit (de riu)» per *rambla*, «aquest any (en curs)» per *enguany*, «colxó» per *matalàs*, «pitir» per *xiular*, «molar» per *marcar*, «carajillo» per *perfumat/rebentat*, «almohada» per *coixí*, «porro» per *canut*, «pringat» per *desgraciat/arreplegat*, «currar» per *pencar* i milers més... en una dinàmica imparabla, si no l'analitzem a fons i actuem en conseqüència). Fa pena de sentir com parla el jovent i els infants escolaritzats en català i els «nacionalistes», sobretot al País Valencià. Tal «xapurriau» indica la progressiva satel·lització del català al voltant del Rei-Sol castellà, i sabem que aquest és el pas anterior a la definitiva castellanització, tal com han estudiat els sociolingüistes. Quant al català dels mitjans sovint també fa feredat, fins i tot TV3, amb escandalosos castellanismes, sobretot en programemes de lleure.

«[...] les maneres corrents de parlar d'una nació pre-anuncien, als qui saben veure el fons de les vicissituds humanes, el camí que aquella nació està emprant» (Antonio Rosmini).

Cada mot ben dit i ben escrit és una enlairada trinxera d'amor a la terra. Parlar un català desastrós treu el geni creatiu a l'idioma, el descoloreix, el fa lleig i el desprestigia. És el fenomen correlatiu a la nostra psicologia d'esclau, d'oncle Tom, el camí obert a l'autoodi, a la por, als complexos botiflers i a la síndrome d'Estocolm. Si parlem un català calcat del castellà, el fem espuri, menyspreable, un *patois* folclòric de la *llengua del imperio*, o sia: la parla sense ànima que ens volen vendre els nostres enemics. És inacceptable el *light* de TV3, que demostra complex d'inferioritat. No parlem ja de l'artificial i forçada parla que xerren els més aviat cacofònics (i sovint castellanoparlants, fora de les càmeres) locutors de Canal 9, que sembla que mai no s'han fixat en el parlar prou encisador i vibrant del Maestrat o la Vall d'Albaida. Aquests treballadors audiovisuals podrien anar més a comarques i oferir-nos un producte no tan *pasteuritzat* i refregit, de vegades sembla que el parlen amb incomoditat i això provoca, de rebot, rebuig en els espectadors, com pensant «Pobrets locutors, mira si pateixen, ara els obliguen a parlar valencià essent ells castellans, aquests *catalanots nacionalistes*!» (més conductisme subliminal de masses?).

«Als fills imposos, car els vols senyors, guisofis agres d'una llengua estranya» (S. Espriu, *Llibre de Sinera*).

Quan parlem o escrivim, hem d'usar les formes més pures i genuïnes, com ara, millor *cercar* que «buscar», etc., sempre que el context no les faci massa forçades, car llavors perden efectivitat sociolingüística. Cal anar davant del nostre interlocutor, però sols una passa davant, a fi que pugui seguir-nos.

Sense ser pedants, és magnífic intercalar o fer reviscolar

dites populars, i pair citacions intel·ligents i colpidores com de collita pròpia.

Diguem: «bon dia i bona hora!» No sols «adéu!» sinó «adéu-siau!» Ressuscitem el nervi adormit de l'idioma, i encoratgem així els de la nostra corda.

Quan parlem català, vocalitzem bé, no parlem a mitja llengua com fa Jordi Pujol. «Cantem» amb accents comarcals sonors (especialment interessant i bell em sembla el tortosí, dialecte intermig de la llengua), reintroduïm mots moribunds, siguem autodisciplinats.

Cerquem un estàndard unificat, un català *batua*, *koiné*, que no és pas el barceloní, sinó una síntesi a definir des dels estàndards actualment en vigor, els quals són *regional(iste)s*. Aquesta *koiné* hauria d'agregar formes i variants valencianes, illenques, de la Catalunya Vella i de la Nova, relligades amb referència als clàssics i prioritzant les formes més diàfanes, curtes, sonores, belles i clares.

Contrarestar la influència del castellà/francès aprenent altres idiomes (especialment l'anglès i l'alemany) és més que recomanable. Es tracta de competidors directes, d'idiomes amb molt prestigi social, que plantin cara a l'espanyol i al francès. A partir del 2010 els sociolingüistes diuen que el predomini de l'anglès serà absolut: l'anglès és el nostre aliat natural, almenys per ara.

Caracteriologia

«Germans, la vida se'ns en va,

a poc a poc ens la prenen,

si avui ens obren la mà

és que hi ha altres cadenes».

(Joan Bta. Humet)

És tot just això: ens obren la mà en una àrea (escola, TV autonòmiques...) quan en tenen d'altres més decisives (TVs privades i estatals, telecomunicacions, cinema i lleure, ràdios que emeten sols música en castellà...) que assegurin el seu domini i la nostra progressiva extinció. Per això ens cal plantejar-nos els problemes en un nivell més profund, realista, actiu i intel·ligent de com ara ens els hem plantejat... Si és que, simplement volem sobreviure. Perquè ara anem ràpidament cap a l'extinció.

Com la societat es fa més complexa, mentre nosaltres avancem un 1 cada tant, la societat ha creat 500 noves àrees, invents, etc. que són omplerts en castellà i que trigaran prou a *normalitzar-se*: mentre nosaltres sumem lentament, *ellos* multipliquen ràpidament, amb el resultat d'una pressió creixent i ofegadora contra el català, un acomplexament cada vegada més patètic dels catalanoparlants, una progressiva destrucció de defenses psicològiques (colonització mental, satel·lització: la nostra gent s'esdevenen zombis espanyols, fins i tot gent que es considera catalanista, perquè en realitat, sense actualitzacions no hi ha ideologia pràctica i real: el progrés és capacitat de renovar-se) i una cada volta més profunda aculturització i genocidi cultural.

Cap al 1900 estava prohibit parlar català per telèfon perquè era l'alta tecnologia del moment (i allò modern havia de ser en castellà, a més la poli havia d'entendre el que deien, no sia cas), però el telèfon era una tecnologia més aviat elitista i ocasional.

Les coses començaren a ser preocupants amb la ràdio (en castellà, *of course*). Ara és l'Hispasat o l'Institut Cervantes els que són «*only Spanish*», o les TVs que sols trauen cançons en la *llengua* de l'Imperi -poble que no canta mor-, els que practiquen l'*apartheid* adaptat als temps moderns.

«Una cosa és ser universal i una altra que t'universalitzin».

(Jesús Quintero, «El loco de la Colina»).

En un altre temps, els Imperis (això encara ho fan els Estats amb més divisió ètnica a causa de la pobresa, com Indonèsia, Turquia o l'ex-Jugoslàvia) «solucionaven» els conflictes nacionals interns amb genocidis generals o de baixa intensitat (Turquia contra els armenis o els kurds, Nigèria contra els igbos, Indonèsia contra els timoresos... Azaña deia que Espanya havia de bombardejar Barcelona cada 50 anys!). Amb els «avenços tècnics» moderns (els mitjans, especialment les televisions), això no cal ja, simplement hi ha un genocidi cultural tecnològic i propagandístic i una assimilació nacional-mental a través de la repetició obsessiva d'ideologia estatista («conductisme de masses»), segons moderns sistemes de màrqueting, es tracta d'un genocidi «net», mental, menys sangonós. «La nova estratègia militar passarà per regular, controlar i manipular els mitjans de comunicació» (Alvin Toffler, científic nord-americà).

La psicologia del colonitzat es caracteritza per la inhibició *idiota* (en grec *idiota* era un terme equivalent a «egoista»,

'incivil' i 'apolític') i pel materialisme elemental i barroer (diners, panxa i sexe), així com per l'arbitrarietat mental (enveja, xafardeig, egoisme...), que destrueix una possible salut social del poble indígena.

Qualsevol reconstrucció nacional ha de començar, irremediablement, per una reconstrucció caracteriològica capaç d'unir i plantar cara als colonitzadors i atreure's els renegats i els immigrants. Malcolm-X, M. Luther King, Gandhi i tants altres eren, bàsicament, caps populars que cridaven a una millora moral i a un afinament quant a l'autodisciplina del poble oprimat. Potser sia menester que algú gosi ensenyar-los a guaitar la desfeta cara a cara, a explicar-los que, per aixecar-se, cal admetre, d'entrada, que hom és tombat en terra" (Amin Maluf).

Caldrà estudiar a fons altres processos d'alliberament (el jueu, l'irlandès, l'hindú, per exemple, són molt instructius) i la tradició literària i històrica dels nostres segles gloriosos (ss. xiii-xv, bàsicament), on descobrirem figures absolutament genials i admirables: Lluís, Muntaner, Roger de Llúria, Jordi de Sant Jordi, Ausiàs March i família..., figures plenes de coratge, de creativitat, d'energia, d'emoció continguda, de fe, de bellesa treballada..., valors ben distints de tant de patetisme com veiem ara entre els malalts d'autoodi i covardia. És normal que força gent forastera menspreï l'esperit d'esclau dels acomplexats indígenes. Però, si aquesta gent coneix indígenes enèrgics, empàtics i traçuts que defensen la llengua sense cap sentiment d'autoodi, indiscutiblement que hi sentirà admiració, tret dels colonitzadors professionals i del *lumpen* marginal.

Si ens mantenim fermes i empàtics, si ens renovem espiritualment i psicològicament, tenim el futur quasi guanyat.

Cal reforçar tots els trets de caracteriologia *magnètica* que hem anat esmentant. Cal transmetre pau profunda, seguretat, tranquil·litat. No fer el bufó ni la mona. Tenir cura del nostre aspecte personal, anar al gimnàs: que la nostra simple presència ja parli. Estudiar informàtica i idiomes, matèries amb futur i prestigi.

«L'admiració és causa determinant d'imitació; i la imitació és un dels agents més actius i generals de la transformació de les societats» (Enric Prat de la Riba).

Quan alguna persona, ideologia, col·lectivitat, etc. és traïda per tothom, hom pot blasmar els traïdors, però ço no solucionarà el problema. És menester de cercar coratjosament la causa d'aquesta traïció generalitzada sense centrarnos en exclusiva en la *paranoia* de l'enemic exterior, car sovint és la mesquinesa del traït, la seva manca de generositat, la seva incoherència i egoisme allò que el fa víctima de tanta traïció o oblit. Açò s'esdevé en bona part del nostre nacionalisme, atrinxerat darrere càtedres, homenatges i diades, mentre que en llur vida diària, a muntó "nacionalistes" no solen anar més enllà d'un epicureisme molt vulgar amb reaccions deixades i de gran irresponsabilitat patriòtica. El problema és la nostra caracteriologia colonial que permet una espanyolització tan barroera, lamentable i abasgardora.

«Veritablement la nostra herència ha passat a uns altres i la nostra casa als estrangers» (Planys 5:2).

«Les idees dolentes i perjudicials, ni que no sien expressades amb claredat, s'estenen més de pressa que no les idees sanes proclamades a plena veu» (Maeterlinck, 1862-1949).

La poesia *L'heroi*, de Miquel Costa i Llobera, concentra

el colp a donar i intensifica allò que un català amant de la justícia (lingüística i general) hauria de saber fer:

«[...] Ans bé el suplici sublima l'hèroe;
sa sang treu flames apoteòtiques,
i els insults que la infàmia li tira
de fens en terra a son llorer serveixen.
Ell de son poble concentra l'ànima.
Tranquil, hi atura les bregues díscles;
lluïtador, hi remou les tormentes
com fa el mestral sobre la mar voluble.
L'impuls que ell dóna produeix l'ímpetu
que enfora guia la gent i l'època,
i damunt la corrent que se'n forma,
ell passa al trot de triomfal quadriga...
Davant l'enigma s'asseu per àrbitre:
romp lo insoluble sa espasa autòctona:
i al relleu de sa pròpia figura
ell dóna encuny a sa mateixa pàtria.
Sortat el poble, sortosa l'època
d'on surt un hèroe de força màxima,
com Amfí edificant amb la lira,
o com Teseu esvaïdor de monstres!
Quan plana l'ombra de les catàstrofes
i tot al caos sembla dissoldre-s'hi,
ja és ben bé l'hora de l'hèroe!
Germini la terra mare sa llavor feconda!
Hèroe! T'invoken les palmes èpiques,
vola a cercar-te l'oda pindàrica;
i si els cors abatuts no et sospiren,
com que et prometin els antics sepulcres!»
(Palma, 22-25 de febrer de 1906). Ω

ARA MÉS QUE MAI!

Després de la victòria del PP: lluita constant en defensa de la llengua catalana!

Josep Massot i Muntaner, Miquel López Crespí, Llorenç Capellà Fornés, Miquel Serra Magraner, Lluís Arola Ferrer, Gabriel Oliver-Biel "Majoral", Rosa Calafat Vila, Cecili Buele Ramis i nombroses personalitats i entitats dels Països Catalans signen la "Proclama per l'ensenyament del català"

Un editorial de *Diari de Balears* deia, no fa gaire, entre moltes altres encertades reflexions: "La Diada per la Llengua o l'Autogovern fou ahir un clam en defensa del fet insular i del reconeixement del català a la Unió Europea l'any 2004. També va ser molt bell escoltar ciutadans magribins, senegalesos, romanesos, canadencs o danesos parlant el català i demanant als illencs d'arrel que els ajudin a perfeccionar el coneixement de l'idioma de la seva terra d'adopció. I fou molt emocionant veure el secretari general d'UGT, Llorenç Bravo, fent un discurs en català i cridant a la integració tots els castellano-parlants. Ara toca als polítics recollir aquest testimoni i incidir-hi al màxim perquè aquest anhel sigui una realitat. Les Balears no seran un autèntic autogovern fins que Madrid no hagi reconegut, dotat de contingut i compensat el gran entrebanc que suposa el fet insular. I la llengua catalana no assolirà el pes que es mereix fins que no sigui reconeguda com a oficial dins el marc d'Europa. És necessari que el Parlament balear

prengui noves iniciatives en aquesta direcció. La fe en l'autogovern avança dia rere dia i, malgrat el pessimisme d'alguns, el prestigi social del català no ha deixat de créixer els darrers anys. Les perspectives són, en el seu conjunt, bones. Però és necessària més fermesa i incrementar les accions a la UE. L'any passat el Govern balear va ser sensible a les peticions de la setena diada i el president Antich va anunciar un pla de xoc en defensa del català que s'està duent a la pràctica. S'ha d'esperar que una bona part de les demandes d'enguany també sigui igualment atesa. L'Obra Cultural Balear demostrà ahir un cop més el seu poder de convocatòria. Va ser una concentració lúdica, però d'un fortíssim sentiment reivindicatiu. I el més important és l'alta participació de gent jove. De cada pic és més palesa la seva empena per defensar i potenciar l'ús del català".

Demanam un decret que assegurí que l'ensenyament a tots els nivells i a tots els centres de les Illes Balears es vehiculi íntegrament en català i que tingui en compte la realitat cultural -geogràfica, històrica, literària, etc. de totes les terres de parla catalana

També fa uns dies, el Servei d'Informació Cultural de les Illes, organització informativa antifeixista en la qual hi participa l'autor d'aquest article al costat d'un nombrós grup d'intel·lectuals nacionalistes i d'es-

queria, impulsava la promoció i difusió de la "Proclama per l'Ensenyament en Català". Fèiem arribar així el material que ens havien enviat els organitzadors de la campanya a milers i milers de persones de tots els Països Catalans. Una forma més d'ajudar a l'èxit de la Diada d'enguany. El material en defensa de la nostra cultura i per un ensenyament totalment en català deia:

Rellançament de la "Proclama per l'ensenyament del català"

Josep Massot i Muntaner, Miquel López Crespí, Llorenç Capellà Fornés, Miquel Serra Magraner, Lluís Arola Ferrer, Gabriel Oliver-Biel Majoral, Rosa Calafat Vila, Cecili Buele Ramis i nombroses personalitats i entitats dels Països Catalans signen la "Proclama per l'ensenyament del català"

Proclama per l'ensenyament en català

"Sabem que vivim una situació delicada, però també que el redreçament de la llengua catalana és possible i que és ineludible prendre les mesures mínimes immediatament. Ara es dóna una situació favorable per emprendre aquestes mesures, amb el pacte de progrés al govern, ja que tots els grups que en formen part han manifestat la necessitat de normalitzar el català.

«És imprescindible normalitzar l'ensenyament de les Illes Balears amb vista a un futur pròxim i llunyà; i la normalització que sempre han reclamat les forces cíviques és un ensenyament plenament en català. Emparant-nos en la situació de l'ensenyament al Principat de Catalunya, costatam que és possible legalment i realment fer un ensenyament d'aquest tipus (fet bàsic, encara que no suficient per a la integració dels no-cataloparlants i per a la no desintegració de la comunitat lingüística catalana).

Per tot això apel·lam a la voluntat de tots els individus i col·lectius i demanam un decret que asse-

guri que l'ensenyament a tots els nivells i a tots els centres de les Illes Balears es vehiculi íntegrament en català i que tingui en compte la realitat cultural -geogràfica, històrica, literària, etc. de totes les terres de parla catalana.

L'aplicació d'aquest decret s'hauria de fer progressivament, a fi d'evitar traumes, però sense dilacions. Ω

ho podeu signar a:

<http://www.mallorcaweb.net/sociolinguitica/principal.html>.

(Miquel López Crespí)

Ara més que mai: tots contra el PP.

CONVERSES SOBRE ACADEMICISME I REALITAT ENTRE CATALANS

Quan hi ha opressió, els drets són deures diaris, no pas escrits acadèmics de cartró-pedra

El sol fet d'haver nascut a Catalunya i ésser fill de pares catalans no és suficient per a dir-se català. Ésser català és una opció, una tria. És acceptar el fet de la catalanitat fins a la darrera conseqüència. Els catalans que han desertat de llur idioma, en el fons, són homes disminuïts. No serveixen ni com a catalans ni com a espanyols.

L'espectacle més depriment del món és de veure un català que parla castellà, llevat del cas d'una necessitat manifesta.

A parlar en català hi tenim tot el dret. Massa sovint, però, oblidem que, tant com un dret, hi tenim una obligació indefugible. El català descatalanitzat, tant si se n'adona com no, arrossega tota la vida un complex, un conflicte íntim.

La conveniència del manteniment de la llengua catalana no és, per als catalans, solament un afer de cultura; és també una qüestió de dignitat i d'utilitat pràctica. La llengua catalana és l'expressió d'un poble que sent la llibertat, l'expressió d'una mentalitat franca i oberta.

Voldríem que algú fes un estudi comparatiu entre els catalans que han restat fidels a l'idioma i els qui

n'han desertat. Veuríem de quina banda han quedat la dignitat, la intel·ligència i la virilitat. La interferència d'un idioma foraster en l'àrea natural d'un poble que ja té el seu idioma, i, encara més, la imposició de l'idioma foraster amb la persecució de l'idioma del país, és un criminal acte de guerra.

(Josep Armengou i Feliu, El nacionalisme català)

BANDARRISME.

Ros: >Finalment, malgrat les circumstàncies polítiques, no és cristià plantejar-se no ajudar a altres, menys si és un germà de substracte religiós com el nostre, tant els del BNG com en Fraga, que Jesús va lloar el bon samarità... no et sembla, Ricard? (si et plau, afegeixhi un somriure que no veus i no et molestis.)

RJ: Ja veus d'on et vénen els conceptes de justícia, he he he... Si és que... és quasi genètic i no vols acceptar-ho, fins que quan et despistes per punxar-me se't veu el llautó.

Bé, jo és q tinc molta feina i ja ajud moltes causes i tinc poca mobilitat (tinc fills menors i estic una mica malalt), per tant necessàriament haig de planificar-me les energies, com tothom, però més perquè solc ser prou més activista que la mitjana, i que jo sàpia encara no pots raure a dos llocs alhora. He tingut en ma pròpia casa un munt de rodamons, exdrogates rehabilitant-se, expresoners, immigrants... (supòs que tu no perquè la feina del progrés és parlar i no fer): unes experiències altrament ben educadores per a mi i interessantíssimes (tal com descriu via Orwell a "Paris&London down&out",

ser "samarità" no és gens ensopit, discurtir amb independentistes catalans sovint sí que és ensopit i repetitiu perquè duen sacs de prejudicis provincians). No sabeu el que us perdeu per no voler ser "hermanitas de la Caridad", però com explicar-vos-ho? Impossible. Tanmateix, clar, per als progrés, el fatxa i el racista i l'integrista sóc jo, per suposat que m'he pelat el cul amb els sense sostre i d'altres amics, mentre que els progrés pontificàveu wiski en mà al pub universitari de moda i a la llisteta d'Internet, hehehehe... preciós! Sou genials!! Realment un país es basteix amb la creu, amb la creu que hem de suportar de tant b a n d a r r i s m e . Bé. Per cert, tu hi aniràs, al xapatote? Com va la teva ètica atea? (com dius que és tan o millor que la cristiana, això es demostra amb fets, que estan per veure). Esper que no et molestis, perquè en aquesta ocasió no m'has fet gens de nosa.

Potser diguis: Jo hi aniria..."Sí que ens alegrem", et respondran els gallecs. L'infern és ple de bones intencions.

Un noi li digué a un altre: -et tinc per tan amic que et regalava una bici. L'altre li diu: -doncs convida'm a una gominola. -No. -Per què? si dius! que voldries regalar-me una bici... -És que de bici no en tinc (jo crec que molta gent i especialment independentistes i ateus enraonen així: un pensament extraordinàriament desfilagarsat i centrat en...).

A mi em va sorprendre que a Castelló i a tot arreu tant jovent s'apuntassin de voluntaris a Galfcia. Què se'ls havia perdut tan lluny? Una marea de jovent. Si ho fa tanta gent, normalment no sol ser més que per qualche mena d'equivocació.

Si hagués estat Catalunya, haguesim tingut tanta solidaritat? Segur que no.

A més, què, on va Vicent, on va la gent? La solidaritat ha de ser sempre entre "espanyoles"?

I si vols informació curiosa sobre el Prestige, guaiteu g: http://www.kalegorria.net/cgi-perl/wdbi_session.pl

En fi, vosaltres mateixos sabeu com sou vosaltres (potser).

GREGARISME I INTEL-LECTUALISME

Josep: Personalment, la nació catalana, com es entesa avui es fruit de l'intellectualitat que sempre es va creure superior al poble del carrer... Jo ho veig amb mi mateix, amb tu, i també amb les paraules de Miquel. Nosaltres ensensem superiors i millors que la resta del poble... i la veritat es que donem pena... i som un grapat d'infeliços...

R: Josep,

Superiors a la gent del carrer? Jo no m'ho plantejo pas així. Simplement hi ha el que hi ha. "Els poders establerts tendeixen al control, unificació i explo-

tació psíquica de llurs súbdits" (Rubert de Ventós, independentista cristià). Perdre la individualitat pròpia i esdevenir un simple engranatge d'una màquina, és impropri de la dignitat humana" (Gandhi, independentista devot). Jo, Josep, no voldria perdre la meua dignitat per convertir-me en un clònic del que fa la majoria de gent, si cal patir patiré i punt. "El gran mal no rau en la pobresa ni en l'exploació, sinó en la pèrdua de singularitat humana sota el consumisme" (Paso-lini).

Que a ells normalment les TV els diuen més el que han de pensar, és evident. Per això som uns infeliços els qui no ens deixem manipular tant? Perquè les mosques mengin merda (informativa) també n'hem de menjar nosaltres? És que hem de ser gregaris com a borregos per a no semblar saberuts ni creure'ns superiors? L'entusiasta sempre venç l'apàtic. No és pas la força del braç, ni les armes, sinó la força de l'ànima que ateny la victòria (Fichte). Humilment t'ho dic, Josep, crec que potser hauries d'ordenar-te una mica aquestes concepcions que em pareix les tens molt entremesclades (com la gran majoria de la gent). "Cal patir allò que els altres ignoren, quan estimes com els altres no en saben. No hi ha recompensa per a certs patiments, i és menester de sofrir-los sens esperar-ne la recompensa" (M. Maeterlinck, 1862-1949, escriptor flamenc). "Un heretge és algú qui guaita amb els ulls propis" (Gottfried Ephraim Lessing). Ens cal una mica de claredat analítica, encara que sia dura i ens faci patir, és part de portar la nostra creu. Si la realitat és dura no per això ens hem d'apuntar al borreguerisme en fals, "duts pel príncep de l'aire" diu l'apòstol. Si cal patir i dur el vituperi de Crist, de la veritat, de les veritats, no és negatiu dur-lo. No confonguem les coses, que l'afer és molt important.

Donem pena? Per què en som pocs? Aleshores la veritat i el sacrifici faran sempre pena. I què, si en fan? El coratge és acceptar la creu. Sense creu no hi ha corona ni sense espines glòria, deia William Penn. La vida és dura. També és dura per als borregos que es creuen totes les mentides, per a la plebs que vitorjava Hitler, Stalin o Operacion Trumfo o la Seleccion aPPañola, i amb una diferència: nosaltres almenys sabem una mica com és la realitat, ells en canvi no tenen tant d'interès en aquestes qüestions perquè no volen ser "raros" ni volen pensar massa: on va Vicent? On va la gent. Borregos. "Res no dona tanta pena a la gent com haver de pensar" (Martin Luther King Jr., líder no violent i pastor baptista negre). "Existeix un principi que es resisteix a tota informació, que mai no deixa de mantenir l'home en una ignorància perenne... És el principi de desestimar allò que mai no s'ha esbrinat" (Herber Spencer). "Les grans ànimes tenen voluntats; les dèbils sols desitjos" (Pro-

verbi xinès).

PURISME VERSUS REALITAT.

Sempre defugint la realitat adversa: la tàctica de l'estruç. Els somnis com a coartada.

"P.PRESTIGE": "Creo que hay alarmismos muy poco justificados" (Aznar, 28.11.02) "Afortunadamente, la rápida intervención de las autoridades españolas alejando el barco de las costas, hace que no temamos una catástrofe ecológica, como ha sucedido en otras ocasiones, ni prevemos grandes problemas en las aguas españolas ni para los recursos pesqueros" (Arias Cañete.16.11.02). DIMISSIÓ DEL CORRUPT MATAS, DEL CRIMINAL FRANQUISTA FRAGA (GASTEIZ 76, 6 JOVES OBRERS). VÁYASE, SR. ASNAR!!!!

Joe: Escolta, Què ens emboliques amb el PP i el govern espanyol?

Ja.: Ja sou majorets, crec, s'embolica qui es deixa. Esper no sia l'estil de cap dels presents.

Joe: És que hem de ballar al so que toquen els mèdia espanyols??

Ja.: Un fet curiós i que potser tingui alguna relació és que fa alguns mesos estem penjant pasquins antiPP (sabeu?: aquí patim majories absolutes del PP, que és qui ens governa EN LA REALITAT, qui ens fot negrers d'encarregats al treball, qui contrata gorilles feixistes, qui ens fot teledeixalles amb els nostres diners, qui deixa escoles i línies en català sense professorat preparat, etc. etc.) on relacionem la bandera espanyola, el franquisme i el PP i us puc assegurar que el nombre de jovenets amb banderes espanyoles ha baixat sobtadament molt. Deu tenir cap relació? No ho sé, però tot podria ser. La lluita és en la realitat, no en somnis. I la realitat té un nom: el PP. A mi em sona el que dieu a la malaltia juvenil de l'independentisme que diria en Lenin.

Joe: Els catalans no hem d'abogar per la dimissió de cap president espanyol, sinó per la separació de Catalunya d'Espanya i França!

Ja.: Al País Valencià sols un 2% de la població és independentista, a les Illes no en deu fer més del 10-15%. Tu parla'm de les teves activitats diàries i podem estar parlant d'alguna cosa real. De fet en aquesta llista hem parlat de projectes en algunes ocasions i, que jo sàpiga, no hem enllestit mai res. Això és prou indicatiu del grau d'implicació real de l'independentisme en general. Breu: Digues el que fas i et diré quant independentista ets. Fets i menys teories ultrapuristes en l'abstracció.

Llibertat i Catalunya! Joel

J.: Sí, però en la Catalunya real, PV i les Illes inclòs.

A.: Molt ben dit Joel. La nostra tasca es, única i exclusivament, la independència de Catalunya. El que fan l'Aznar i el Fraga, no es pas el nostra pro-

blema.

Ja.: Vius fora de l'Estat espanyol? Aleshores no és potser el teu problema, sols és el problema de la Catalunya esclava: Potser tens raó a la teva manera.

Per a mi personalment, que no visc en una torre d'ivori com potser uns altres, sinó que treball, vaig al bar, veig joves plens de banderes espanyoles parlant d'Operación Triunfo en castellà constantment, etc...és la tortura i la guerra psicològica de cada dia.

Jo visc en la realitat prosaica, la que gesta els vots i els destins, i és que no tinc prou diners per viure en una torre/xalet al camp escoltant Catalunya Ràdio, llegint l'Avui i bevent Priorat com segurament alguns de la dreta independentista, en una bombolla d'irrealitat. Doncs no: jo parl català als xinesos i als berbers i a les àvies castellanoparlants, i enganx fulls i deix premsa independentista als bars, i n'imprimisc. En fi, cadascú faci el que cregui honest, i, sobretot, sia digne i valent per plantar cara a les realitats i no viure de somnis, esport nacional de l'independentisme

català (altrament tan còmode per no fer quasi res, com és ben fàcil de veure per a tot aquell qui vulgui veure: certs purismes són una bona excusa purista per no frotre brot en moltes coses, ja ens coneixem, i de molts anys).

Per cert que ara són les hores baixes del PP i els especialistes en marketing i propaganda diuen que és en aquestes ocasions on podem vèncer fàcilment l'enemic que, almenys ací al PV és sobretot el PP, un partit espanyol i espanyolista que ens governa amb algunes majories absolutes, que altrament ens mereixem i ens hem guanyat a pols per idiotes, inútils i covards.

Però, clar, els nostres independentistes, d'aquestes coses de geoestratègia i tàctica no sols no tenen ni idea, sinó que llur supèrbia els fa ni tan sols voler-ne tenir idea i fugir sempre d'estudi i romandre en perpetu Alzheimer i oblit, i llur desídia els fa no voler implicar-se gaire en lluites reals, com més abstracció, més còmode, més excuses de malpagador i més perfectes són en llurs somnis desvagats i estrambòtics.

Que Catalunya desaparegui (en la realitat, of course!: eixa gran oblidada!) i s'enfonsi en la misèria a alguns us impor-

ta tant com a en Gaspart que el Barça baixi a segona. De fet, alguns, raoneu igual.

Atentament, Jaume.

"SOLIDARIDAD CON ESPAÑA": RUTINA CATALANA.

O.: el que no tinc tampoc clar és perquè els hem d'enviar cap més solidaritat, a part dels 2 bilions de pessetes de dèficit fiscal que tenim els PPCC. no és ja prou solidaritat? què en penseu d'això?

R.: Jo no solc fer aquesta mena de solidaritats "nacionales". És que sols hem de ser solidaris amb els "españoles"? El que hem menester sobretot és d'autosolidaritat catalana (el que passa és que el catalanisme sol ser tan ensopit i rutinari que això certament fa mandra: personalment jo m'ensopesc prou amb catalanistes, és gent amb poca imaginació, malgrat que creuen tenir-ne: deu ser en privat; i a més prou d'ells s'estimen el blasme per l'esquena i els somriures de conill i moltes coses avominables per l'estil que en fan fugir la gent).

Altrament, m'ha xocat que tant i tant jovent vulguin anar a torcar xapapote a Galícia, si l'accident hagués passat a Cata-

lunya crec que no hi vindrien tants -ni molt menys. I és que la falta d'imaginació crea manca d'autosolidaritat i, doncs, manca d'una mínima autoestima (i, per compensació, manca d'autocrítica, que es tradueix en ensopidíssima rutina), i és normal que ningú no vulgui suportar gent ensopida, més si, damunt, "ellos" ens estigmatitzen amb catalanofòbies i campanyetes sistemàtiques.

Per tot això i pel que tu dius i perquè hi ha gent en molt pitjors condicions que els gallecs jo mai en la vida crec que no m'hi hauria apuntat de voluntari. Cadascú que es peli les pròpies peres.

"...és un bon català aquell que es des-catalanitza...per a ser, cal que no siguis" (Manuel de Pedrolo, autor d'"Algú sota l'altre") "...han reduït (els catalans) a lluitar per totes les causes, menys per la seva" (Jordi Romaguera). "En el colegio nos decían que los indios eran haraganes, mala gente... Se les excluía socialmente. Imagínese... ¡Yo evitaba que mis amiguitos viniesen a casa para que no vieses que vivía con una india! -la seva àvia era guaraní-" (Adolfo Pérez Esquivel, argentí Premi Nobel de la Pau, La Vanguardia) Ω

La situació de les llibertats, civils i nacionals, cada dia va de mal en pitjor. L'espirit autoritari i uniformitzador del govern espanyol, i molt principalment del seu president, ho empudega tot. Fins i tot, aquesta ideologia, està fent malbé el futur amb pau i tranquil·litat. L'alergia a la pluralitat lingüística, cultural, política i econòmica, és el tret més significatiu del cap de l'executiu amb seu a Madrid. I el pitjor de tot és

ANIMADVERSIÓ

que aquest personatge, que diu que no es tornarà a presentar, (ja veurem si no és el cap de llista dels conservadors espanyolistes al parlament d'Estrasburg) té la clau absoluta per decidir qui ha de ser el seu successor. I és clar, observant com està el socialisme hispànic -potser en aquests moments la millor definició de socialisme a l'Estat Espanyol

és la d'aquell, llunyà en el temps, ministre gavatx que argumentava que el socialisme és el que fan els socialistes -fa venir molta basarda pensar que un personatge tan sinistre com Major Oreja, com a exemple paradigmàtic de la millor herència aznarista de la més dura extrema dreta, pugui tenir una majoria per anihilar encara més les nacions sense

estat. En qualsevol cas, els dos grans partits polítics espanyols, encara han de superar aquest esperit dictatorial i/o uniformitzador tan franquista. Aquesta animadversió cap a un model mínimament federal i obert, que respecti els drets històrics de les nacions sense estat de la Península Ibèrica. Ω

JOSEP M. LOSTE

LA CENTRAL DE TXERNÒBIL CONTINUA ESSENT UNA AMENAÇA PER A TOTA EUROPA

El 26 d'abril, les organitzacions ecologistes de Catalunya, juntament amb les de la resta de l'Estat van recordar el major accident de la indústria nuclear civil i van denunciar que 12 anys després de la tragèdia no s'ha aconseguit encara tancar la central.

La situació actual del complex nuclear de Txernòbil és força preocupant:

Després de l'accident els portaveus de la indústria nuclear occidental, i molts polítics, van declarar que els reactors tipus RBMK (els que hi han instal·lats a Txernòbil) són "inherentment insegurs" i que havien de ser tancats tan aviat com fos possible.

L'Agència Internacional per a l'Energia Atòmica (IAEA), ha manifestat en diverses ocasions la seva preocupació pel deteriorament de les condicions dels reactors n° 1 i n° 3 de la central de Txernòbil (el reactor n° 4 va saltar literalment per l'aire i el n° 2 va ser aturat en 1991 després d'un seriós accident).

El tancament definitiu del reactor número 3 —que és el que el govern d'Ucraïna es disposa a obrir— estava pre-

vist per a finals de 1998. A la darrera inspecció realitzada es van detectar un total de 338 desperfectes i fallides de funcionament. El Banc Europeu pel la Reconstrucció i el Desenvolupament (BERD) i el Grup dels 7 (G-7), han demanat al govern d'Ucraïna que aturi la seva posada en marxa.

El "sarcòfag" que recobreix les restes del reactor n° 4 està en un estat lamentable, amb esquerdes que permeten la filtració d'aigua i amb risc d'enfonsament. Aquesta construcció té un mur en comú amb el reactor n° 3, que està en reparació i es pretén reobrir en maig, amb la qual cosa existeix el risc d'un segon desastre si el "sarcòfag" s'enfonsa.

Malgrat aquesta tenebrosa perspectiva, s'ha trigat gairebé deu anys en signar (20 Dic. 1995) un acord de tancament de Txernòbil entre el G-7, la Unió Europea i el govern d'Ucraïna.

Aquest acord contempla una reforma dels sistemes de seguretat del reactor n° 3 que li permetin continuar operant fins l'any 2000; no menciona res respecte al reactor n° 1 —el més antic i el més perillós—, que va ser tancat al

1996 i la construcció d'un nou "sarcòfag" en torn al reactor n° 4.

Per a tot això, juntament amb el futur desmantellament dels reactors, s'assignen 349 milions de dòlars, mentre que el cost estimat es de 4000 a 10.000 milions de dòlars. Per altra part es preveu un crèdit de EURATON de 890 milions de dòlars per completar la construcció de dos nous reactors nuclears: Kmelnitsky 2 i Rovno 4.

Es a dir, que no hi ha diners per tancar Txernòbil però sí per construir una nova potència nuclear, quan el consum d'electricitat en Ucraïna ha disminuït en un 34% entre 1990 i 1994 i el Banc Mundial considera previsible una disminució posterior d'entre un 15 % més de 1995 a l'any 2000. Es a dir l'equivalent a 3 vegades la producció elèctrica de Txernòbil.

L'actual política de la UE i el G-7 respecte a la seguretat de les centrals nuclears de l'Europa de l'Est consisteix en col·locar "pedaços" als reactors declarats anteriorment com a inacceptablement insegurs (Kozloduy, Bulgària, etc.), així com la financiació de cons-

trucció de noves centrals. Ambdues activitats són encarregades a empreses nuclears occidentals (EdF, KWU/Siemens...) que d'aquesta manera són subsidiades en un moment en que pràcticament s'ha paralitzat la construcció de noves centrals nuclears en els països del primer món.

Tot això, a més, en contra de les recomanacions del Banc Mundial i la IAEA sobre la necessitat de tancar els 25 reactors més insegurs de l'Europa de l'Est i l'ex-Unió Soviètica, basant-se en que les estimacions del cost de modernitzar-les pujaven a 24.000 milions de dòlars, front als 18.000 milions de dòlars, que costaria tancar-les.

A tots els nivells es reconeix que la central de Txernòbil és una amenaça permanent per a tota Europa, no oblidem que el núvol radioactiu va recórrer 2000 Km abans de ser detectat. El que aquestes centrals romanguin obertes fins l'any 2000 i es pretengui substituir la seva potència per altres centrals nuclears en contra de, fins i tot, criteris econòmics, és una victòria dels grups de pressió nuclear sobre els representants polítics. Ω

L'ANTIFEIXISME A MALLORCA. IX LLIBRE (Les lluites dels anys noranta)

Literatura catalana i resistència antifeixista (i II)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

“Miquel és un exemple de bondat, de sentit de les relacions humanes i de conviccions socials. És un escriptor vocacional, de clares intencions, que ningú mai no podria tòrcer en el seu propòsit de denunciar les injustícies i la pobresa moral de la societat d'avui” (Josep Melià)

En Josep Melià, capare del nacionalisme illenc, les obres del qual ja repartíem quasi clandestinament a finals dels anys seixanta, sempre m'ha fet costat, i, malgrat les evidents diferències polítiques que teníem, el nacionalisme i la defensa de “lo nostro” és el que en tot moment ens va unir en contra de colonitzadors i reaccionaris. Ell va ser qui -amb altres membres del jurat- em lliurà l'important premi de narrativa “Ciutat de Manacor 1973” (un dels més importants que es concedien en català en la dècada dels setanta). Record a la perfecció la seva assistència a la presentació de la meua obra *El cadàver* editada per Pagès Editors i representada l'any 1996 en el Teatre Principal de Ciutat. Igualment aquesta obra era representada (l'any 1998) a nombrosos indrets del Principat i estrenada a Barcelona en la sala Gespa. Lluny de les misèries dels envejats, dels eters portadors de l'odi que tots coneixem, escrivia en el *Diari de Balears*, tot encoratjant la tasca literària de qui signa aquest article:

“Miquel López Crespí deu ésser, molt probablement, l'únic escriptor vertaderament professional del país. Gràcies als premis literaris, als quals acudeix amb fortuna i amb molta regularitat, i que habitualment sol guanyar, en López Crespí ha trobat una manera molt noble de guanyar-se la vida. Amb les seves obres literàries -poesia, narrativa, teatre- en López Crespí deu ser l'escriptor amb més premis en el seu actiu de tot el territori lingüístic.

L'altre dia presentà una obra de teatre titulada *El cadàver*, obra concebuda com a homenatge a **Emili Darder** i en la qual hi ha bona part dels elements de la literatura progre i republicana. L'obra m'ha interessat força. Damunt un escenari concebut d'una manera abstracta quatre dones parlen amb un mort i reviu tota la història recent de la Guerra Civil espanyola ençà. No hi manquen les urbanitzacions, ni l'especulació de terrenys, ni el negoci hostaler. Els personatges tenen vida i sentiments propis. Vaja per endavant la nostra enhorabona a un autor tan prolífic i eficaç”.

I més endavant, el mateix Josep Melià, amb motiu de la publicació de

la novel·la *L'Amagatall*, escrivia, des de la seva secció “Quadern de Col·lectors” (que sortia cada diumenge en el suplement de Cultura de *Diari de Balears*): “Miquel López Crespí deu tenir el ‘record Guinness’ mundial de guanyador de premis literaris. El recent guardó del premi Miquel Àngel Riera, amb una novel·la dita *L'Amagatall* ens dóna ocasió de retre un tribut d'amistat a un autor tan prolífic com bona persona. Més enllà de l'anomenada de maldit, o sia, inestable, Miquel és un exemple de bondat, de sentit de les relacions humanes i de conviccions socials. És un escriptor vocacional, de clares intencions, que ningú mai no podria tòrcer en el seu propòsit de denunciar les injustícies i la pobresa moral de la societat d'avui”.

El secretari general del PSM, el polític de l'esquerra nacionalista que actualment és conseller d'Agricultura del Govern Balear, també ha deixat constància d'aquesta solidaritat amb els nostres intel·lectuals i la nostra literatura. Igualment (com feia Josep Melià quan era entre nosaltres), lluny de qualsevol mena d'enveja o ressentiment per l'èxit dels altres, l'historiador i màxim dirigent del nacionalisme d'esquerres mallorquí escrivia recentment:

“Miquel López Crespí en els seus textos literaris, però també en els seus articles, transpuava un món cultural nou i uns fonaments ideològics originals. Sorgia un escriptor de vena, rebel, amb un instint vital d'insubmissió, impregnat d'una història, la seva, a la qual no volia renunciar: la del seu pare, pres per antifranquista, picant esquerra a les carreteres; la d'una avior de pagesos de sa Pobla, aferrats a la terra i al treball; la d'una Mallorca de la postguerra trista i en blanc i negre, com la de No-Do, i la d'una Mallorca turística, més acolorida, que estava engegant totes les altres.

“En Miquel escrivia a la premsa diària articles de crítica literària, defensava abrandat el compromís social de l'escriptor, segurament en posicions no massa llunyanes del realisme social, i adesiara ja començava a guanyar qualque premi. Miquel López Crespí, sobretot, ens aportava referències culturals de primera necessitat: Maiakovski i Bertolt Brecht, però també Joan Brossa o Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Entre línies, en aquells escrits sobre literatura francesa o nordamericana, hi enteníem missatges d'inequívoca vocació política, missatges d'heterodoxia que passaven per malla als censors i, a vegades, també als lectors. El paisatge no era gens engrescador: el vell dictador agonitzava, pels diaris sabíem que hi

Lluís M. Xirínacs i Miquel López Crespí: dos dels màxims representants de la lluita per l'alliberament nacional i social dels Països Catalans. Només els nazifeixistes mallorquins i espanyols els ataquen sense treva ni descans.

havia indrets on s'aixecava un veritable clam per la democràcia, i miràvem al nostre entorn i vèiem una societat conformada i indiferent. Les plomes de Josep Maria Llompart, Gregori Mir, Miquel Ferrà Martorell, Miquel López Crespí o d'Antoni Serra, en aquest context tan empobrit, duïen a terme una funció importantíssima”.

I una mica més avall continuava:

“Més tard, quan vaig conèixer en Miquel més de prop, i vaig passar de lector a amic, em vaig adonar de la seva vasta formació. Ho llegia tot. A la seva casa els llibres s'hi acaramullaven per tots els racons, i s'hi podien veure els títols més introbables en aquell període final del franquisme. Cada viatge havia estat dedicat a explorar llibreries, cada contacte havia estat aprofitat per conèixer autors i tendències. La novel·la, el teatre, la poesia i l'assaig, en totes les llengües, componien un univers amplíssim. I els joves que podíem entrar en aquell sancta sanctorum li demanàvem llibres. Aquesta va ésser la causa, en aquells temps de febril curiositat intel·lectual, que part d'aquella magnífica biblioteca s'escampàs per aquí i per allà, i a en Miquel li costàs de recuperar molts d'exemplars valuosos”.

“T'escric aquestes breus línies per agrair-te els teus articles de suport a la política de normalització lingüística que du a terme el Govern, com el Llibre de pregàries, que confii poder llegir en profunditat ben prest” (Francesc Antich)

També Francesc Antich, president de les Illes Balears escrivia (6-XI-01): “Estimat Miquel: t'escric aquestes breus línies per agrair-te els teus articles de suport a la política de normalització lingüística que du a terme el Govern, com el *Llibre de pregàries*, que confii poder llegir en profunditat ben

prest.

“De moment, només he tengut temps de llegir-ne per damunt una sèrie de poemes que m'han agradat molt, perquè en ells parles d'un tema que sempre m'ha afectat molt, el del paradís perdut de la infantesa, és a dir, del passat i de l'oblit.

“Per cert, m'agradaria saber a quin llibre i a quin poema de Miquel Martí i Pol pertany el vers que cites en donar entrada al teu poema “Paorós reialme de llum pàl·lida...”; em referesc al que diu “El progrés, diuen, és irreversible”.

“Et reiter el meu agraïment i et desitjo que continuïs tant amb la teva prolífica tasca de creador, com d'intel·lectual compromès amb el teu temps i amb el teu país.

“Rep la meua salutació més cordial. Francesc Antich i Oliver, president del govern de les Illes Balears”.

Antoni Mir, el president de l'organització cultural de les Illes més prestigiosa en defensa de la llengua i la cultura catalanes, l'OCB, em feia arribar (en carta enviada a tots aquells professionals que havíem participat en la campanya d'enguany en favor de la llengua catalana i de l'autogovern) el següent missatge d'encoratjament: “Miquel López Crespí. Vàrem llegir el vostre excel·lent article referent a l'estat de la llengua i a la convocatòria de la Cadena Humana del 8 de maig, i volem agrair-vos la vostra contribució al debat públic i a la coneixença popular de les justes reclamacions de la Diada per la Llengua d'enguany, tan importants per al futur de la identitat del poble de Mallorca. Ens plau fer-vos arribar un fascicle publicat a *El Mirall* 102, ‘Especial Diada’. Amb agraïment, us saluda. Antoni Mir Fullana. President de l'Obra Cultural Balear”.

I Miquel Ferrà escrivia en *El Mirall* (la revista de l'OCB): “Parlar de Miquel López Crespí (sa Pobla, 1946) és parlar de l'ofici d'escriptor i alhora de la vocació literària irrenunciable. En

Miquel escriu els primers llibres i articles a finals dels anys seixanta, tasca que no ha deixat encara en apropar-se aquest final de mil·lenni. La narrativa dels setanta va tenir molta importància en la formació d'un pensament crític davant la realitat mallorquina. Gabriel Janer Manila, Llorenç Capellà, Antoni Serra, Miquel López Crespí, Antònia Vicens, Guillem Frontera, etc., oferien una obra molt útil en un moment on hi havia poc on agafar-se per interpretar una societat en canvi accelerat.

A diferència de l'escriptor que porta una existència tancada, rutinària, anodina i cerca en la literatura l'espai a les seves neures i depressions, tot confiant en què el seu art el treurà un dia del seu racó excessivament ombrívol, Miquel López Crespí és un autor completament diferent. És, sens dubte, un novel·lista dinàmic, compromès amb la societat, amb una gran coherència batejant entre la seva escriptura i els actes de la seva vida, conreador d'una literatura de lluita i denúncia, que fa de la seva obra l'exercici de cada dia. Aquest és el cas de Miquel López Crespí, que ha guanyat al llarg de la seva trajectòria la majoria de premis existents en els Països Catalans i

altres de la resta de l'Estat".

Poca cosa poden fer els grupuscles falsament nacionalistes i d'extrema dreta contra els nostres autors quan la plana major de la cultura catalana, de la política nacionalista i d'esquerres, de les organitzacions culturals és amb els escriptors mallorquins

No vull deixar de ressenyar, en aquests moments de forta campanya de l'extrema dreta falsament nacionalista (determinats grupuscles antiesquerrans) el que em deia la meua bona amiga Fanny Tur, consellera de Cultura del Consell d'Eivissa i Formentera: "Ben-volgut Miquel: t'agraesc la tramesa de l'article que publicares a L'Estel de l'1 d'agost d'enguany. Els records de l'Eivissa que tant t'agradava d'anys enre (que tant ens agradava a tots) en la qual els turistes encara no es notaven gaire, però hi eren ben vistos i servien per augmentar els migrats ingressos de la població d'Eivissa i Formentera... Quants de desastres ecològics i urbanístics irreversibles des de llavors ençà!

'Et felicito per la teua obra literària

-i social!- que tant de bo està fent en aquesta societat que està majoritàriament tan mancada de rumb. Tenc un bon record de la presentació de Rituals i de la posterior vetllada, de conversa compromesa, aquell vespre de poc abans del darrer dia de Sant Jordi.

'Ben cordialment, la consellera de Cultura, Fanny Tur i Riera".

Hem començant parlant de la importància de l'ajut i suport als escriptors catalans de les Illes, al paper fonamental que han fet i fan els intel·lectuals i polítics que no volen saber res de l'odi, la mentida, la calúnnia i la manipulació contra la intel·lectualitat de les Illes. Poca cosa poden fer els grupuscles falsament nacionalistes i d'extrema dreta contra els nostres autors quan la plana major de la cultura catalana, de la política nacionalista i d'esquerres, de les organitzacions culturals és amb els escriptors mallorquins. Però crec que també té una importància cabdal -com he indicat en altres articles- la població en la meua formació i en el posterior desenvolupament de la meua obra literària (i també en el meu tarannà de lluitador antifeixista i independentista). I de com han estat els oblidats homes i dones de sa

marjal els qui -amb el seu exemple en servir la nostra llengua- m'han ajudat a no cedir mai en la tasca de defensa i promoció de la cultura catalana, en la necessitat de ser matiners en la feina (com ho són els treballadors i treballadores del meu poble) i a no claudicar en cap moment malgrat que les dificultats siguin grosses i semblin insuperables. La norma ha de ser no fer mai cas als covards i calumniadors, a la colla d'envejosos que malden, ben inútilment, per criminalitzar l'intel·lectual progressista de la nostra terra. Sabem que el que molesta és la feina feta, la lluita per mantenir sempre encesa la flama de la República, el socialisme i la independència dels Països Catalans. Però aquest és el nostre compromís i per això els atacs, les mentides i calúnnies dels reaccionaris. L'extrema dreta falsament nacionalista sap que només pot esperar la derrota, el fracàs de totes les seves terribles conspiracions contra la intel·lectualitat catalana. Aquest és el motiu autèntic de la seva ràbia i desesperació, i per això els atacs infantils i provincians contra els membres de l'AELC, contra els escriptors mallorquins que són a l'avantguarda del nostre deslliurament nacional i social. Ω

Membres del nou govern de les Illes: José M. Rodríguez

Rodríguez i la destrucció de Ciutat: records d'una assemblea

José M. Rodríguez comparegué davant de la nostra assemblea content i rialler. L'assemblea informativa era en el Centre Cultural de S'Escorxador. Hi hagué xiulos i crits contra el regidor que amenaça, vist i comprovat el que s'esdevé a Palma, fer malbé la nostra ciutat. La gent estava indignada pels arbres desapareguts en el carrer Ausiàs March, per les molèsties causades per a construcció dels aparcaments de Santa Pagesa. S'informà de cruïlles en els edificis, de persones que no podien dormir, de comerços sense poder atendre els clients per tenir el carrer tancat.

Dins l'ambient es palpava la ràbia per les molèsties que ocasionaven les obres de l'aparcament. Alguns propietaris d'edificis antics ja havien detectat els primers problemes en les parets i els fonaments de les cases. Tothom temia pels fonaments d'unes finques construïdes en una època en la qual no era previst que en el futur es bastissin obres de tal envergadura. A tot això s'havia d'afegir els carrers tallats a la circulació, el desviament de vehicles, les pèrdues econòmiques causades als comerços... El llistat de greuges contra l'Ajuntament es feia infinit.

En una reunió anterior el regidor del PP s'atorà una mica. Però José M. Rodríguez prometé contestar a totes les preguntes en la propera assemblea. I comparegué davant els veïns de la zona amb triomfal acompanyament de grans cartells de propaganda multicolor. El verd era el color predominant en els grans dibuixos que informaven de la construcció del nou aparcament de Santa Pagesa.

Però tornem a l'assemblea que fa un temps convocà aquest regidor. José M. Rodríguez entrà a l'interior del Centre de Cultura de S'Escorxador com Manolete quan sortia a torear els braus. De seguida que començà a parlar hom s'adonava perfectament que ens trobàvem davant un polític experimentat capaç de vendre una tona de sardines en

José M. Rodríguez.

mal estat a les peixateres del Mercat de l'Olivar o un tren de vaques boges a la Conselleria d'Agricultura.

En la xerrada que comentam repetí per enèsima vegada la seva famosa i històrica frase: "Nunca he visto hacer una tortilla sin romper un huevo". Arribats a aquest punt la gent ja començava a veure elefants voladors, que diria l'amic Antoni Serra. Mai no havíem sentit una intervenció tan surrealista. José M. Rodríguez sap vendre bé la moto. El seu discurs arribà a alts nivells de literatura de ciència-ficció. Ens va prometre una zona de verda de... vuit mil metres quadrats! I, no mancava més, més arbres que abans de les obres.

Per si no bastassin aquestes explicacions, el senyor Rodríguez tengué l'humor de definir com a "mítings" sense sentit les assenyades intervencions d'alguns veïns del barri i es dedicà a blasmar, com l'esquerra oficial en temps de la transició, contra la "democràcia assembleària" i la participació dels ciutadans en les decisions de l'Ajuntament. Sembla que al senyor José M. Rodríguez no li agrada la fiscalització pública de les activitats municipals. Més d'una vegada -quan li digueren que ell era allà per servir-nos ja que els ciutadans el pagàvem- ens va treure que ell era un polític elegit per majoria. Apa! Mai no m'ho hagués pensat que en anar a defensar la nostra ciutat feta malbé per tantes obres irresponsables em trobàs amb un discurs semblant. Les reunions i assemblees dels ciutadans de Palma, ja ho sabem, poden esdevenir perilloses, sobre tot quan l'ajuntament fa les coses malament i no consulta amb els veïnats.

De totes maneres el motiu de l'article era únicament per deixar constància de la multitud de promeses fetes pel senyor Rodríguez. Més de dues-centes persones sentiren els juraments d'aquest polític que, si no anam vius, ens deixarà la nostra ciutat tan desfeta que ningú no la reconeixerà mai més. Ω

(Miquel López Crespí)

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE TOT CATALUNYA

APOGEU DE L'ESPANYA
NEGRA: ANYS 1572

PER RICARD COLOM

E com els espanyols reescriuen la Història.

Els capítols de Sta. Fe els Catòlics concedien a Colom un 10% de totes les possessions que descobrís en el seu viatge. Lluís de Santàngel, ric home valencià tresorer de la Confederació catalanoaragonesa, pagava l'expedició.

Quan els Catòlics s'adonaren de què havia descobert Colom, maniobren per fer-se arrere en això del 10%: era massa.

En aquella època Castella tenia uns 8 milions d'habitants i la Corona catalanoaragonesa sols un milió, en molta inferioritat política i militar (Fernando, anomenat "catalanote" i "viejo catalán" per la xenòfoba aristocràcia castellana deia: *la boñigas de Castilla son oro en Aragón*). Fou aquest "catalanote" qui, segons el mateix Felipe II, preparà i dissenyà el gran Imperi dels Àustries.

Castella anà maniobrant durant els pròxims anys per a quedar-se en exclusiva amb tot l'or americà.

Llegiu aquest documentat estudi d'en Puigneró i Bilbeny: <http://www.unitat.org/colomn.htm>

Durant els Àustries tot llibre sobre Amèrica era estretament vigilat, censurat i reescrit, els vaixells sistemàticament escorcollats a fi d'amagar el gran Genocidi contra els amerindis, amb més de 100 milions de morts en dos segles, més a muntó més també després fins i tot en els actuals Estats jacobins criolls igualment racistes: www.laneta.apc.org/cdhbcasas/. D'això en digueren la "leyenda negra inventada por los luteranos".

"Espada de infieles, martillo de herejes y forja de Imperios", però en realitat "picaros, soplones, inquisidores y caciques". Ja els coneixem, no cal ni que ens ho expliquin. Allò negre són els fets, no pas que en parlin i sien coneguts: la dita "Leyenda Negra", que, segons la propaganda de l'espanyolisme enracinat oficial són "exageraciones de los enemigos de España" i del complot judeomacònic, és la pura veritat coneguda arreu del món, excepte a l'Estat Espanyol, on les autoritats i la burocràcia espanyolistes sempre han maldat de moltes maneres per amagar, sota una obsessiva censura i manipulacions obscurantistes, els propis tenebrosos crims que tan clarament els denuncien a la llum de tot el món. Parlem d'uns fets que, a més a més, qualsevol pot conèixer -si vol- estudiant i ajuntant dades històriques que no tenen cap doble lectura possible i que són clares com el sol del migdia.

"Estim la Llibertat,
i l'estim més a mesura que conec millor
la submissió del poble
a l'esclavatge, a l'opressió i a la tirania,
i a horribles ídols del passat
que brillen, lluits pels rescacs llavis
dels esclaus.

Però, en aquest amor per la Llibertat, també estim aquells esclaus, perquè cegament van besar els morros de bèsties ferotges, en calma i beneïda inconsciència, sense sentir el verí dels escurçons i cavant, sense saber-ho, llurs tombes amb llurs pròpies ungles".

(Jubran Khalil Jubran, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

- 1-5-1572: Mor el Papa Pius V.
- 13-5-1572: El bolonyès Hugo Buoncompagni (*1502) és escollit Papa, amb el nom de Gregori XIII. Havia estudiat dret i treballat com a professor a Bolonya durant uns anys.
- 24-5-1572: Les vil·les de Mons i de Valenciennes són en mans protestants.
- 25-6-1572: Rodrigo de Cieza, hereu de Cieza de León ("Crónica del Perú", 1553) no pot atènyer la llicència d'impressió per a estampar-ne la continuació: la censura continua endurant-se. Felipe II governa com un dictador totalitari, sols limitat en part per les lleis forals.
- 1572-1585: Papat de Gregori XIII, fanàtic justificador del genocidi antiprotestant sota les formes més bestials. El seu nom, tanmateix, va unit a la reforma del calendari (calendari gregorià que s'utilitza a gairebé tot el món), que es va fer amb la col·laboració de científics prestigiosos de l'època, i que fixa l'any en 365 dies, 5 h., 49' i 12".

1572: Els cavallers de Perpinyà accedeixen al govern municipal.

El Consell de la ciutat de València concedeix una ajuda de 50 lliures a Joan Plaza, primer catedràtic d'Herbes i principal figura de la botànica valenciana del segle XVI, per herboritzar diverses muntanyes, entre les quals la serra Mariola.

El científic valencià J. Munyoc fa uns estudis de la Supernova, publicats a requesta de Felipe II, traduïts al francès, que li donen gran fama internacional.

Ferran de Lloaces funda el Col·legi universitari o Seminari de Tarragona.

Jaume de Cordelles redacta els primers estatuts del Col·legi de Cordelles, que resta sota protecció reial.

Corts de Navarra: Continuen queixant-se contra els militars castellans perquè "amenazan a los Pueblos, que si no les dan lo que piden les echarán de aposento a toda la compañía", típic sistema d'ocupació militar castellana: impostos salvatges i directes en espècies.

Dom Joan d'Àustria pretén el tractament d'alta i la concessió del títol d'infant reial.

Publicació d'*Os Lusíadas*, poema èpic del portuguès Luís de Camoëns.

Entre els *rebels* esdevinguts pirates hi ha molts canals que ataquen vaixells anglesos i d'unes altres nacions amigues, i Elizabeth I els treu el privilegi d'utilitzar els ports anglesos per atacar els espanyols.

Gloriosa Escomesa dels Wasser: Desesperats per disposar de ports, els *Pidolaires del Mar* capturen el port de Brill (Brille, Brielle) en Zeeland (els castellans tenen avantatge per terra però no per mar): primer gran èxit dels *Pidolaires*. Holanda i Zelanda es subleven contra Felipe II: revolta general als Països Baixos contra els governants i les forces militars espanyoles a Holanda, Güeldres, Utrecht i Frísia. 18.000 persones hi són executades pels espanyols durant el llarguíssim conflicte intermitent de quasi un segle. Holanda i Zeeland trien el Príncep Willem van Oranje, el qual no és cap monarca sinó un magistrat d'una República, la sobirania resideix en una assemblea i açò implica certa democràcia a la moderna. El nom de la magistratura es 'Stadholder'. Es tracta de la primera gran revolució demoburguesa triomfant, en una duríssima i llarguíssima guerra contra el monstruós hispanopapisme.

Sols la ciutat d'Amsterdam vol romandre súbdita de Felipe II i, fins i tot, ajuda els espanyols a prendre Haarlem. Però els *Pidolaires del Mar* comencen a actuar -trenquen dics per fer pujar les aigües- i Amsterdam queda aïllada.

Els castellans, obstinats, estableixen un *Camí Espanyol* per territori Habsburg, o sia per Europa Central, a fi d'aprovisionar l'exèrcit d'ocupació, els anomenats 'tercios'.

Introducció dels jesuïtes a Àustria.

Pacta Conventa: Llibertat de culte a la noblesa polonesa i lituana, malgrat el rei ultracatòlic.

Isaak Luria (1533-72), cavallista i místic jueu, mor.

Fi de la resistència inca contra la invasió espanyola.

9-7-1572: Onze franciscans del convent de Gorcum (Països Baixos) a més d'altres vuit sacerdots i religiosos són morts pels *rebels*, que els consideren col·laboracionistes en el genocidi hispanopapista. Comença l'escalada violenta dels rebels neerlandesos contra els catòlics i proespanyols, que provocarà també nombroses víctimes.

7-1572: Els hugonots planten cara als catòlics dins París.

8-1572: Els hugonots pateixen assassinats a Troyes.

18-8-1572: Casori-comèdia de Marguerite de Valois-Angulema (1553-1615), germana del rei Carles IX, amb son cosí Enric de Navarra i Borbó, cap hugonot (més avant canviaria de casaca i fundaria la Casa Reial dels Borbons), a fi de trobar un compromís de pau, a instàncies de la reina. El rei vol guanyar-hi temps per als seus plans genocides. És celebrat a París pel Cardenal de Borbó, sobre un alt catafalc construït a tal fi. Mengen amb gran pompa amb el bisbe i sopen amb el rei a París. Un catòlic ho descriu així: "Las noces del jove rei de Navarra amb la germana del rei de França foren solemnitades amb gran pompa; i totes les expressions d'afecte, totes les protestes d'amistat i tots els juraments sagrats entre els homes foren profusament repartits per Caterina, la reina mare, i pel rei; mentre que la resta de la cort no pensà en res més que en festeigs, teatre, i balls de màscares..."

22-8-1572: L'almirall hugonot Coligny, legalment conseller reial, escapa d'un atemptat (és ferit per trets en ambdós braços) tot eixint del Consell. Tot seguit, els hugonots de París s'armen per venjar llur cap. Vidam aconsella Coligny de fugir, però ell roman a París.

Genocidi francopapista contra els calvinistes.

24-8-1572: **Genocidi cèsaropapista de la Nit de St. Bertomeu**, a instàncies d'Enric d'Anjou, germà del rei, i de la giracasaques Caterina de Mèdici. Aquesta sola nit són assassinats a París 3000 hugonots, entre els quals Coligny, ja ancià. Quan és a punt de ser assassinat es trobava amb el seu secretari Merlin, els cirurgians i alguns criats, als quals demana que fugin, perquè ell espera la mort sense por; i al moment que entra a l'alcova Besme demanant: "¿Ets tu, almirall?" Respon: "-Jove, respecta la meua velleïtat: ja menys morís a les mans d'un cavaller i no d'un pinxo a sou!". Després l'assassí dirà que mai no havia vist ningú plantar cara a la mort amb major valor que l'almirall.

"Els soldats foren disposats a fi que, en ser donada cert senyal es llançassin immediatament a efectuar la matança per diverses parts de la ciutat (de París). Quan mataren l'almirall, el llançaren al carrer d'una finestra estant, i li hi tallaren el cap, que fou enviat al Papa. Els salvatges papistes, encara enfurits contra ell, li tallaren els braços i els seus membres privats, i, després d'haver-lo arrossegat tres dies pels carrers, el penjaren dels peus fora de la ciutat. Després d'ell mataren moltes persones grans i honorables que eren protestants, com el Comte de la Rochefoucault, Telinius, gendre de l'almirall, Antoni, Clarimontus, el marquès de Raveli, Lewes Bussius, Bandineus, Pluvialius, Burneius, etc., i, tot llançant-se contra el poble comú, continuaren durant molts dies aquesta matança; durant els primers dies en van matar deu mil de tot rang i condició. Els cossos foren llençats als rius, i la sang corria a rierols pels carrers, i el riu pareixia ser de sang. Tan furiosa era aquella ira infernal que fins i tot hi caigueren catòlics no practicants. Com a corroboració d'aquesta horrorosa carnisseria, fem esment de la següent interessant i escaient narració, escrita per un catòlic:

«Al final, a les dotze de la mitjanit, la vespra de Sant Bertomeu, donaren el senyal. De seguida, les cases dels protestants foren forçades una a una. L'almirall Coligny, alarmat per la commoció, saltà del llit, quan una colla d'assassins es precipità dins el seu dormitori. Eren duts per un tal Besme, que havia estat criat al si de la família dels Guisa. Aquest miserable ganivetà amb l'espasa el pit de l'almirall, i també li féu un tall a la cara. Besme era alemany, i fou després apressat dels protestants, els de La Rochela haurien volgut endur-se'l hi per a penjar-lo i esquar-terar-lo; però va ser mort per un tal Bretonville. Enric, el jove duc de Guisa, que després constituí la lliga catòlica, i que va ser assassinat a Blois, s'estigué dempeus a la porta fins que conclougué l'horrenda carnisseria, i cridà: «¡Besme! ¿Ja ho has fet?» Després d'açò, aquells rufians llançaren el cos per la finestra, i Coligny morí als peus del de Guisa.

«El comte de Teligny també hi caigué víctima. S'havia casat, feia uns deu mesos, amb la filla de Coligny. El seu rostre era tan bell que els rufians, quan s'avançaren per matar-lo, se sentiren plens de compassió; però uns altres, més bàrbars, es precipitaren endavant i l'assassinaren.

«Mentrestant, tots els amics d'en Coligny foren assassinats pertot París; homes, dones i nins eren assassinats de manera indistinta i tots els carrers eren plens de cossos agonitzants. Alguns sacerdots, sostenien el crucifix en una mà i una daga en l'altra, corrien vers els qui manaven dels assassins, i els exhortaven enèrgicament a no perdonar ni parents ni amics.

«Tavannes, mariscal de França, un soldat ignorant i supersticiós, que unia la fúria de la religió a la ira de partit, es llançà a cavall pels carrers de París cridant als seus homes: «¡Que corri la sang! ¡Que corri la sang! Sagnar és tan sa a l'agost com al maig». En les memòries de la vida d'aquest entusiasta, escrites pel seu fill, ens diu que el pare, al seu llit de mort, i en fer una confessió general

de les seves accions, el sacerdot li digué, sorprès: «I ara! ¿I no feu cap esment de la matança de Sant Bertomeu?», i en Tavannes li contestà: «Consider açò com a una acció meritòria, que rentarà tots els meus pecats».

¿Quins horrenos sentiments pot inspirar l'esperit de la religió!

(...)

«Moltes de les pobres víctimes fugiren vers la ribera, i alguns nedaren per a passar el Sena i dirigir-se als ravals de St. Germaine. El rei els veié de la seva finestra estant, que dominava el riu, i es dedicà a disparar contra ells amb una carrabina que li carregava a tal fi un dels seus patges.

Mentrestant la reina mare, imperturbable i serena enmig de la matança, mirava des d'un balcó, animava els assassins i se'n reia davant els gemecs dels agonitzants. Aquesta bàrbara reina actuava animada per una agitada ambició, i perpètuament canviava de partit a fi de saciar-la».

(John Fox al "Llibre dels Màrtirs").

Darreries-8-1572: Gregori XIII ordena accions de gràcies (fogueres i *Te Deum*) pel bàrbar genocidi, en ser coneguda la notícia al Vaticà. També encarrega medalles amb la inscripció "Carnisseria (*strages*) dels Hugonots". "A Roma hi hagué un horrible goig, tan gran que assenyalaron un jorn de festejos, i un jubileu, i amb una gran indulgència per a tots els que el guardassin i mostrassin tota expressió de joia que poguessin imaginar! I l'home que en donà la primera notícia rebé 1000 corones del cardenal de Lorena pel seu impiu missatge. El rei (francès) també ordenà que la diada fos commemorada amb tota demostració de goig, en haver arribat a la conclusió que tota la raça dels Hugonots era extinta" ("Llibre dels Màrtirs", John Fox). Encara que, de fet, molts hugonots hi ha sobreviscut per tot, especialment al camp.

Medalla commemorativa encunyada per Gregori XIII per celebrar la mort dels heretges

Durant mesos Gregori XIII ordena al pintor Vasari de pintar obres commemoratives "del gloriós triomf sobre eixa pèrfida raça". Les massacres de la Diada de St. Bertomeu estan pintades al saló reial del Vaticà, amb la següent inscripció: *Potifex, Coligny necem probat*, açò és: «El Papa aprova la mort de Coligny». Les pintures de la Sala retraten els herois catòlics que executaren el genocidi.

Sala Règia, Vaticà.

Felip II es troba feliç: "Tuve uno de los mayores contentamientos que he recibido en mi vida", escribia uns dies més tard. L'opinió amplament divulgada és la que el rei va estar content quan va saber de la mort de tants protestants. En realitat, la raó de més pes per al seu "contentamiento" era la desaparició de l'amenaça francesa sobre els Països Baixos. "Havia de confessar -va dir al rei de França, responsable de la matança- que deuria a Vostra Majestat els meus Països Baixos de Flandes".

8 a 10-1572: **Genocidi general contra els calvinistes** occitans i francesos. Des de París, la destrucció s'estén fins a tots els racons del reialme, els cèsaropapistes van de ciutat en ciutat, viles i pobles, i especialment a Occitània. A la setmana de la Nit de St. Bertomeu ja en fan cent-mil els hugonots bàrbarament assassinats, segons fonts protestants. Segons fonts no protestants els assassinats en fan uns 20.000. Els hugonots representen, abans de St. Bertomeu, aproximadament, la meitat de la noblesa navarrooccitana, un terç del poble occità i bona part de la noblesa francesa. La plebs francesa és bàsicament papista, però també els hugonots hi devien ser igualment un percentatge considerable.

Orleans: Són morts mil homes, dones i nins. Cent hugonots que hi havia estat empresonats són morts per la enfurida multitud.

Rouen: 6000 assassinats.

Meldith: 200 empresonats, i més tard trets un a u, i cruelment assassinats.

Lyon: 800 assassinats, nins penjats del coll de llurs pares, i pares abraçant, afectuosos, llurs fills són passats a espasa, 300 d'ells assassinats a la casa del bisbe (els monjos no volen consentir llur soterrament).

Augustobona, en assabentar-se de la matança en París, els catòlics tanquen les portes a fi que cap protestant pugui escapar-se'n, els cerquen diligentment, els empresonen i maten de la més bàrbara manera.

Bordeus/Bordèu: per instigació d'un monjo, que sermonejava els papistes a favor de la matança, 264 persones foren cruelment mortes. Un altre de la mateixa fraternitat causa una matança similar a Agendicum, a Maine, on la plebs, instigada pels inquisidors, saquegen les cases dels protestants, els maten i ensorren l'església reformada.

Blois: El duc de Guisa permet que els seus soldats saquegin, matin i escanyin tots els protestants que hi trobin, sense perdonar ni edat ni sexe, així com violar les dones i assassinar-les tot seguit. De Blois es dirigeix a Mere, on comet les mateixes atrocitats durant molts dies. A Mere troben a un ministre anomenat Casseboni i el llencen al riu.

Anjou: maten un ministre anomenat Albiacus; moltes dones hi són violades i assassinades; entre les quals dues germanes que són violades davant llur pare, a qui els assassins lliguen a una paret perquè les vegi, i tot seguit els maten tots tres.

Barre: es comporten amb gran crueltat, fins i tot amb els nins petits, que tallen en dos com a xais, els arrenquen les vísceres i, embogits de fúria, les mosseguen amb les dents. Els qui han fugit al castell són penjats quan es reten.

Matiscon: prenen com a un joc de tallar braços i cames i, tot seguit, matar-los. Com a entreteniment, sovint llancen els protestants des d'un puig alt al riu, tot dient: «¿No has vist mai algú saltar tan bé?»

Penna: 300 són degollats, després d'haver-los promès seguretat; i 45 en Albia, un diumenge.

Nome: encara que els hugonots es reten sota la condició que els ofereixin seguretat, són exterminats. Persones d'ambdós sexes i de tota condició hi són assassinades indiscriminadament, els carrers ressonen amb clams de dolor i la sang s'hi escola; les cases enceses pel foc que els soldats han llançat a dins. Una dona, treta a la força d'un cau junt amb el seu marit, és violada pels soldats, i tot seguit, amb una espasa que li manen de sostenir, la forcen amb les seves pròpies mans a clavar-la dins el cos

de son marit.

Saumur: assassinen més de cent protestants, després de prometre'ls pau.

Antisidor: en maten cent i en llancen molts al riu.

Turin: El governador de Turin, després d'haver dat una enorme quantitat de diners per sa vida, és cruelment colpejat amb garrots, despullat, i penjat dels peus, amb el cap i tos dins el riu; abans de morir li obren el ventre, li arrenquen les vísceres i les llancen al riu; tot seguit duen el seu cor per la ciutat clavat d'una llança.

Aquestes mateixes crueltats s'esdevenen a Avaricum, Meaux, Troyes, Bourges, Galhac, Albi, Tolosa de Lengadoc i a molts altres llocs. Esglésies i llars protestants són ensorrats i llurs bíblies i llibres de càntics cremats. Molts hugonots són cremats en fogueres.

Els calvinistes, tanmateix, no han pas estat exterminats a França ni de lluny, malgrat l'enorme genocidi papista, perquè representen una part molt gran de la població (cap a la quarta part a França, un terç a Occitània i Navarra): les guerres de religió continuaran a França encara per molts anys. De fet també durant el genocidi antihugonot hi ha represàlies contra catòlics, encara que molt insignificants en comparació. Però la noblesa hugonota sí ha estat majoritàriament exterminada, de manera que han tallat el cap del moviment i d'ara endavant la resistència calvinista serà més marginal. El protestantisme també recularà pròximament a zones on és majoritari o molt important com Àustria i sud d'Alemanya i Polònia.

"Sols dos o tres governadors refusaren d'obeir les ordres del rei. Un d'aquests, nomia Montmorrin, governador de l'Alvèrnia, escriví al rei la següent carta, que mereix de ser transmesa a la més perenne posteritat:

»SENYOR: He rebut una ordre, amb el segell de Vostra Majestat, de dar mort a tots els protestants de la meua província. Tinc massa respecte per Vostra Majestat com per no creure que la lletra no sia un frau; però si l'ordre (Déu no ho vulgui) fos genuïna, tinc massa respecte per Vostra Majestat com per obeir-la» (John Fox al "Llibre dels Màrtirs").

Els protestants es refugien a La Rochelle, ciutat fortíssima-refugi per a protestants. Els hugonots supervivents també creen una organització militar pròpia a Occitània i Euskadi Nord.

D. 11-1572: Setge contra La Rochèla. El duc d'Anjou, futur Henri III, no pot prendre la ciutat. Hi envia un protestant que s'ha passat al bàndol del rei a fi de parlamentar, però, lògicament, sense resultats.

Els protestants de La Rochela, aquells que havien pogut escapar miraculosament de la fúria cèsaropapista, en adonar-se de com havien acabat els qui s'havien lliurat als catòlics, es mantenen fermes per llurs vides; i algunes altres ciutats, encoratjades per aquest gest, enca-

ra els imiten.

16-11-1572: La censura castellana envia, per Reial Cèdula, al Consell de Castella, tots els papers que, en morir, deixa López de Gomara, i prohibeix que els seus llibres passin a Amèrica.

1572-1573: Setge contra La Rochèla, amb nombroses víctimes pels dos bàndols.

D.1572: Els *Pidolaires* van capturant a muntó vilatges per la costa d'Holanda i Zelanda.

»Poc temps després d'aquests horrenos successos, la cort francesa tractà de paliar-los mitjançant formes legals. Pretengueren justificar la matança mitjançant una calúmnia, tot acusant l'almirall de conspiració, la qual cosa no ningú cregué. El parlament rebé ordres d'actuar contra la memòria de Coligny, i el seu cadàver va ser penjat amb cadenes en unes forques de Montfaucon. El mateix rei anà a contemplar aquell insòlit espectacle. Aleshores un dels seus cortesans anà a aconsellar-li de, retirar-se'n tot fent-li notar la pudor del cadàver, a la qual observació el rei replicà que «Un enemic mort fa bona olor».

»El palau del rei va ser un dels principals escenaris de la matança. El rei de Navarra tenia el seu allotjament al Louvre, i tots els seus criats eren protestants. Molts d'aquests foren morts al llit junt amb llurs dones; d'altres, fugint nus, foren caçats pels soldats per les estances de palau, fins i tot fins a l'avantcambra del rei. La jove esposa de Enric de Navarra, que fou despertada per la terrible commoció, tement pel seu marit i per la seva pròpia vida, arrevatada per la paor, i mig morta, saltà del seu llit per a llançar-se als peus del seu germà el rei. Però a penes si havia obert la porta de la cambra quan alguns dels criats protestants s'hi precipitaren a dins tot buscant refugi. Els soldats hi entraren al moment, tot acaçant-los davant la princesa i matant-ne un que es llançà a sota el seu llit. Uns altres dos, ferits amb alabardes, tombaren als peus de la reina, que quedà coberta de sang.

»El comte de la Rochefoucault, un jove noble, en gran favor del rei pel seu aire atractiu, la seva cortesia i una certa joia peculiar en el tomb de la seva conversa, havia passat la revetlla fins a les onze amb el monarca, en una plaent familiaritat, i havia estat donant solta, amb la major humor, a les eixides de la seva imaginació. El monarca sentí una certa recança, i tocat per una espècie de compassió, l'invità, dos o tres voltes, a no marxar a sa casa i que es quedàs al Louvre. El comte li digué que devia tornar amb sa dona, i aleshores el rei

ja no li insistí més, sinó que es digué: «¡Que hi vagi! Veig que Déu ha decretat la seva mort!» Dues hores després era assassinat.

»Ben pocs dels protestants escaparen de la fúria de llurs fanàtics perseguidors. Entre ells hi havia el jove La Force (després el marescal La Force), un nin d'uns deu anys, l'alliberament del qual va ser summament notable. Son pare, son germà major i ell mateix foren apresats pels soldats del Duc d'Anjou. Aquests assassins es llançaren sobre els tres, els colpejaren com volgueren, talment que caigueren els uns damunt els altres. El més petit no rebé un sol cop, ans, tot aparentant que era mort, escapà a l'endemà; sa vida, preservada d'aquesta manera meravellosa, durà 85 anys.

La massacre s'estén pertot la ciutat.

(...)

»El jove rei de Navarra va ser eximit per qüestió política i no per pietat de la reina mare, i fou mantingut presoner fins a la mort del rei, a fi que fos seguretat i penyora de la submissió d'aquells protestants que poguessin fugir.

»Aquesta horribil carnissaria no es limità merament a la ciutat de París. Ordres semblants foren enviades des de la cort als governadors de totes les províncies de França, de manera que al terme d'una setmana uns cent-mil protestants foren esquarterats en diferents parts del reialme!

(...)

Molts dels que donaren grans quantitats de diners com a rescat foren de seguida morts; i diverses ciutats que reberen la promesa del rei de protecció i seguretat, foren objecte d'una matança general tal com es lliuraven, segons aquesta promesa, als seus generals o capitans.

(...)

Els tràgics sofriments dels protestants són massa nombrosos com per a detallar-los; però el tracte donat a Felip de Deux farà una idea de la resta. Després que els malànimes el matassin, anaren a sa muller, que era assistida per una llevadora, car esperava infantar en qualsevol moment. La llevadora els pregà que s'estiguessin de llurs intencions assassines, almenys fins que el nin, el seu vigèssim, nasqués. A pesar d'això, enfonsaren una daga fins al mànec dins el cos de la pobra dona. Ansiosa per dar a llum, corregué fins a un camp de blat; però fins allà l'acaçaren, l'apunyalaren al ventre, i tot seguit la llençaren al carrer. En tombar, el nin isqué de sa mare moribunda, i arpegat per un dels rufians catòlics, aganivetà el nadó i el llençà tot seguit al riu.

(John Fox al "Llibre dels Màrtirs"). Ω

La resistència

La sensació que molta gent no votant del PP va tenir després de saber els resultats de les eleccions del 25 de maig, va ser la de que se'ns obrien molts "fronts

de guerra" especialment en el camps de les agressions al territori en forma d'asfalt i ciment: l'ampliació de l'aeroport, lligat a un model de desenvolupament

desfermat insostenible per aquesta terra i contrari a una bona qualitat de vida; el segon cinturó, al servei d'un transport individual i contaminant que generarà, a més, una ampliació irracional de Ciutat cap a la Serra; l'autopista o autovia de Manacor a Sineu que, a més d'agredir el paisatge del pla, atemptarà contra la identitat de la Mallorca rural que encara queda. Altres projectes com l'autopista d'Inca a Sa Pobla o la de Lluçmajor i Campos són també exemples de com potenciar la contaminació atmosfèrica, acústica i visual del territori.

Les dessaladores, consumidores en excés d'energia; els projectes arraconats de camps de golf i ports esportius, que ara tornen a veure la llum; la incineració dels fems; el beneplàcit mutu de l'Administració Central i Autònoma per desnaturalitzar la costa, i, en definitiva, el càstig a què sotmeten a la nostra ja maltractada terra fa que, sense perduda de temps, dissenyem una estratègia de defensa que pugui aturar en part el desgavell que una minoria comandada per

l'exministre de medi ambient espanyol estan projectant per a les nostres Illes.

No cal més que demanar al GOB o a autoritats científiques en matèries mediambientals quin serà el resultat d'aquesta política de capitalisme lliberal per entendre que la passivitat de la població afectada seria no només la renúncia definitiva a un futur de vida digne per a les noves generacions i a un model de progrés humà lligat a la terra, sinó també el suïcidi del model econòmic basat en el turisme: de cada vegada menys beneïts i més exigents en termes culturals i mediambientals.

Cal la participació nombrosa i activa de la població en les organitzacions i plataformes de lluita i de defensa que es creïn; entendre que la vida política és mentre la terra volta sobre el propi eix i no cada vegada que anam a votar, i cal també denunciar l'individualisme insolidari, inconscient i amarat de por de la gent que es deixa enganyar. Ω

Joan V. Lillo i Colomar

MOMENTOS ESTELARES DE LA HISTORIA DE ESPAÑA

LA POESIA CATALANA CONTEMPORÀNIA

La poesia de Miquel López Crespí traduïda a l'anglès per Julie Anne Wark Bathgate i al castellà per Nicolau Dols i Gabriel de la S. T. Sampol

Un fet remarcable de l'edició d'aquest disc compacte núm. 9 és l'acurada traducció al castellà i a l'anglès dels trenta-tres poemes que formen l'obra editada i que es va presentar en el marc incomparable de la Fundació ACA de Son Bielí (Búger). Antoni Gost, gran poeta i excel·lent amic, ànima de la poesia a sa Pobra i tota la comarca, va ser l'encarregat de parlar-ne davant els amics que vengueren a l'acte. La traducció al castellà ha anat a cura de Gabriel Sampol i Nicolau Dols, que recentment havien traduït al català el *Llibre del desassossec* de Fernando Pessoa (Quaderns Crema, 2002). La traducció a l'anglès ha anat a càrrec de l'australiana Julie Wark Bathgate, excel·lent especialista força reconeguda.

Julie Wark Bathgate, que ha traduït els trenta-tres poemes d'aquest disc compacte, té el títol de Sociologia i Política i el d'estudis superiors de Ciències Polítiques, ambdós per la Universitat de Papua Nova Guinea. És igualment professora d'anglès i traductora a Barcelona. Ha publicat (en anglès) *The Community Corporation in Papua New Guinea* (1976); *Political trials in Indonesia: legal dimensions of a continuing tragedy* (1980); *Indonesia: Law, Propaganda and Terror* (1983). Ha col·laborat amb temes lite-

Presentació del disc compacte núm. 9 de "Veu de Poeta". D'esquerra a dreta: Maria Antònia Vadell, Miquel López Crespí i Antoni Caimari.

raris en el *The Guardian Weekly* (Londres), *Melbourne Age* (Austràlia), *Asia Quarterly*, *Journal of Contemporary Asia*, *Groene Amsterdamner* i *El Viejo Topo* (Barcelona)...

Entre les seves traduccions literà-

ries (del català i castellà a l'anglès) podem destacar contes de Carme Riera, Robert Saladrigas i Agustín Cerezales per a *The Origins of desire*, *Solitud*, de Víctor Català i *Pel camí del nord*, de Robert Saladrigas. Aquests eren tre-

balls de l'any 1993. Posteriorment, entre els anys 1994 i 2002 Julie Wark Bathgate ha traduït (del català a l'anglès): *El rem de trenta-quatre*, de Joaquim Ruyra, *La raó d'atzar: poesia 1974-1989*, i *Vol de cendres* (1997) de Jaume Pont. Ha estat la traductora durant cinc anys del Festival de Poesia de Rotterdam (Països Baixos). Ha traduït la poesia de Miquel de Palol, Ángel González, Armando Uribe, Damaris Calderón, Omar Pérez, Antonio José Ponte, Malva Flores...

Voldria aprofitar aquestes línies per agrair ben sincerament la feina feta als traductors de la meua obra al castellà, Gabriel Sampol i Nicolau Dols, i a l'anglès, per part de Julie Wark Bathgate. Diuen que "traduir" és "traïr", però aquesta vegada el treball ha estat sumament acurat i es pot parlar, fins i tot, de certa "química poètica", una perfecta simbiosi i compenetració que fa que ambdues traduccions funcionin a la perfecció. L'autor de l'original català no se sent gens ni mica decebut del resultat final. Ans al contrari, les traduccions l'han ajudat a copsar aspectes de la seva poesia que potser no havia arribat veure en la perspectiva en què han quedat després del treball realitzat. Ω

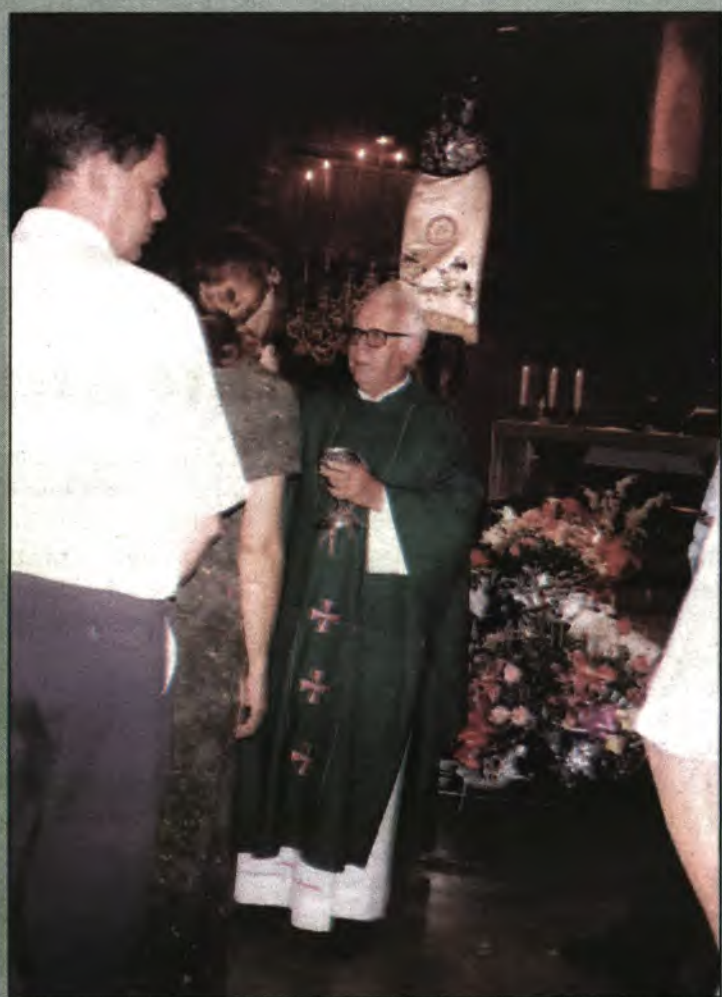
(Miquel López Crespí)

Bona Gent ret homenatge al capellà Francesc Cobo

El passat dia cinc de juliol, l'Associació d'Amics de la Tercera Edat Bona Gent reté homenatge al veterà capellà Francesc Cobo (qui col·labora amb aquesta entitat catalinera des de fa molts d'anys) amb motiu de els seves nocces d'or sacerdotals.

El portaveu de Bona Gent, Pere Flip i Buades, ens deia respecte al Pare Cobo: Evidentment, se tracta d'un capellà que reuneix unes qualitats excepcionals, a tots els nivells, ja que apart de ser un bon capellà, és una persona amb sensibilitat i qualitat humana fora mida. En Paco Cobo és una capellà tot terreny que sap guanyar-se la simpatia i l'efecte de tots els qui el coneixen. Sap amotlar-se a les circumstàncies. És lliberal, progressista. Sap respectar tots els punts de vista, encara que no els comparteixi. Sap donar bons consells. I el món de la Tercera Edat l'encanta. No cal dir que està col·laborant, de manera estreta, amb la nostra entitat en tot allò que s'hagi de menester. Se pot dir que és un capellà, "propietat" de bona gent. Aquell que ens dona xerrades religioses. Aquell que ens acompanya en les excursions, Aquell que ens avia. Aquell que ens dona ànims per tal d'afrontar les adversitats. Aquell que mai ens falla".

En Pere Flip afegeix: I com a Bona Gent estam molt agraïts a la seva positiva labor dins de la entitat, l'altra dia li vam dedicar un emotiu homenatge a la seu del nostre local social del carrer Ferro, 12. Nombrosos associats li feren festa i ell repartí a tots els assistents una estampa amb la fotografia del dia de la seva ordenació sacerdotal, que fou el 28 de juny de 1953. Me complau poder dir que el pare Cobo i Bona Gent formam una pinya forta compacta i homogènia, ja que els nostres associats són catòlics practicants amb molta de fe, i el pare Cobo sap dur molt be pel bon camí les ànimes dels nostres tres mil cinc cents associats. Jo dic una cosa: si hi hagués molts capellans com don Francesc Cobo, el món aniria molt millor". Ω

RECLAMEM UNA ATENCIÓ PREFERENT AL DESENVOLUPAMENT DE L'ENERGIA SOLAR FOTOVOLTAICA

La Terra intercepta 1,5 trilions de Mw per hora i any d'energia solar, una quantitat equivalent a unes 28.000 vegades el total del consum energètic de la humanitat.

Encara que aquesta energia es presenta desigualment repartida per tota la superfície del planeta, la Península Ibèrica es troba en una situació privilegiada en quant a recepció energètica solar. El nostre país té els valors més alts d'insolació de tota la CE: entre un màxim de 1750 i un mínim de 1250 Kwh per metre quadrat i any, amb una mitjana d'entre 1750 i 1500, per a més de la meitat del territori, el que suposa valors mitjans de 4,5 Kwh per metre quadrat i dia.

Com que els Països Catalans es troben a la conca de la Mediterrània, cada dia el Sol ens proporciona uns 120.000 Gwh d'energia, amb una variació del 10% segons l'època de l'any i l'orientació en que ens trobem.

Aquesta abundància d'un recurs energètic medi ambiental net i ben distribuït territorialment, es complementa amb un bon nivell de maduració tecnològica pel seu aprofitament. Segons dades del programa Altener, els costos de producció de les cèl·lules per a la generació d'electricitat provinent de l'energia solar fotovoltaica (ESFV) han baixat un 81% entre 1980 i 1994 (de 22 a 4 Ecus per Wati-pic (Wp) produït), mentre que el seu nivell d'eficiència energètica s'ha incrementat en 5 punts (del 9 al 14%) en el mateix període.

Aquestes magnífiques perspectives contrasten amb un grau d'implantació gairebé insignificant, un desconèixement de l'opinió pública sobre les seves potencialitats i una absència gairebé total de programes de instal·lació.

Durant tot l'any 1995 vam consumir un total de prop de 29.000 Gwh d'electricitat, es a dir, un promig de 80 Gwh diaris. Si fem un senzill exercici de comptabilitat energètica descobrirem que, amb l'eficiència dels actuals sistemes de captació, necessitaríem cobrir una superfície d'en-

tre 334 a 167 quilòmetres quadrats (Km2) amb panells fotovoltaics per assegurar-nos la mitjana del nostre consum elèctric diari.

Encara que sembli un àrea molt gran, cal considerar que el total de superfície edificada de Catalunya l'any 1980 era de 3.232 Km2. Estem parlant, per tant, de cobrir només entre un 5% i un 10% dels nostres actuals edificis. I això sense considerar que l'ús d'aparells d'energia solar tèrmica per a produir aigua calenta a baixa, mitja i alta temperatura, reduiria tant el consum elèctric com el de combustibles fòssils, o els resultats de l'eficiència energètica, o de les mesures d'estalvi, etc.

En comptes d'això, es deixa que aquest enorme potencial energètic, net i directament aprofitable, es perdi dia rera dia. I es llencen tones de contaminants a l'atmosfera i les aigües, s'embruta la terra i es generen grans quantitats de residus radioactius.

En una regió com és la Mediterrània, l'Energia Solar seria l'eix central en torn del qual s'hauria de vertebrar un futur model energètic sostenible. Ara bé, quin és l'estat en que es troba aquesta tecnologia? Quin és el grau de desenvolupament que té a Catalunya? Quines són les previsions d'aplicació que es contemplen des dels organismes oficials? I, sobretot, com poder ajudar des dels moviments socials a aconseguir que una energia que ens interessa a tots i a totes arribi a generalitzar-se?

Durant tot l'any 1998 hem sentit parlar abundantment de Kioto i canvi climàtic, de com les transformacions que estem provocant a l'atmosfera afecten a fenòmens naturals com "el Niño" i el monzón, i de com les poblacions que viuen a les seves àrees d'influència pateixen aquests canvis. De com el grau de consum i malbaratament energètic dels països del Nord del planeta afecta a poblacions senceres dels pobles del Sud i de com provoquen fenòmens devastadors. La pregunta clau és: què podem fer per impedir que en el futur continuï aquest procés de degradació, al

temps que preservem la nostra delicada situació, a la conca del Mediterrani?

En el cas concret de Catalunya tan sols existeixen en l'actualitat 120 instal·lacions d'ESFV, que sumen la ridícula xifra de 406 Kwp de potencia (d'aquests, tan sols 60 Kwp es troben connectats a la xarxa elèctrica, la resta corresponen a instal·lacions d'electrificació aïllades), així com projectes puntuals d'aprofitament (equips de mesuraments o enllumenat públic), tots ells en el marc de programes de la CE o del PAEE, aquests darrers molt poc ambiciosos.

ACCIÓ ECOLOGISTA considera que el ple desenvolupament de les potencialitats de l'ESFV requereix d'una decidida actuació de foment per part dels poders públics. No tan sols per la lògica elemental que suposa l'aprofitament d'un recurs abundant i net des del punt de vista medi ambiental, sinó pel paper clau que aquesta energia juga en la reducció de l'impacte ambiental i social en la generació d'energia i pels beneficiosos efectes que produeix en quant a creació d'ocupació, així com per la prevenció de l'efecte hivernacle, fenomen especialment preocupant a tota l'àrea mediterrània.

ACCIÓ ECOLOGISTA reivindica que les administracions públiques, i molt especialment la Generalitat de Catalunya, assumeixin compromisos d'aprofitament dels recursos que ofereix l'ESFV mitjançant tot un seguit de mesures:

Pel que fa al Govern de la Generalitat de Catalunya, demanem:

- La promulgació d'una llei que estableixi l'obligatorietat de que en totes les instal·lacions públiques s'integrin sistemes dotats d'ESFV connectats a la xarxa que permetin cobrir un mínim del 1% del total del consum elèctric de la instal·lació.
- Aprovació d'un programa de financiació dels interessos per a instal·lacions d'ESFV no subvencionades estatal-

ment.

- Aprovació d'un programa amb diferents percentatges de subvenció segons les diferents modalitats d'aplicació de l'ESFV (particulars, granges, ús industrial, etc.)
- Promulgació d'una normativa sobre instal·lació i manteniment que inclogui un període obligatori de manteniment de 3 anys, amb especial menció als subsistemes d'il·luminació i bombeig.
- Aprovació d'un catàleg de recomanacions urbanístiques, adreçades als municipis, en els que es faci especial menció a la inclinació, orientació i equipament correcte de les teulades de les noves edificacions.

Pel que fa als Ajuntaments reivindiquem:

- Establir la normativa de que totes les instal·lacions públiques integrin sistemes d'ESFV, amb la finalitat de contribuir al coneixement i difusió social del seu aprofitament.
- Afavorir mitjançant les normatives urbanístiques la construcció de teulades planes i la correcta orientació dels nous carrers i edificis pel seu aprofitament solar.
- Limitar a quatre alçades els nous projectes d'edificacions, amb la finalitat de garantir una major proporció d'àrea útil per a instal·lacions fotovoltaïques per veí.

En quant al Govern Central, i conjuntament amb la resta de les organitzacions ecologistes, reivindiquem que:

- S'estableixi un programa de I+D en el camp de l'ESFV.
- La creació d'una normativa per a l'homologació i normalització dels equips.
- Establir incentius fiscals per a les instal·lacions d'ESFV connectades a la xarxa elèctrica convencional. Ω

EL MINISTRE DE L'INTERIOR ACUSA TERRICABRAS DE DEFENSAR ETA

El ministre de l'Interior, Ángel Acebes, va carregar ahir contra el filòsof Josep Maria Terricabras després de conèixer la intenció d'aquest d'impulsar una querrel·la amb el suport de part de la societat civil catalana contra ell i dos dels seus companys de gabinet, Mariano Rajoy i Pilar del Castillo. Acebes va acusar l'intel·lectual de sumar-se a la defensa dels interessos de Batasuna, "i per tant d'ETA", amb la seva intenció d'intentar que la justícia censuri el seu veto a l'acord perquè s'usí l'euskera en una de les etapes del Tour de França.

En una roda de premsa al ministeri de l'Interior, va manifestar a preguntes dels periodistes que espera que Terricabras

"expliqui els fonaments de la querrel·la, per què ell i els seus amics són partidaris que s'arribi a acords amb aquesta mena de gent, una organització pertanyent a ETA [en referència a la branca francesa de Batasuna, que encara és legal]".

Atemptat a la democràcia

Acebes va qualificar d'"atemptat contra els ciutadans i la democràcia" que es defensin acords amb qui "atempta tant com pot i ha fet centenars de morts". En defensa pròpia va afirmar que "des de la mínima legitimitat democràtica no es pot criticar algú que vulgui desterrar els terroristes", no sense abans recordar que ell i el seu govern seguiran avortant tota activitat pública o política "d'ETA i el seu

entorn".

En tot cas, va deixar clar que l'actitud del govern espanyol és "ferma contra els terroristes", malgrat querelles d'aquesta mena dels qui "s'entesten a posar pedres al camí", informa "Avui". (17/7/2003)

N. de la R..

Que les demandes judicials de Terricabras posin nervis a tot un ministre de l'Interior d'Espanya demostra que ha fet diana. Perfecte! Als espanyols només se'ls combat plantant-los cara. Les bones paraules no serveixen de res. Cal fer-los por.

El ministre surt amb un ciri trencat només parlant d'ETA, però ni una paraula per defensar la llengua basca. Per a ells, basc i terrorisme és el mateix. El terro-

risme d'Estat no té aturador.

En aquest ambient hem de situar les paraules de Piqué titllant de nazis els partits catalans. El nerviosisme és total. També afirma que cada cop creu més en els drets individuals i no en els col·lectius. Magnífic! Això és el que esperàvem d'un membre del govern espanyol. A partir d'ara estarem tranquils, perquè en l'aspecte econòmic ens haurem d'oblidar dels drets col·lectius d'Andalusia i Extremadura i cada ciutadà de l'estat rebrà els mateixos diners. Visca els drets individuals, oi! ¿O és que aquests drets individuals només es van servir dins d'un "col·lectiu"-ai!- que es diu Catalunya per anorrear la nostra llengua i escanyar-nos? Ω

ELS CÀTARS, LA PRIMERA NETEJA ÈTNICA D'EUROPA

Vicent Martines i Gabriel Ensenyat tradueixen per primer cop al català la 'Cançó de la croada contra els albigesos' (Proa), la crònica de la croada encapçalada per Simó de Montfort contra l'heretgia càtara.

Amb el vist-i-plau de la corona francesa i el suport del papat, el 1204 va començar la croada contra l'heretgia albigesa a Occitània, que es va allargar fins al 1244. Tot plegat, sempre sota l'auspici de Déu, "va ser l'excusa perquè França guanyés la Mediterrània", comenta Vicent Martines, un dels dos traductors al català, encarregat de la introducció de la desfeta albigesa i catedràtic de la Universitat d'Alacant. "Estem davant la primera neteja ètnica d'Europa, amb la planificació i benedicció papal. Déu va ser l'excusa per a una conquesta militar", denuncia Martines, "així com fa poc es va engegar una guerra en nom de Déu, amb el petroli i les armes de destrucció massiva com a rerefons, que encara cueja".

En termes semblants s'expressa Gabriel Ensenyat, autor de la contextualització històrica i professor a la Universitat de les Illes Balears. "En un primer moment Roma va fer front a l'heretgia albigesa, la primera gran heretgia europea, amb l'arma de les paraules. Com que no va convèncer els heretges, van fer servir una altra arma: la croada. Una autèntica guerra de religions", comenta Ensenyat, que "va estroncar d'arrel l'emergent nació occitana, que tants lligams culturals, econòmics i polítics tenia amb Catalunya". "I és que les coses no han canviat gaire", conclou.

Eliminar Occitània

Tot reprenent el fil de la neteja ètnica, Martines denuncia que la croada tenia la finalitat "d'eliminar físicament i ideològicament Occitània, la clau de l'Occident europeu. La situació de França era precària i van dur a terme una autèntica guerra santa per tal d'expandir-se. Va ser una guerra d'invasió i annexió".

Els episodis de la crònica descriuen escenes realment cruentes perpetrades per l'exèrcit croat, format en gran part per soldats francesos, però també amb una quantitat important de normands, germànics, saxons i en menor mesura de gent del nord d'Itàlia. Dones embarassades assassinades impunement, saquejos de pobles sencers, fetus extirpats i dones violades. No es va respectar el dret canònic que protegia els drets dels rendits ni es va respectar el dret d'asil a què s'acollien els refugiats en esglésies. Tots sense excepció van ser massacrats. "No oblidem que els croats tenien una llibertat sense fissures per arrabassar i rapinyar tot el que volien sense haver de donar explicacions a ningú", aclareix Martines, que afegeix que "els croats havien d'estar un mínim de quaranta dies a la guerra, amb possibilitats de pròrroga. Per tant, com més dies de lluita, més guanys acumulats".

La crònica occitana, que s'inicia el 1207 i s'acaba el 1219, va tenir dos autors, testimonis directes de la croada, amb visions totalment divergents del conflicte. Mentre que el canonge navarrès Guillem de Tudela, establert a Tolosa de Llenguadoc, és l'autor de la primera part de l'obra -fins al 1213 i la batalla de Muret, de funestes conseqüències per a la Corona d'Aragó-, amb una visió profrancesa, anticàtara i fidel a la disciplina de l'Església, el segon autor, anònim -"probablement un trobador, o proper al món trobadoresc, i molt culte", puntualitza Martines-, és el pare de dues terceres parts de la crònica, prooccità i, assenyala Martines, "fins i tot va prendre part activa en el conflicte tot defensant els interessos càtars", informa "Avui" (19/7/2003)

N.de la R.

Que ningú no oblidí mai que els nostres enemics han estat i són Espanya, França... i el Vaticà. Això, sí: lloat sigui el Senyor! Amén. Ω

VALÈNCIA: REBEL·LIÓ A UN INSTTTUT CONTRA LA SUPRESSIÓ DE LA LÍNIA EN VALÈNCIÀ

El claustre de professors de l'institut d'educació secundària Ramon Llull de València es va reafirmar ahir en la seva posició de paralitzar el procés d'organització del nou curs 2003-04, les classes del qual començaran el 17 de setembre per la supressió del primer de batxillerat de la línia en valencià.

Els professors, que s'han reunit en sessió extraordinària i compten amb el recolzament dels pares d'alumnes, exigeixen que «estigui garantida la permanència en el centre de tots els nostres alumnes de línia en valencià». Segons expliquen, l'última resposta de la conselleria d'Educació ha estat la concessió d'una entrevista dels representants de l'institut amb el director general d'Ensenyament per al dia 30 de juliol.

«Aquesta demora per part de l'Administració a abordar la solució del problema és contradictòria amb la urgència del cas ja que sentència, de fet, el retard de l'inici del pròxim curs» assenyala el col·lectiu. En la seva opinió, la supressió del primer de batxillerat és un «cop de mort per a la continuïtat del Programa d'Ensenyament en Valencià en el nostre centre» afirmen.

La Federació Escola Valenciana i el STE-PV protegeixen la postura dels professors i critiquen «la reducció de l'oferta de valencià en els instituts de la ciutat de València».

Per al STE-PV es tracta d'una mesura decidida «unilateralment» per la conselleria fa dos mesos que ha provocat que «abans del període de matriculació, molts alumnes que han cursat en valencià hagin hagut d'abandonar el seu institut per un altre diferent, obligant a desplaçaments innecessaris».

Després de qualificar la mesura de «atac greu contra l'ensenyament públic i en valencià» reclamen la seva revocació.

També la Federació Escola Valenciana es pronuncia a l'assegurar que «com cada any, l'Administració continua posant dificultats i pegats a les línies de valencià dels centres educatius. S'entreu que per als pròxims cursos el problema es farà extensiu a l'ensenyament secundari perquè no hi ha voluntat d'aclarir els problemes i de donar solucions no discriminatòries», informa "Levante" (18/7/2003) Ω

El diari La Razón a judici per difamació

Madrid.- "Contra tot pronòstic, dimecres passat 9 de juliol del 2003 (¡dos anys i mig després!) i gràcies en bona mesura a la perícia i al treball d'Endika Zulueta, advocat que ha dut el cas, el director del diari La Razón, José Antonio Vera Gil i dos dels seus periodistes més infames Santiago Recio Aguilar i Alberto Hernández Sortit (ja que estan disposats a signar articles de qualsevol mena) han hagut d'asseure's a la banqueta acusats de calúmnies contra el CSOA El Laboratorio. Els dies 7 de novembre i 3 de desembre de l'any 2000, el diari La Razón va publicar diversos articles en els quals acusava de delictes de terrorisme a les persones que en aquells dies okupaven un edifici buit des de la seva construcció, allà per la dècada de 1970 (i buit encara avui, després del seu desallotjament), al Parc de Cebestros (Lavapiés, Madrid), i que va ser seu durant dos anys i mig el Centre Social El Laboratorio en la seva segona versió. Encara no es coneix quina serà la sentència, però veure a aquests 'personajillos' acusats de calúmnies no està gens malament, i potser s'ho pensen una mica més la pròxima vegada." Ω

El Laboratorio 14/7/03

Segons el diccionari de l'IEC, CiU no és nacionalista

Si agafem el 'Diccionari Manual de la Llengua Catalana' de l'Institut d'Estudis Catalans (Barcelona, 2000), i observem el significat del terme 'nacionalisme' veurem que aquest no pot ser mai aplicat a la formació política de Convergència i Unió (CiU).

Mirem el significat d'aquest terme:

- 'Nacionalisme': m. Ideologia i moviment polític centrat en l'existència o la reivindicació de la pròpia nació, de la seva unitat i de la seva independència.

Així, el nacionalisme, doncs, es fonamenta en la reivindicació de la pròpia nació i la seva unitat (en el nostre cas de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, que configuren els Països Catalans, o sigui la nació catalana) i la seva independència. No pot estar escrit de manera més clara: 'i de la seva independència'.

És clar, doncs, que CiU durant tots aquests anys ha estat utilitzant i utilitza per autodefinir-se un terme que li és totalment estrany, ja que mai ha reivindicat la unitat de la nació catalana, perquè és una formació política que es ceneix exclusivament al Principat de Catalunya, i tampoc mai ha reivindicat la independència de la nostra nació.

Si mirem un altre terme del diccionari trobarem segurament el concepte que millor s'escau a CiU.

'Regionalisme': m. 1. Amor per les coses de la pròpia regió. 2. Doctrina política segons la qual cada regió d'un estat ha d'ésser administrada i governada de conformitat amb la seva manera especial d'ésser, les seves aspiracions, etc.'

Aquest sí que és un concepte que s'escau formidablement bé a CiU, que és el que sempre ha demanat aquest partit polític a la resta de l'Estat espanyol, pactant amb les formacions polítiques espanyoles, suplicant sempre més 'autogovern' i 'autonomia', com a bons regionalistes.

Val a dir que també ERC camina força entre l'ambigüitat d'aquests dos termes. Si bé el seu discurs sembla acceptar la unitat de la nació (Països Catalans), el terme de la seva independència no acostuma a estar ben definit, jugant sempre amb una ambigüitat pròpia d'una formació regionalista també. Això és el que succeeix quan es demana des d'ERC en boca del propi Carod Rovira 'una Catalunya més lliure' i 'més sobirana', que no és el mateix que dir 'una Catalunya lliure' o una 'Catalunya sobirana'. El 'més', hàbilment utilitzat per confondre, suggereix que ja s'és d'alguna manera 'lliure', l'únic que es vol 'més' llibertat (un nou Estatut durant un quart de segle més? Un quart de segle més lligats a l'Estat espanyol?).

A jutjar per l'Estat espanyol, al que pertanyem per la força des de fa 300 anys, no sembla de cap manera que siguem una nació ja lliure d'alguna manera sinó dominada, amb la gràcia de tenir concedida una lleugera autonomia, i d'altra manera no hi hauria ningú que demanés la independència, com ho fan organitzacions extraparlamentàries com Endavant, el PSAN, Maulets... que mai han tingut cap dubte sobre la unitat de la nació i la reivindicació de la independència. Clar, que aquestes organitzacions, que segons el diccionari, són les veritables 'nacionalistes' prefereixen denominar-se independentistes, donada la prostitució que s'ha fet del terme per part de CiU (i el PP, el PSOE...) i també força d'ERC.

Si us plau, utilitzem els diccionaris de tant en tant, si més no abans de votar o plantejar-nos el nostre suport a partits i moviments polítics. Ω

Dionís TC

<http://paisoscatalans.org/succedani>

Col·lectiu Català Contra la Corrida (C4)

lluis.tixador@libertysurf.fr

Digueu no a la corrida i a Perpiñán la andaluza!

Un grup de tauromàquics vol organitzar degolla-toros a Perpinyà. No en tenen prou amb les quatre corrides que es fan cada estiu a Catalunya Nord, volen promoure aquest espectacle que es troba en plena recessió a Catalunya Sud, perquè la barbàrie i la ignomínia que representa és cada vegada més evident. A casa nostra, és el contrari. Des del moviment català, hauríem de mostrar un rebuig col·lectiu i individual a davant d'aquesta amenaça per a la nostra dignitat humana. No, la corrida no és una tradició catalana sinó una importació espanyola. I encara que fos una tradició catalana, hauria de ser eliminada igualment, perquè és una taca de vergonya sobre qualsevol cultura. Si no voleu ser còmplices d'aquesta humiliació, feu saber el vostre refús a aquells que tenen en mans la decisió final: el batlle de Perpinyà, el president del Consell General...

Feu-ho saber als diputats i als senadors, escriviu als diaris, expliqueu-ho al mercat i cal farmacèutic! Fins ara, el sentiment anticorrida ha quedat gairebé mut tot i ser majoritari, però enguany es deserta amb l'amenaça d'una nova Feria, que vol fer de la capital nord-catalana Perpiñán la Andaluza. Si volen promoure festes a Perpinyà, que facin correfocs, correaigües, ball de gegants o castells, que no ens embruteixin a tots amb aquella sang i aquell dolor. Digueu-los que no!

Col·lectiu Català Contra la Corrida (C4).

<http://www.campanyes.org/braus>

Catalunya Antitaurina

Ciudadans de Catalunya,

Entre tots podem demanar al Parlament de Catalunya que faci aturar les tortures que pateixen els animals a les curses de braus ('corridas de toros'). Tortures que s'amaguen sota la denominació d'"espectacle" i que són certament lamentables, sanguinaris i de tradició espanyolista.

El poble català, tradicionalment sensible i respectuós amb els drets dels animals, posseeix una de les lleis de protecció dels animals més avançades i progressistes de tota Europa, però que encara permet la celebració d'espectacles taurins on es tortura i mata l'animal.

Així funciona una 'corrida de toros':

- Les curses de bous o toros són espectacles on es torturen als bous com a diversió fins a la mort de l'animal. Per evitar riscos, abans de sortir a la plaça, els bous reben pallisses amb sacs de sorra i pals.

- Ja a la plaça clivellen al brau amb diferents armes: puntes de pica, randes, banderilles, espases... El picador li enfonsa una punta de 10 cm. al coll i la mou cap als costats per esqueixar la carn de l'animal, provocant-li intenses hemorràgies.

- Amb un gabinet se li secciona la mèdula espinal deixant l'animal paràlitzat però conscient, provocant que molts braus encara siguin vius en el moment en que els esquarteren a l'escorxador.

I pel que fa a la legislació:

- A l'abril de 2003, a la ciutat d'Olot, s'aprovà que hi torni a haver curses de braus a la ciutat. La moció va ser impulsada per un regidor del PP i hi van votar a favor 7 regidors del PSC.

- Al juny de 2003 el Parlament de Catalunya aprovà la nova Llei de Defensa dels Animals, que protegeix ja molt favorablement a tots els animals, però que encara permet la celebració de curses de braus en aquelles places construïdes abans del 1988.

- També es va prohibir l'entrada dels menors de 14 anys als espectacles taurins. El PP hi va estar en contra, mentre que IC-V i ERC demanaren la prohibició d'aquests

"espectacles" tan lamentables a les places de toros que encara avui hi ha a Catalunya (Barcelona, Girona, Tarragona, Lloret de Mar i Olot).

Fem entre tots, una Catalunya Antitaurina! No en siguis còmplice!

Per donar suport a la campanya:

<http://www.campanyes.org/homepage.php?sessio=d8331f105c5a00a63317cf8aff72eaf&op=adherirse&idcampanya=34>

ELS PORTERS DE LES DISCOTEQUES HAURAN D'APRENDRE CATALÀ

Segons un decret que prepara Justícia i Interior, els porters de les discoteques s'hauran de sotmetre a un curs homologat per aconseguir un carnet. Els porters de tots els bars i restaurants de Catalunya hauran de tenir aquests requisits:

a)ser major d'edat

b)tenir el papers en regla

c)no tenir antecedents penals

d)tenir capacitat física i psíquica per al treball

e)aprendre tècniques d'autocontrol

f)APRENDRE CATALÀ

Aquesta proposta veurà la llum en un any i mig. El seu incompliment donarà pas a fortes sancions. Els cursos es faran en centres autoritzats per la Generalitat. Hi haurà una prova teòrica i una altra de

pràctica. Així es podrà veure si aquestes persones tenen aptituds per calmar les situacions tenses, per practicar els primers auxilis en cas necessari, etc. Es vol que els porters siguin garants dels drets humans i no pas uns buscabregues.

Els porters no parlaran pas català perquè quatre gats ens hi dirigim en la nostra llengua. Només el sabran si hi ha una obligació. Un cop més, el català no depèn sobretot—ni molt menys "només"—de nosaltres. Primer, l'obligació, la força de la llei.

Ens sembla molt bé aquesta normativa. El català ha de ser obligatori per fer treballs públics a Catalunya. I una bona manera és col·locar l'aprenentatge de la llengua dins d'un grup d'altres aprenentatges. Ja sabem que demanar català sense més ni més seria ara mateix molt agosarat. En canvi d'aquesta forma, l'efecte pot ser el mateix. Ens alegra que hi hagi imaginació en alguns departaments de la Generalitat. Ara només fa falta que els fets confirmin aquestes esperances. (17/7/2003) Ω

De Ràdio Catalunya

ARA, DENÚNCIA A LA MINISTRA DE CULTURA PER LES PARAULES DEL REI SOBRE L'ESPANYOL

Entrem en un nou capítol de denúncies als jutjats per les paraules pronunciades pel Rei d'Espanya ara fa uns mesos en les quals afirmava, entre altres coses, que l'espanyol "nunca ha sido una lengua de imposición, sino de encuentro". Aquestes paraules van ser condemnades per molts catalans però a l'hora de la veritat només un grup d'entitats ho va denunciar al jutjat.

Com recordaran els nostres lectors, es va obrir un expedient al primer denunciador, Jesús Artiola, però finalment les autoritats judicials van decidir arxivar la denúncia.

Tots sabem que el Rei és un irresponsable, és a dir, no té responsabilitats sobre els seus actes i, per tant, el Govern espanyol és el màxim responsable del que faci o digui el Rei, segons les lleis actuals. Precisament això és el que ha animat a un grup d'entitats a presentar una demanda de citació, aquest dijous al jutjat de Girona, a la ministra de Cultura, Pilar del Castillo, per tal que assumeixi les responsabilitats que li pertoquen per les declaracions del monarca sobre la llengua espanyola. Les entitats que fan fet la demanda són:

La Cal

Jo també em planto

Maulets

Independents per Salt

SOM DEU MILIONS

AMICS DE LA LLINGUA CATALANA.

El primer signant, com a la primera vegada, és Jesús Artiola, ara en nom de la CAL

Com ja hem explicat en ocasions, tant SOM DEU MILIONS com AMICS DE LA LLINGUA CATALANA són entitats fundadores de www.RADIO-CATALUNYA.CA

Els nostres propòsits—que de tant en tant hem d'explicar quan fa falta—són no solament informar del que passa en els Països Catalans, sobretot pel que fa a la llengua, sinó convertir-nos en activistes quan calgui i participar en totes les activitats possibles. Per tant, no ens trémola la mà si hem de denunciar el Rei o la ministra de Cultura per assumptes relacionats amb la llengua. Lamentem, doncs, que d'altres grups, entitats o partits siguin tan porucs a l'hora d'anar als jutjats. Però ens consola saber que el poble català cada cop coneix millor els qui servim el país i també, ai las!, els qui volen servir-se'n. Més obres i menys paraules, demagògies i pors.

Consell Editorial de
www.radiocatalunya.ca

EL CATALÀ NO ÉS UN IMPEDIMENT PER ALS UNIVERSITARIS FORASTERS

Una enquesta sobre la llengua catalana realitzada el febrer d'aquest any a alumnes de fora de Catalunya -estrangers i de la resta de l'Estat- que estudiaven en universitats catalanes, revela la bona acceptació del català entre el col·lectiu: només un 3,9% dels 459 enquestats van considerar que l'idioma era un impediment, si bé van afirmar

que no es plantejaven abandonar els estudis per aquest motiu. El 37,1% entenien el català però no el parlaven; el 34,2% l'entenien i el parlaven; l'11,3% rebien ajuts dels companys de classe, i el 8,3% feien cursos de català. D'altra banda, el 5,2% admetien que el primer curs o semestre feien les classes en castellà.

Els alumnes de la resta de l'Estat, que accedeixen a les universitats catalanes a través del districte obert i que enguany s'eleven a 4.024, provenen majoritàriament de les Illes (976), del País Valencià (761), de l'Aragó (543) i del País Basc (323). Pel que fa als alumnes amb nacionalitat estrangera (un total de 1.009 preinscrits) són sobre-

tot d'Andorra (116), Portugal (106), Marroc (105) i Argentina (84).

Els estudis més sol·licitats per aquests estudiants pertanyen a l'àrea de ciències de la salut i a la tècnica, entre els quals destaquen els de medicina, fisioteràpia, odontologia i arquitectura superior, informa "Avui". (18/7/2003) Ω

LA RÈMORA

Hem va costar començar. Vaig fins i tot pensar que jo devia tenir qualche vena masoquista. Potser és això. Malgrat tot i, arrel d'una entrevista d'en Llorenç Capellà a en Joan Mas Quetgles, vaig començar a llegir el llibre "Els mallorquins de Franco. La falange i el moviment nacional". Ara el recoman, de manera especial al jovent, suggerint-los que es traslladin en el temps, a la moda, al paisatge, fins i tot als sorolls, la llum o l'olfacte que va existir durant l'època fosca. Una de les coses que més m'ha entrat de la seva lectura no ha estat la història que conta, potser ja per coneguda en tenc la pell dura, sinó per la constatació de que el monstre és viu i xucla de les arrels de la victòria del feixisme. Com exemple simplement cal imaginar els protagonistes, hereus i nouvinguts a la causa com es passegen o naveguen, avui, per casa nostra.

Un fragment del llibre diu així:

"El 1947 faltaven cinc anys per a la supressió completa de les cartilles de racionament. I el mateix mes que Franco va visitar Mallorca hi havia una falta absoluta de farina als pobles. No es podia fabricar pa, i l'Auxili Social havia atès prop de dues mil persones que feia dies que no menjaven calent, cinc-cents de les quals eren infants, molts d'ells malalts de tuberculosi. Tanmateix, els cuiners de l'hotel Formentor feren un multitudinari banquet a compte de la Diputació Provincial. Franco presidia el dinar en què un centenar de comensals pogueren menjar Delícies de Formentor, pasta fullada de caviar, rodanxes de llenguado, filet Rossini, carxofes Orloff, nius de patates Dauphine, Biscuit glacé Blanca Neu, pastís imperial, fruita del temps, vins de Xerès i Binissalem reserva de 1932, cava, cafè, licors i cigars havans."

Tret dels expedients de les visites dels general Franco a Mallorca, Menorca i Eivissa, programa d'actes, itineraris, invitacions recepció, ordres, instruccions, fotografies, etc. ARM Govern Civil, caps 104. Ω

Joan Vicenç Lillo i Colomar.
Alaró a 19 de juliol de 2003.

Babilònics

És públic i notori que els qui han estat comandant gairebé sempre des del temps de l'antiga Babilònia -déu n'hi do l'experiència política que això els ha donat-, han tornat a agafar les regnes del que, en una altra època, fou un regne d'homes lliures que es regien ells mateixos en tots els aspectes de la vida. El trasllatament de l'ordre just de les coses, i encara d'una certa justícia merescuda, és una variable molt llenegadissa en la nostra particular vall de llàgrimes, on els diners i el poder constitueixen l'interès suprem d'aquests nous babilònics. Com els antics, els agrada organitzar espectacles llustrosos, fruit de l'exuberància que atorga el domini ideològic sobre la plebs i utilitzar els mots per esbandir-ne les pròpies temences i les pors interiors.

En aquesta faicó, tota la tropa de cimenters i asfaltadors contumaces (grans hotelers, alts empresaris de la construcció, especuladors de mena i polítics professionals del PePe al capdavant) troben el terreny abonat per a prendre-hi posicions còmodes i poder continuar, sense interferències ni gaires entrebancs, la depredació del territori que compartim. Fóra el nou Pacte de Regrés, que retorna l'estat de la situació política a l'*statu quo* immobiliària i decimonònic que tot temps ha imperat en les altes esferes de la nostra degradada societat civil. L'esmentada conjuntura pot induir implícitament a recordar uns mots del gran Shakespeare, concretament en la seva obra *La Tempesta*. "L'infern és buit, tots els dimonis són aquí".

Però tanmateix cal ser hi. La llarga lluita per les llibertats i el progrés no pot estar estamortida, encara que la gent, com deia el poeta: "llegeix poc, i pensa/ molt menys, i tothom perd/ el temps en ximpleries". És per això que la cultura, la formació i la informació -adequada i imprescindible, ha de fer, i farà el seu camí. Mentre hi hagi una escletxa, cal fer-la gran. El poble té energia suficient per canviar les coses. Tet plegat ens remet a la necessitat d'infondre moral als ciutadans no condemnats a un destí d'obnubilada passivitat i de sordesa inconscient. Ja diuen que l'única lluita que hom perd és la lluita que hom abandona. I a més, com assegurava el poeta: "El progrés és irreversible". Ω

Andreu Salom i Mir

De Muro a Esporles

La impossibilitat de crear un equip de govern, i per tant, de governar, és el que ha fet que en Pau Mateu deixàs, molt assenyadament, la batlia de Muro. Un exercici aquest, el del seny i el de la coherència, poc considerat en la cosa política, això ha fet que alguns opinadors hagin cercat esotèriques excuses per explicar el que ha passat a Muro.

El que és cert és que en Pau Mateu ha mantingut la paraula donada durant la campanya electoral (potser és això el que ha descol·locat tothom?) i també val a dir que el posicionament de Mateu ha fet que, encara que tímida, les coses comencin a canviar a l'ajuntament de Muro. Just per això, per haver posat l'accent en el diàleg i en la necessitat de treballar tots plegats pel bé del poble, Pau Mateu es mereix el nostre reconeixement.

Per altra, m'agradaria saber per què les plomes del progressisme no han dit encara res del que ha passat a Esporles on, gràcies a l'actitud del PSOE, hi ha un govern del PP, malgrat la voluntat dels esporlarins que el 25 maig apostaren majoritàriament per un ajuntament de progrés. Ω

Marta Prunés

Dues Espanyes

Encara que no ho sembli, jo crec que països o regions com Andalusia, Castella, Extremadura, Lleó o Aragó, tant per separat com units en una entitat política anomenada Espanya, tenen també la necessitat de Independència que reclamen els territoris dels Països Catalans o els d'Euskal Herria en relació a l'Estat Espanyol, és clar que d'ella no en depèn per exemple la supervivència de la seva llengua, però l'Andalusia somiada per Garcia Lorca, l'Espanya que volia Machado o per la que va lluitar el Madrid resistent al feixisme no serà possible mai sense alliberar-se, independitzar-se d'aquest estat anomenat Espanya nascuda i surada del fons del dolor i de la sang de la seva

gent i de la de molts pobles oprimits. L'Espanya monàrquica, colonitzadora, catòlica, d'exèrcit de tradició feixista i Guàrdies Civils del "Todo por la Patria", de Tribunales de Orden Público avui anomenats de l'Audiència Nacional i una oligarquia, genuïna, sense escrúpols és la que existeix avui.

Una de les aportacions curioses del PSOE, antic partit republicà, a la transició de l'Espanya victoriosa que avui defensa Aznar, va ser la de fer general a Galindo, condemnat per segrest, tortures i assassinat i protegir els màxims caps de la guerra bruta del GAL.

Dins la democràcia que defensen els partits espanyols no hi cap el dret a l'autodeterminació i molt menys el dret

a la Independència dels territoris avui encara colonitzats. Potser no és lluny el dia en què els pobles més avançats d'Europa en matèria de llibertats públiques posin damunt la taula la qüestió de la descolonització de territoris ara espanyols. Espanya tendrà per aliat els EUA que tant la defensà en temps de Franco. Gran Bretanya o França també sotmeten territoris que tenen ànsies d'alliberament. Aquesta serà, un dia, la prova de foc de les democràcies europees; si no es complica la troça amb el neocolonialisme real i militant que han posat recentment en pràctica els imperis occidentals més belicistes. Ω

Joan V. Lillo i Colomar.
Alaró.

prou agressions
dels estats espanyol i francès
a la nostra llengua

Volem viure plenament
EN CATALÀ

ESTATA FORMA PER LA LLINGUA

¿Vols deixar de beure?
PODEM AJUDAR-TE
Tel: 616 08 88 83

Alcohòlics Anònims

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

Es lloga tercer pis a sa Pobla, completament equipat en lloc cèntric. 120 m², cuina, bany, saleta gran menjador, 2 dormitoris dobles i un individuals, balcons... Tel. 652 225 818 - 971 547 823.

Venc a ses Rotes d'Alaró adossat forrat de pedra. Tres dormitoris, tres sales de bany, saló amb xemeneia. Vistes molt bones i molt de sol. Portassa per a dos cotxes i traster. Preu 420.710 €.

A Binissalem, venc casa. Dues altures, 12 metres de façana, 3 dormitoris, 1 bany, terrassa, garatge, porxo, jardí. Opcional caseta de convidats. 144.243 €. Cèntric. Tel. 661 427 008.

Colònia de Sant Jordi. Venc taller nàutic 360 m². Amb vivenda de 80 m². Tel. 658 846 065.

Binissalem. Ven casa dues altures, dos dormitoris, cuina amoblada, bany, porxo, terrassa, portassa i pati. 144.420 €. Tel. 661 427 008.

Binissalem. Traspàs bar al carrer del Fang, completament equipat i pantalla de cine amb tot l'equip de projecció. Tel. 667 516 011 - 600 443 924.

Particular ven estudi-apartament de 35 m. a Cala Pi, moblat i en perfecte estat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Petita comunitat i vistes a la mar. Poques despeses. Tel. 699 212 404.

Es lloga pis al carrer del Corall, 13. Zona tranquil·la a s'Arenal. Moblat, 3 dormitoris, cuina menjador, bany, dutxa, gran sala amb foganya, 2 terrasses, jardí, garatge opcional, a 80 metres del bus i 200 de la platja. Tel. 696 751 319.

Venc àtic, Aragó-Via Cintura. 100 m². + 60 terrassa, moblat, aire condicionat, fred i calor. Molt solejat, 3 dormitoris, 2 banys complets (un en suite) armari emportats, cuina amb vitroceràmica i electrodomèstics, pocs veïnats, garatge, ascensors, climatitzat i persianes mallorquines d'alumini, Envelats. 33 milions de pessetes. Tel. 971 474 046.

SERVEIS
PROFESSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix pertocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 jhttp://paisos-catalans.org// tres.

Comunions, festes. Gran espectacle de pallasos en català. Tel. 677 898 462.

Comunions, festes. Gran espectacle de Màgia en català. Tel. 658 117 262.

Mallorquina de 52 anys responsable i no fumadora s'ofereix per fer companyia a senyora, també a hospitals per hores. Tel. 666 212 404.

Al.lota de 21 anys, cerca feina pels caps de setmana. Experiència en bar/restaurant. Vehicle propi. Zona nord de Mallorca, pla i raiguer. Maria Magdalena. Tel. 651 779 659.

PERSONALS

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommeu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Lloveres. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180

Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

Som na Lledoneta Tàrrega tenc 16 anys i m'encantarà intercanviar correspondència amb al.lots nacionalistes mallorquins, menorquins o eivissencs. Lledoneta86@hotmail.com o a l'Avinguda de Barcelona. Urb. Vilamar, 50 * 12.560 Benicàssim

Anoia mallorquina, de 21 a 40 anys, s'ofereix home madur universitari, per les seves estades a Barcelona. Seriositat. Tel. 619 979 762 de 19 a 21 hores dies feiners.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es

Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalus. Llengua (Ensennians a distància de la Yenwa Andalus) P. Pedro Romana, 1-4-2 - 14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet. http://www.estelnet.com/lluïta

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188

Si vols rebre l'Euskararen Berripapera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2- 01020 Vic-

toria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252.

Escaiola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, i al tel. 971 294 444.

Des de l'Arxiu de Documentació i Propaganda Política-ADP estam fent un gran fons documental de la propaganda editada pels partits polítics, sindicats i moviments socials. Si teniu per casa adhesius, calendaris de butxaca, targetes reivindicatives... que no les feu servir ens les podeu fer arribar a: ADP Ap. de Correus n° 1.106 07080 Ciutat de Mallorca. Correu elec.: adp@mallorcaweb.net. Disposam d'un fons de material repetit per intercanviar amb altres arxius o particulars interessats.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlarem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

Venc ciclomotor Mobiclette Rural, primera mà, 5 anys. 390 euros. Tel. 655 417 727. Joan, sa Pobla, horabaixes.

VENDES

Venc taula de cuina 80 x 80 i 4 cadires, tot de fusta del nord a estrenar, 290 €. Tel. 661 872 342.

Particular ven estudi/apartament 35 m². a Cala Pi amb perfecte estat a moblat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Comunitat petita i viestes a la mar. Poca despesa. Tel. 669 212 404

Mobles estil modern de menjador. Taula grossa i 6 cadires. \$21 €. Tel. 661 427 008

Ven moble de rebedor amb 2 cadires estil classic. 120 €. Tel. 616 427 008.

Particular ven estudi moblat a Cala Pi. Vistes a la mar, terrassa de 6 metres, tranquil, jardí comunitari, aparcament. Tel. 666 212 404

Venc vidre per a taula 180x90. Cantons rodons totalment ulselat. 120 €. Tel. 971 445 183.

Venc entradeta: moble llarg, dues cadires i raconera. Tot nou. 115 €. Tel. 661 427 008.

Es ven en el terme municipal de Lloseta, casa senyorial d'uns 300 m². amb varies habitacions, salons, cuina, soterrani amb celler, amplex jardins amb arbres fruiters i palmeres. Solar de 1.200 m² dels quals afectes de cadastre són 5 solars. Abstenir-se immobiliàries. Tel. 649 656 159.

Es ven amarrament 8x3 a Port Portals. Situció escollera. Fàcil aparcament. Tel. 971 232 260 - 667 604 104.

Es ven nínxol nou al Bon Assossec. 1'88 m². 3.000 €. Escripura i impostos a càrrec del comprador. Tel. 971 735 439.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca.
Telefonau-nos a l'Estel.
Tel. 971 265 005

Augmenten les
agressions feixistes a
Sabadell

Sabadell/Vallès Occidental.- Un grup de cinc nazis van clavar deu punxades amb navalles a un jove de 22 anys al carrer Lusitània de Sabadell, prop del col·legi públic Font Rosella, segons han informat fonts pròximes a la família de la víctima. L'agressió va tenir lloc dissabte a la matinal, encara que els fets no han transcendit fins el dimarts 8 de juliol, ja que no s'ha presentat cap denúncia a la comissaria de policia per por a possibles represàlies per part dels autors de l'agressió.

El jove, tornava al seu domicili particular, al barri de la Concòrdia d'aquesta ciutat, quan va ser interceptat per un vehicle en què viatjaven cinc joves caps rapats. Aquest grup de joves d'estètica nazi van baixar del vehicle i, sense dir res, van començar a clavar-li cops i el van punxar en deu ocasions als glutis i a les cames, per la qual cosa va haver de ser traslladat a l'Hospital de Sabadell, on va ser atès i donat d'alta poques hores després perquè les ferides no eren de gravetat. Fonts veïnals van indicar que aquesta és la segona agressió que es produeix al barri durant els últims dies, ja que divendres passat un jove negre va ser increpat i va rebre cops per part d'un grup de nazis. Ω

barcelona.indymedia.org + Contra-Infos 8/7/03

LA RELIGIO ALTRA VEGADA

Ramon Bosch (24.06.03) Diari de Terrassa.

Hi ha ocasions en què costa sentir-se còmode en el país en què ens ha tocat de viure. Casualment, ve el Papa just abans de començar la campanya electoral i uns mesos després la inefable ministra de Cultura i Educació decideix que els alumnes de l'Estat faran tres hores de religió per cada cinc de matemàtiques i que, a més a més, la religió comptarà per a la nota final del curs. Això en un Estat en què la Constitució reconeix el seu caràcter aconfessional!!

Se'ns diu, és clar, que aquesta assignatura no és obligatòria, que es pot canviar per una altra que es diu "fet religiós", que és com si ens deixessin triar entre una assignatura que es digués "literatura" y una altra que es digués "el fet literari".

I es queden tan amples! En un Estat modern, la religió s'ensenya a les parròquies, a les sinagogues o a les mesquites, però no a l'escola. I el més incongruent del cas és que els mateixos que defensen l'ensenyament de la religió després s'esquincen les vestidures si ha una noia que vol anar a l'escola amb el vel musulmà. Potser ha arribat l'hora que l'Església catòlica entengui que no pot condicionar la vida de tota una comunitat, que només són seus els qui així es reconeixen i que la resta de mortals no tenim per què obeir ni els seus dictats ni els seus capricis. Per acabar de reblar el clau, Aznar s'ha entestat que la Constitució europea reconegui les arrels cristianes d'Europa, precisament ell, que pertany a un país on els àrabs van governar durant gairebé vuit segles!! Ω

DITES RELACIONADES AMB EL VI

Vell amic i vi vell són molt bons.
Verema en eixut i tindràs vi pur.
Verema en mullat i et sortirà vinàs, verema en eixut i tindràs vi pur.
Verema en temps eixut i tindràs vi pur.
Verema mullada, vi aigualit.
Vespres de vi, maitines d'aigua.
Vessar vi, bon destí, vessar sal, mal senyal.
Vi a tast, blat a mostra.
Vi agre i pa de sègol no fan bon treballador.
Vi agre i pa dolent, fan mala gent.
Vi aigualit, no fa profit.
Vi al pitxell i dona borratxa, pobre d'ell!
Vi amb les panses i aigua amb les figues.
Vi barrejat amb vi, verí.
Vi batejat no val un nap.
Vi batejat porta la seva aigua.
Vi batejat, el beure'l és penat.
Vi batejat, no en beguis, que és pecat.
Vi batejat, pitjor que l'aigua.
Vi bo no necessita pregó.
Vi clar l'amo fa cantar.
Vi d'ampolla, al matí or i a la tarda gorga.
Vi damunt de llet és ben fet.
Vi de bona olor, no li cal pregó.
Vi de grans és de mel, vi de premsa és de fel.
Vi de maig, poc i dolent.
Vi de marina, llenya d'alzina.
Vi de Sant Martí és el millor vi.
Vi de setembre les dones fa estendre.
Vi de vinyes velles fa perdre les relles.
Vi del mateix any fa dany.
Vi dolç fa coragre.
Vi embotat i aigua rajant, totes les bótes ompliran.
Vi en dejú mata el cuc.
Vi fa sang, i pa fa carn.
Vi i aiguardent, mort de moment.
Vi i veritat no pot anar plegat.
Vi massa dolç fa el cor agre.
Vi mesurat i pa pesat, aviat s'acaben.
Vi moro, plata i or.
Vi per dins i vi per fora treu tots els mals al defora.
Vi pur i all cru fan l'home valent i astut.
Vi que agreja i pa que dureja treuen la pobresa.
Vi que no té cor, vi de poc grau.
Vi que salti, pa que canti i formatge que plori.
Vi sobre llet, salut; llet sobre vi, verí.
Vi tret de la bóta, beure-se'l toca.
Vi vell i oli novell.
Vi, cavall i blat, ven-los aviat.
Vi, dona i cavall, només per tu, i no els alabis a ningú.
Vi, infants i orats diuen les veritats.
Vi, poc és bo, molt és verí.
Vi, son i mel, remei de vell.
Vi, tabac i dones, per l'esquerra.
Vianda forta, s'ofega amb vi.
Xerrar més que el vi de setze.

El tribunal Suprem de Nigèria ha ratificat la sentència a mort per lapidació d'Amina

Nigèria.- El tribunal Suprem de Nigèria ha ratificat la sentència a mort per lapidació d'AMINA, solament s'ha retardat l'execució de la sentència en dos mesos per a acomiadar-se del seu nadó. Transcorregut aquest temps serà enterrada fins el coll i serà apedregada, a no ser que un mar de signatures no aconseguixi dissuadir a les Autoritats Nigerianes. Amnistia Internacional demana el teu suport a través de la teva signatura en la seva pagina Web.

Mitjançant una campanya de signatures com aquesta es va salvar una altra dona l'any passat, Safiya, en la mateixa situació.

Sembla ser que per AMINA han rebut poquíssimes signatures. Contacta de seguida: www.amnistiapor-nigeria.org i signa per AMINA No pensis que no serveix de res, a l'altra dona li va salvar la vida. Fes circular aquest missatge entre les persones que saps que són sensibles a aquesta amenaça de mort horrible. Ω

Contra-Infos 15/7/03

<http://vilaweb.com/>

La Plataforma per la Llengua posa deures als viatgers

Cal cercar etiquetes de grans marques en llengües petites

Aprofitant l'època de vacances, quan molta gent sol viatjar lluny de casa, la Plataforma per la Llengua ha llançat una crida de col·laboració per a l'exposició d'etiquetes de productes en molts idiomes que prepara per al curs vinent. L'objectiu és de mostrar com es comporten les grans empreses (Nestlé, Coca-Cola, Lu, Danone, Freixenet, Codorniu, Bayer, Kellogg's, Durex, Heineken, Maggi...) quan etiqueten els seus productes a l'estranger. Les etiquetes aplegades serviran, una volta lliurades a la Plataforma, per comparar-les amb les que aquestes mateixes empreses apliquen als Països Catalans.

Es tracta de posar en evidència la discriminació a què ens sotmeten per obligar-les a normalitzar

serveis i comunicacions. Bàsicament, el que calen són etiquetes de productes de paí! sos en què la situació de la llengua sigui similar a la del català, és a dir, estats plurilingües o amb un nombre de parlants inferior o similar al català. com ara Albània, Bèlgica, Bòsnia, Croàcia, Dinamarca, Eslovènia, Eslovàquia, Estònia, Grècia, Hongria, Islàndia, Israel, Letònia, Lituània, Macedònia, Malta, Noruega, el Quebec, Sèrbia, Suècia, Suïssa i Txèquia. Qui n'obtingui etiquetes es pot posar en contacte amb la Plataforma des d'aquesta adreça o per telèfon, al 93 321 18 03.

Per als qui no surtin fora també hi ha deures, a ajudar la Plataforma a fer inventari dels restaurants dels Països Catalans que tinguin la carta i el menú dels plats en català, des d'aquesta altra adreça. Ω

L'any de Francesc Borja Moll

Enguany és el centenari,
D'en Moll i el seu naixement,
Un home intel·ligent,
Que d'ell vull fer un glosari.

El que jo vos vull glosar,
D'aquest vertader artista,
Fou un excel·lent lingüista,
Molt prestigi va alcansar.

Pens que n'és mereixedor
De tal reconeixement,
Per tenir-lo tots present,
Ell que fou gran lluitador.

També fou gran defensor,
De la llengua catalana,
Que a tots junts ens agermana,
I un fervorós impulsor.

Va néixer a Ciutadella,
Fou un home il·lustrat,
Si tan voleu cultivat,
Dins aquella ciutat bella.

Lluitava contínuament,
Per la llengua defensar,
Ell ja mai se va cansar,
Per instruir a la gent.

Aquest famós personatge,
Fill il·lustre de Menorca,
Fill adoptiu de Mallorca,
Ja li vull retre homenatge.

Si tots lluitàvem així,
La llengua no decauria,
Més be reviscolaria,
Així en podríem gaudir. Ω

GUILLEM
CREMAT DE
SA POBLA

P O R T D E P O L L E N Ç A

Fa 27 anys que les germanes Ensenyat obren la Merceria Ensenyat al carrer de Joan XXIII del Port de Pollença. Tel. 971 865 320

Fa 10 anys que en Claus Mayer de Hamburg va obrir l'empresa de lloguer de velers CM Charter Mallorca al Port de Pollença. Els velers més petits costen 1.100 € la setmana i els més grossos 3.900 €. Tel. 979 867 332 - 971 867 255

Fa 2 mesos que na Petra ha obert la botiga de moda Golo Golo al carrer del Metge Llopis, 21 del Port de Pollença. Tel. 971 866 802

Fa 6 anys que n'Antoni Melis és l'amo jove del Taller Instal·lacions Sanitàries Pollença al carrer Mendez Nuñez del Port de Pollença. Son pare va obrir aquest establiment fa 10 anys a Pollença. A la foto amb l'operari Leo Diaz. Tel. 971 867 346

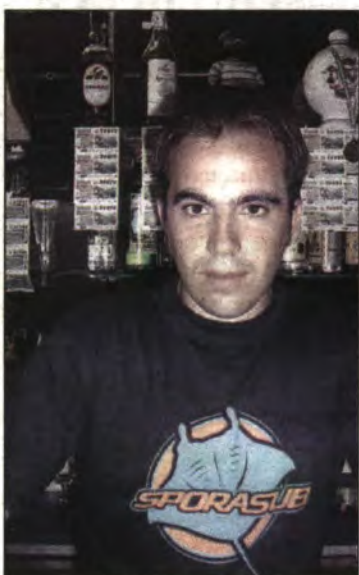
Fa 3 anys que els germans Gual de Mancor de la Vall regenten el Restaurant La Parra al carrer de Joan XXIII, 84 del Port de Pollença. Són la tercera generació d'aquest restaurant que va obrir el seu padri Joan de Mancor l'any 1962. Fan cuina mallorquina a preus econòmics. Tel. 971 865 041

Fa 3 mesos que na Cristina Samarini ha obert la botiga de moda Kargo al carrer Formentor del Port de Pollença. La seva cunyada Marilen Vidal ha obert la botiga de moda Mestral dos carrers més amunt. Tel. 971 867 263

Des de fa 4 anys Na Joana Roger és la madona de Casa Maria al carrer Vora Mar del Port de Pollença. Abans va tenir durant una quarantena d'anys aquesta casa de brodats a l'escala del Calvari de Pollença amb la seva tia na Maria Palou. Tel. 971 865 551

Fa 2 mesos que en Lluís Márquez regenta el bar cafeteria Jumbo al carrer de Joan XXIII, 26 del Port de Pollença. És un ciber cafè i despatxa els plats combinats. Tel. 971 867 115

Fa 16 anys que en Joan Manuel va obrir el Café Roxy al carrer Joan XXIII, 82 del Port de Pollença. Pa amb oli i cocktails. En Joan és restaurador d'esglésies. Darrerament ha restaurat la cambra de la Mare de Déu i la sagristia de Lluc, l'Església de Sant Quietà de Ciutat i la de la Bona nova de Gènova, etc. També pinta a l'oli, a l'acrílic etc. Te exposat al seu bar. Tel. 687 082 880

Fa 40 anys que na Catalina Martí va obrir el Bar Kati a primera línia de la Platja al Port de Pollença. Na Catalina està molt agraïda a l'ex batlesa Ramon i a l'actual batle Rull ja que acceptaren una estàtua de la Mare Alberta, que està col·locada a la Plaça de les Muneres de Pollença. La Mare Alberta fou una pollencina que fundà les monges de la Puresa fa devers 100 anys. Tel. 971 866 642

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

C.P. .... Població .....

C.I.F. .... Tel. ....

M'interessa una subscripció

C/c o llibreta núm.

Codi Entitat	Codi Agència	D.C.	Número de Compte

Se subscriu **L'ESTEL** per un any prorrogable si no hi ha ordre en contra i per un import de 35 € anuals

Signatura:

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

Fa 14 anys que en Miquel Cerdà i en Joan Llobera regenten el Restaurant Bona Cepa al carrer El Cano, 3 del Port de Pollença. Un lloc on se menja a la carta per una mitjana de 30 €. Tel. 971 865 004